

ภาคผนวก ก.

**ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในงานก่อสร้าง
ของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ**

นิยาม

“นั่งร้าน” หมายความว่า อาคารหรือส่วนของงานก่อสร้าง สำหรับเป็นที่รองรับผู้ทำงาน และหรือวัสดุในงานก่อสร้างเป็นการชั่วคราว

“นั่งร้านเสาเรียงเดียว” หมายความว่า นั่งร้านซึ่งมีที่ทำงานเป็นคานยึดติดกับเสาแถวเดียว

“ส่วนปลอดภัย” (Safety Factor) หมายความว่า อัตราส่วนของหน่วยแรงหรือน้ำหนักบรรทุกที่คาดว่าจะทำให้เกิดการวิบัติกับหน่วยแรงหรือน้ำหนักบรรทุกใช้งาน

“ค้ำยัน” หมายความว่า โครงที่ยึดโยงเสริมความแข็งแรงของโครงสร้าง นั่งร้าน หรือรับแรงอัดจากแรงดันดิน ทั้งในแนวตั้ง แนวนอนและแนวเอียง ที่ใช้ไม้ โลหะ หรือวัสดุอื่น

“วิศวกร” หมายความว่า วิศวกรผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ตามที่คณะกรรมการวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมกำหนด

“เขตก่อสร้าง” หมายความว่า พื้นที่ดินบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ดำเนินการก่อสร้าง

“เขตอันตราย” หมายความว่า บริเวณที่กำลังก่อสร้าง ที่ใช้บันจัน ที่ติดตั้งลิฟต์ขนส่ง ที่เก็บเชื้อเพลิงหรือที่ใช้เครื่องจักรกล

หมวด 1

ทั่วไป

ข้อ 1 ให้นายจ้างคิดป้ายขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า 0.80 เมตร ยาวไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร โดยแจ้งชนิดของงานก่อสร้าง จำนวนชั้นของอาคาร เลขที่ใบอนุญาตปลูกสร้างอาคาร ระยะเวลาก่อสร้าง เจ้าของงานผู้ดำเนินการ/วิศวกรผู้ควบคุมงาน ไว้ในบริเวณก่อสร้างให้เห็นชัดเจน

ข้อ 2 ให้นายจ้างจัดให้มีการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบริเวณก่อสร้างทางเดินช่องทางการทำงาน บันไดและเฉลียง ให้ปราศจากสิ่งกีดขวาง เศษไม้ ขยะ หรือสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

ข้อ 3 ถ้าอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานชำรุดบกพร่องอันอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตราย ให้นายจ้างจัดให้มีการซ่อมแซมทันที และมีให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์นั้นจนกว่าจะซ่อมแซมเสร็จ และใช้งานได้โดยปลอดภัย

ข้อ 4 ในการทำงานในที่สูงหรือบนพื้นต่างระดับ ให้นายจ้างจัดให้มีสิ่งป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายแก่ลูกจ้างที่อยู่ชั้นล่างและบริเวณใกล้เคียง

ข้อ 5 ในการทำงานบนพื้นต่างระดับเกิน 1.50 เมตร ให้นายจ้างจัดให้มีบันไดหรือทางลาด พร้อมทั้งราวกันตกตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 6 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในขณะที่เกิดภัยธรรมชาติ เช่น พายุที่ความเร็วลม ตั้งแต่ 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมงขึ้นไป หรืออุทกภัย เป็นต้น เว้นแต่การทำงานเพื่อเกิดความปลอดภัยในงานก่อสร้าง ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของลูกจ้างนั้นด้วย

ข้อ 7 ให้นายจ้างติดป้ายเตือนอันตรายที่เป็นทางเข้า/ออกของยานพาหนะทุกแห่ง และจัดให้มีคนให้สัญญาณในขณะที่มียานพาหนะขนส่งเข้า/ออกภายในเขตก่อสร้าง

ข้อ 8 ถ้ามีการใช้หรือการเก็บวัสดุไวไฟ ให้นายจ้างปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัยและให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยไว้

ข้อ 9 ในการทำงานตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องตอกเสาเข็ม

ข้อ 10 ในการใช้ปั้นจั่น ให้นายจ้างปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่น

ข้อ 11 ในการติดตั้งไฟฟ้าชั่วคราวในงานก่อสร้าง ให้นายจ้างปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า

ข้อ 12 ในการทำงานได้นำลึกเกิน 10 เมตร ให้นายจ้างปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับประดาน้ำ

ข้อ 13 ในการใช้สารเคมี ให้นายจ้างปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี)

ข้อ 14 ในการใช้ลิฟต์ ให้นายจ้างปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับลิฟต์

ข้อ 15 ในการใช้เครื่องจักร ให้นายจ้างปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร

ข้อ 16 ให้นายจ้างดูแลการปฏิบัติงานของลูกจ้างให้ได้รับความปลอดภัย

หมวด 2 เขตก่อสร้าง

ข้อ 17 ในระหว่างดำเนินการก่อสร้าง ให้นายจ้างกำหนดบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง โดยทำรั้วสูง ไม่ต่ำกว่าสองเมตรที่มั่นคงแข็งแรงไว้ตลอดแนวเขตก่อสร้าง และปิดประกาศแสดงเขตก่อสร้างไว้ ณ เขตก่อสร้างให้เห็นชัดเจน และจัดให้มีลูกจ้างดูแลทางเข้า/ออกเขตก่อสร้างตลอดเวลา

ข้อ 18 ในระหว่างดำเนินการก่อสร้าง ให้นายจ้างกำหนดบริเวณก่อสร้างที่มีลักษณะเป็น อันตรายให้เป็นเขตอันตราย โดยปิดป้ายหรือประกาศแสดงเขตอันตรายไว้ให้เห็นชัดเจน

ในเวลากลางคืน ให้นายจ้างจัดให้มีสัญญาณ ไฟสีแดงหรือสีสะท้อนแสง แสดงเขตอันตราย ไว้ให้เห็นได้ตลอดเวลาด้วย

ห้ามมิให้นายจ้างยินยอม หรือปล่อยให้ลูกจ้างหรือผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปใน เขตอันตราย

ข้อ 19 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างและผู้อื่นเข้าพักอาศัยในอาคารที่กำลังก่อสร้างหรือใน เขตก่อสร้าง เว้นแต่นายจ้างจะได้จัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัย และได้รับความเห็นชอบจาก วิศวกร และให้เก็บเอกสารแสดงความเห็นชอบนั้นไว้ ณ ที่ก่อสร้าง เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงาน ตรวจสอบได้

ในกรณีที่ได้รับความเห็นชอบให้มีการเข้าพักอาศัยในอาคารที่กำลังก่อสร้าง ให้นายจ้าง

- (1) ปิดป้ายแสดงเขตที่พักอาศัยให้ชัดเจน ณ ที่เขตที่พักอาศัย
- (2) กำหนดทางเข้าออกมิให้ผ่านเขตงานก่อสร้างและให้ปลอดภัย
- (3) จัดให้มีวิศวกรดูแลที่พักอาศัยให้มีความปลอดภัย

ข้อ 20 ในกรณีที่ให้ลูกจ้างเข้าพักอาศัยชั่วคราวในเขตก่อสร้าง ให้นายจ้างจัดทำรั้วที่พัก อาศัยให้มั่นคงแข็งแรง และติดป้ายหรือประกาศแสดงเขตที่พักอาศัยไว้ตลอดแนวเขตที่พักอาศัยให้ เห็นชัดเจน และทำทางเดินออกเขตที่พักอาศัยโดยไม่ผ่านเขตงานก่อสร้าง ทั้งให้มีการป้องกันกัน อันตรายจากสิ่งของตกจากที่สูง

หมวด 3 พื้นที่ปฏิบัติงานก่อสร้าง

ข้อ 21 ให้นายจ้างติดตั้งป้ายเตือนให้ลูกจ้างปฏิบัติ ให้ระวัง/ห้ามเข้า และให้สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในเขตก่อสร้าง โดยใช้เครื่องหมายที่เข้าใจง่ายให้เห็นเด่นชัด

ข้อ 22 ในกรณีเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง ให้นายจ้างปฏิบัติเป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม

ข้อ 23 บริเวณทางขนส่งที่เลี้ยวโค้ง ให้นายจ้างติดตั้งกระจกนูนขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 500 มิลลิเมตร หรือเครื่องหมายอื่นไว้ที่หัวมุมเลี้ยวโค้ง เพื่อให้ลูกจ้างและผู้ขับขี่ยานพาหนะที่กำลังสวนทางมามองเห็นได้สะดวก

ข้อ 24 เมื่องานสร้างอาคารเสร็จในแต่ละชั้น แต่ละส่วนหรือแต่ละวัน ให้นายจ้างจัดให้มีการสำรวจช่องว่าง ช่องลิฟต์ ช่องเปิดต่าง ๆ แล้วทำราวกันตกหรือปิดคลุมด้วยตาข่ายหรือวัสดุอื่นโดยยึดโยงให้แน่นหนาแข็งแรงไว้ทุกแห่ง

ข้อ 25 ให้นายจ้างจัดให้มีแสงสว่างฉุกเฉินให้พร้อม เพื่อใช้ในเวลาที่ไฟฟ้าดับ

ข้อ 26 ในระหว่างการก่อสร้าง ให้นายจ้างจัดเก็บแบบหล่อคอนกรีต เศษไม้ต่าง ๆ ซึ่งอาจมีตะปูและของแหลมหรือวัสดุอื่น ๆ ที่อาจเป็นอันตรายออกให้ห่างทางเดิน บันได และบริเวณที่ทำงาน

ข้อ 27 ให้นายจ้างจัดสถานที่ก่อสร้างให้สะอาด โดยเก็บและแยกของเหลือใช้ เช่น กรด ผุ่น ยีหิน สารที่เป็นอันตราย หรือขยะ และกำจัดทิ้งอย่างปลอดภัยโดยสม่ำเสมอ

ข้อ 28 ในบริเวณเขตก่อสร้างที่มีวัสดุติดไฟง่าย ให้นายจ้างติดตั้งเครื่องดับเพลิง ขนาดที่พ่นได้ระยะ 22 เมตร ครอบคลุมพื้นที่ 270 ตารางเมตร ถึง 540 ตารางเมตร อย่างน้อยหนึ่งเครื่อง สำหรับพื้นที่ทุก ๆ 280 ตารางเมตร และไม่ว่าในกรณีใดให้มีเครื่องดับเพลิงขนาดไม่น้อยกว่า 8 กิโลกรัม และอุปกรณ์ผจญเพลิงประจำ ณ ที่เขตก่อสร้างอย่างน้อยหนึ่งเครื่อง

หมวด 4

งานขุด งานเจาะ และงานทำเสาเข็มเจาะ

ข้อ 29 ในการทำงานเจาะรู ขุดหลุม บ่อหรือคู ให้นายจ้างจัดให้มีรั้ว หรือราวกันตก แสงสว่าง และป้าย หรือสัญญาณเตือนอันตรายไว้ตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 30 เมื่อเลิกทำงานเจาะรู ขุดหลุม บ่อหรือคู ที่เกิดจากการทำเสาเข็มเจาะหรือจากงานอื่น

อันอาจเป็นอันตรายแต่ละคราว ให้นายจ้างจัดให้มีแผ่นโลหะ หรือไม้ที่มีความแข็งแรงเพียงพอปิดคลุม หรือกลบแน่น หรือทำราวโดยรอบเป็นไม้ หรือเชือก หรือโลหะ ในเวลากลางคืนให้จัดให้มีสัญญาณไฟ หรือสีสะท้อนแสงแจ่มแจ้งระวางอันตรายให้เห็นชัดเจน

ข้อ 31 ในการทำงานเจาะรู ขุดหลุม บ่อหรือคู ที่ลึกจนดินอาจพังทลายเกิดอันตราย ให้นายจ้างจัดให้วิศวกรคำนวณออกแบบป้องกันดินพังทลาย

ข้อ 32 ในการทำงานเจาะ หรือในอุโมงค์ที่ลึกกว่า 3 เมตร ให้นายจ้างจัดให้มีอุปกรณ์ส่งสัญญาณส่งถึงกันได้ระหว่างผู้ทำงานอยู่ข้างล่างกับผู้ช่วยเหลือบนพื้นดินตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 33 ในนายจ้างจัดขนย้ายดินให้ห่างจากปากหลุม ให้ลูกจ้างทำงานในหลุมได้อย่างปลอดภัย

ข้อ 34 ในการทำงานในรูเจาะหรือหลุม หรือบ่อที่ลึกเกิน 6 เมตร ให้นายจ้างจัดให้มีบันไดต่างระดับหรือกระเช้า หรือสายชูชีพ เครื่องสูบน้ำที่มีประสิทธิภาพ แสงสว่าง และการระบายอากาศอย่างเพียงพอตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 35 ในการทำงานเกี่ยวกับงานเจาะ หรือเครื่องเจาะที่ใช้เครื่องจักรกล หรือเครื่องกลที่มีกำลังของแต่ละเครื่องตั้งแต่ 1,000 แรงม้าเพลาขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีวิศวกรที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญ ด้านงานเจาะ หรืองานเสาะเข็มเจาะตรวจตรา และควบคุมการทำงานตลอดเวลา

ข้อ 36 ถ้าฝนตกหนัก หรือมีพายุ หรือแผ่นดินไหว ห้ามมิให้นายจ้างลูกจ้างทำงานในรูเจาะ หลุม บ่อหรือคู

ข้อ 37 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะที่มีขนาดเล็กกว่า 0.50 เมตร ที่ลึกเกิน 2 เมตร

ข้อ 38 ให้นายจ้างจัดทำลอคเหล็กชั่วคราวให้แก่ลูกจ้างที่ลงไปทำงานในรูเจาะในดินที่ไม่มั่นคง เพื่อป้องกันดินพังทลายตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 39 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างเข้าไปทำงานในรูเจาะนานเกินครึ่งชั่วโมง และในแต่ละครั้งต้องมีเวลาพักครึ่งละไม่น้อยกว่าสิบห้านาที

หมวด 5

งานใช้เครื่องจักรกล

ข้อ 40 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างที่ทำงานกับเครื่องจักรกลต้องมีใบอนุญาตตามกฎหมาย และชำนาญงานในเครื่องจักรกล

ข้อ 41 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานกับเครื่องจักรกลที่ชำรุด

ข้อ 42 ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับลูกจ้างที่ขับรถ หรือบังคับเครื่องจักรกล เช่น หลังคาแก๊งปิดครอบแท่นหมุน ตะแกรงเหล็กเหนียว เป็นต้น

ข้อ 43 ให้นายจ้างดูแลมิให้ลูกจ้าง และผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในห้องควบคุม หรือในรัศมีการทำงานของเครื่องจักรกล

ข้อ 44 ให้นายจ้างติดตั้งอุปกรณ์เตือนอันตรายที่เครื่องจักรกล เช่น สัญญาณเสียง แสง สำหรับเดินหน้าหรือถอยหลัง และป้ายเตือนอันตรายให้เห็นชัดเจน เพื่อมิให้ลูกจ้างและผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปใกล้กับเครื่องจักรกล

ข้อ 45 ถ้าลูกจ้างทำงานได้รัศมีการทำงานของเครื่องจักรกลให้นายจ้างดูแล และป้องกันมิให้วัสดุหรือสิ่งของตกจากเครื่องจักรกลนั้น

หมวด 6

นั่งร้าน

ข้อ 46 ในการทำงานก่อสร้างสูงเกิน 2 เมตร ให้นายจ้างจัดให้มีนั่งร้านให้เป็นไปตามข้อปฏิบัติ

ข้อ 47 นั่งร้านเสาเรียงเดี่ยวสูงเกิน 7 เมตร หรือนั่งร้านเสาเรียงคู่สูงเกิน 21 เมตร ให้นายจ้างจัดให้มีวิศวกรเป็นผู้คำนวณออกแบบและกำหนดรายละเอียดนั่งร้านให้เป็นไปตามข้อ 49

ข้อ 48 นั่งร้านเสาเรียงเดี่ยวสูงไม่เกิน 7 เมตร หรือนั่งร้านเสาเรียงคู่ไม่เกิน 21 เมตร ให้นายจ้างจัดให้มีการสร้างนั่งร้านให้เป็นไปตามข้อ 50 ถึงข้อ 53

ถ้าเป็นนั่งร้านแบบอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดให้วิศวกรเป็นผู้คำนวณออกแบบ และกำหนดรายละเอียดนั่งร้านให้เป็นไปตามข้อ 49

ข้อ 49 ถ้านายจ้างจัดให้มีวิศวกรเป็นผู้คำนวณออกแบบและกำหนดรายละเอียดนั้น อย่างน้อยต้องเป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) นั่งร้านไม้ต้องใช้ไม้ที่มีหน่วยแรงดัดประลัย (Ultimate Bending Stress) ไม่น้อยกว่า 50 เมกาปาสกาล และมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสี่
- (2) นั่งร้านโลหะต้องใช้โลหะที่มีจุดคราก (Yield Point) ไม่น้อยกว่า 240 เมกาปาสกาล และมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสอง
- (3) นั่งร้านไม้ต้องสามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ไม่น้อยกว่าสี่เท่าของน้ำหนักบรรทุกใช้งาน

- (4) นั้ร้ำนโหลหะต้องสำมรรับน้ำหน้กบรรทุกได้ไม่น้อยกว่สองเท่ำของน้ำหน้กบรรทุกใช้งำน
- (5) ที่รองรับนั้ร้ำนต้องแจ้่งร่งสำมรรับน้ำหน้กบรรทุกได้ไม่น้อยกว่สองเท่ำของน้ำหน้กบรรทุกใช้งำน
- (6) นั้ร้ำนต้องมีโครงยึด หรือตรึงให้มัน้คงกับพื้นดิน หรือส่วของออำครเพื่อป้องกันมิให้นั้ร้ำนเอียง แกว่ง หรือล้้มได้
- (7) แบบนั้ร้ำนต้องคำนวณให้สำมรรับน้ำหน้กถูกลงจ้ำง และวัสดุที่อยู่บนนั้ร้ำนด้วย
- (8) แบบนั้ร้ำนต้องคำนวณให้สำมรด้านร่งลมได้
- (9) พื้นนั้ร้ำนต้องหนาไม่น้อยกว่ 30 มิลลิเมตร กว้างไม่น้อยกว่ 350 มิลลิเมตร ฟูติดต่อกันโดยยึดให้มัน้คงกับส่วรองรับ
- (10) บันไดนั้ร้ำนต้องเป็นไม้ หรือโหลหะพร้อมร่วบันไดมีความลาดเอียงกับแนวระนาบไม้เกิน 45 องศา
- (11) นั้ร้ำนต้องมีร่วกันตกตลอดแนวยวด้านนอก มีความสูงไม่น้อยกว่ 0.90 เมตรและไม้เกิน 1.10 เมตร จกพื้นที่นั้ร้ำน
- ข้อ 50 นั้ร้ำนเสำเรียงเดี่ยวสำหรั้งำนทาสีสูงไม้เกิน 7 เมตร ให้นายจ้ำงปฏิบัติดังต่อไปนี้ในกรณีใช้ไม้ไฟทำนั้ร้ำน
- (1) ไม้ไฟต้องมีขนาดวัดที่กึ่งกล่ำงลำได้เส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่ 60 มิลลิเมตร
- (2) การต่อไม้ไฟ ต้องให้ส่วทาบต่อยาวไม่น้อยกว่ 1 เมตร มัดให้มัน้คงโดยวิธีขันชะเนำะไม่น้อยกว่สองเปลำะด้วยเชือกปอ หรือวัสดุอื่นที่เหนียวเพียงพอ
- (3) ให้ตั้งเสำไม้ไฟห้ำงกันไม้เกิน 1.50 เมตร มัดคานไม้ไฟติดกับเสำและมีไม้ไฟมัดทแยงมุมไม้เกิน 45 องศำกับแนวระนาบ ยึดเสำทุกต้นแบบสลั้บพื้นปลำตตลอดแนวนั้ร้ำนแล้วใช้ไม้ไฟมัดยึดนั้ร้ำนกับหลักเสมอ แต่ละช่วงห้ำงกันไม้เกิน 4.50 เมตร
- (4) นั้ร้ำนแต่ละชั้นต้องสูงไม้เกิน 2 เมตร
- ในกรณีใช้ไม้ไฟนั้ร้ำน
- (1) ไม้ทุกท่อนจะต้องมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่ 2500 ตารางมิลลิเมตร และมีหน้าแฉบไม้ไม่น้อยกว่ 30 มิลลิเมตร

(2) การจัดทำนั้ร้ำนให้ใช้วิธีการที่กำหนดในวรรคหนึ่ง (3) และ (4) นั้ร้ำนในข้อนี้ ห้ามใช้รับน้ำหนักลูกจ้่างและวัสดุรวมกันเกิน 50 กิโลกรัมต่อความยาวหนึ่งเมตร

ข้อ 51 นั้ร้ำนเสาเรียงคู่สำหรับงานก่อสร้างสูงไม่เกิน 7 เมตร ให้นายจ้่างปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ไม้ใฝ่ต้องมีขนาดวัดที่กึ่งกลางลำได้เส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 60 มิลลิเมตร
- (2) การต่อไม้ใฝ่ ต้องให้ส่วนทาบต่อยาวไม่น้อยกว่า 1 เมตร มัดให้มั่นคงโดยวิธีชันชะเนาะไม่น้อยกว่าสองเปลาะด้วยเชือกปอ หรือวัสดุอื่นที่เหนียวเพียงพอ
- (3) ให้ตั้งเสาไม้ใฝ่ห่างกันไม่เกิน 1.50 เมตร และคู่เสาห่างกันไม่น้อยกว่า 500 มิลลิเมตร และไม่เกิน 800 มิลลิเมตร มัดคานไม้ใฝ่ติดกับเสาทุกต้นทั้งสองข้าง
- (4) ตรวจสอบรับพื้นให้ใช้ไม้เคร่า ซึ่งมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 2500 ตารางมิลลิเมตร และมีหน้าแคบไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตรมัดติดกับคานไม้ใฝ่ห่างกันไม่เกิน 500 มิลลิเมตร ไม้พื้นนั้ร้ำนหนาไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตร ยึดติดตงให้แน่น
- (5) เมื่อตั้งเสาและผูกคานแล้ว ให้ใช้ไม้ใฝ่มัดทแยงมุมไม่เกิน 45 องศา กับแนวระนาบยึดเสาทุกต้นแบบสลั้บพื้นปลาตลอดทั้งแถวหน้าและแถวหลัง แล้วมัดยึดนั้ร้ำนกับส่วนของอาคารที่แข็งแรงพอ หรือหลักเสมอ แต่ละช่วงห่างกันไม่เกิน 4.50 เมตร
- (6) นั้ร้ำนแต่ละชั้นต้องสูงไม่เกิน 2 เมตร
- (7) นั้ร้ำนต้องมีราวกันตลอดแนวยาวด้านนอก มีความสูงไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร และไม่เกิน 1.10 เมตร จากพื้นนั้ร้ำน

ในกรณีใช้ไม้ทำนั้ร้ำน

- (1) ไม้ทุกท่อนจะต้องมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 2500 ตารางมิลลิเมตร และมีหน้าแคบไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตร
- (2) การจัดทำนั้ร้ำนให้ใช้วิธีการที่กำหนดในวรรคหนึ่ง (3), (4), (5) และ (6) และวรรคสองนั้ร้ำนในข้อนี้ ห้ามใช้รับน้ำหนักลูกจ้่าง และวัสดุรวมกันเกิน 150 กิโลกรัมต่อตารางเมตร

ข้อ 52 นั้ร้ำนเสาเรียงคู่สำหรับงานก่อสร้างสูงเกิน 7 เมตร แต่ไม่เกิน 12 เมตร ให้นายจ้่างปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) เสาไม้ต้องมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 3300 มิลลิเมตร และมีหน้าแคบไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตร ให้ตั้งเสาไม้ห่างกันไม่เกิน 2 เมตร คู่เสาห่างกันไม่น้อยกว่า 500 มิลลิเมตร และหน้าตัด และหน้าแคบไม่น้อยกว่าหน้าตัดของเสาประกบรอยชนนั้นยาวไม่น้อยกว่า 600 มิลลิเมตร

- (2) คานไม้ต้องมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 3300 ตารางมิลลิเมตร มีหน้าแคบไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตร และมีหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 90 มิลลิเมตร คานแต่ละชั้นห่างไม่เกิน 2 เมตร การต่อและยึดเฉพาะที่เสาและต้องมีพุกรองรับด้วย
- (3) ตงไม้ต้องมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 2500 ตารางมิลลิเมตร มีหน้าแคบไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตร ตงแต่ละท่อนห่างไม่เกิน 500 มิลลิเมตร ยึดติดกับคาน และยื่นปลายออกจากคานไม่น้อยกว่า 100 มิลลิเมตร
- (4) ไม้พื้นนั่งร้านหนาไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตร ปูต่อชนกันตลอดแนวยาว ให้เสริมตงรับรอยต่อของพื้น หรือปลายพื้นและยึดให้แน่น
- (5) ไม้ตีสลักพื้นปลาตงต้องมีขนาดไม้ไม่น้อยกว่าไม้ตง ตีสลักพื้นปลาตงแขวงมุมไม่น้อยกว่า 45 องศา และไม่เกิน 60 องศา กับแนวระนาบตลอดความสูงของนั่งร้าน
- (6) ให้ใช้ตะปู หรือสลักเกลียวขนาด และความยาวพอเหมาะยึดโครงนั่งร้าน
- (7) ถ้าสร้างนั่งร้านยึดติดกับอาคาร คานคอนกรีต หรือเสาคอนกรีตนอกอาคารต้องฝังเหล็กกลมเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตร ยาวไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร ในเนื้อคอนกรีต และห่างไม่เกิน 2 เมตร และให้ปล่อยโผล่ไว้เพื่อยึดเสาของนั่งร้านโดยรอบอาคาร และให้จัดทำไม้ค้ำยันไว้ที่ทุกชั้นของอาคาร เพื่อป้องกันนั่งร้านเซ หรือล้มเข้าหาอาคาร
- (8) บันไดนั่งร้านต้องลาดเอียงไม่เกิน 45 องศา กับแนวระนาบ และให้ใช้ไม้หน้าแคบไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตร และหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 100 มิลลิเมตร ตีเป็นลูกชั้นบันไดห่างกันไม่เกิน 400 มิลลิเมตร ในกรณีทำบันไดนอกนั่งร้าน ให้จัดทำราวบันไดสูงไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร และไม่เกิน 1.10 เมตร
- (9) นั่งร้านต้องมีราวกันตกตลอดแนวยาวด้านนอกยึดติดกับโครงสร้างด้านในของเสาค้ำด้วยไม้
- (10) ขนาดหน้าแคบไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตร และหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 70 มิลลิเมตร และสูงไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร แต่ไม่เกิน 1.10 เมตร

ข้อ 53 นั่งร้านเสาเรียงคู่สำหรับงานก่อสร้างสูงเกิน 12 เมตร แต่ไม่เกิน 21 เมตร ให้นายจ้างปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ 52 เว้นแต่เสาไม้จะต้องใช้ไม้ตีเหลี่ยมหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 70 มิลลิเมตร และตั้งห่างกันไม่เกิน 1.50 เมตร

ข้อ 54 การสร้างนั่งร้าน ให้นายจ้างปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ไม้สร้างนั่งร้านต้องใช้ไม้ที่ไม่ผุเปื่อย ไม่มีรอยแตกร้าว หรือรอยชำรุด ขาดความแข็งแรงทนทาน
- (2) นั่งร้านไม้ต้องยึดด้วยตะปูขนาดและความยาวเหมาะสมตอกสุดความยาวในลักษณะรับแรงถอนโดยตรงมิได้ ให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อให้โครงสร้างมั่นคงแข็งแรง
- (3) ในกรณีสร้างนั่งร้านใกล้ลิฟต์ ต้องมีระยะห่างกันพอที่ตัวลิฟต์จะไม่กระทบนั่งร้านในขณะขึ้นลง
- (4) ห้ามมิให้ยึดโยงนั่งร้านกับหอลิฟต์
- (5) ให้มีผ้าใบ หรือตาข่ายขนาดช่องไม่เกิน 25 มิลลิเมตร หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกันปิดรอบนอกนั่งร้าน เพื่อป้องกันของตก
- (6) เหนือช่องที่กำหนดให้เป็นทางเดิน ให้ปิดคลุมด้วยผ้าใบ หรือสังกะสี หรือแผงไม้ หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกัน เพื่อป้องกันอันตรายแก่ผู้ใช้ทางเดินนั้น
- (7) ถ้ามีการทำงานบนนั่งร้านหลาย ๆ ชั้นพร้อมกัน ให้มีผ้าพาดานที่ทำด้วยตาข่ายหรือผ้าใบ หรือวัสดุอื่น เพื่อป้องกันอันตรายแก่ลูกจ้างที่ทำงานชั้นล่าง

ข้อ 55 การใช้นั่งร้าน ให้นายจ้างปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ถ้านั่งร้านส่วนใดชำรุดอาจจะเป็นอันตรายต่อการใช้ ห้ามมิให้ลูกจ้างทำงานบนนั่งร้านนั้นจนกว่าจะซ่อมแซมเสร็จ
- (2) ห้ามมิให้ลูกจ้างทำงานบนนั่งร้านขณะที่มีความเร็วลมเกินกว่า 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (3) ในกรณีที่พื้นนั่งร้านลื่น ห้ามมิให้ใช้ลูกจ้างทำงานบนนั่งร้านส่วนนั้น
- (4) ห้ามมิให้ใช้น้ำหนักบรรทุกบนนั่งร้าน โดยเฉลี่ยเกิน 150 กิโลกรัมต่อตารางเมตร
- (5) สำหรับนั่งร้านเสาเรียงเดี่ยว ห้ามมิให้ใช้น้ำหนักบรรทุกบนนั่งร้าน โดยเฉลี่ยเกิน 50 กิโลกรัมต่อความยาวหนึ่งเมตร

ข้อ 56 กรณีใช้นั่งร้านแขวน ให้นายจ้างจัดให้มีวิศวกรเป็นผู้คำนวณออกแบบ และกำหนดรายละเอียดและความปลอดภัยอย่างน้อยต้องเป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) นั่งร้านแขวนไม้ต้องใช้ไม้ที่มีหน่วยแรงคดประลัย (Ultimate Bending Stress) ไม่น้อยกว่า 50 เมกาปาสกาล และมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสี่
- (2) นั่งร้านแขวนโลหะต้องใช้โลหะที่มีจุดคราก (Yield Point) ไม่น้อยกว่า 240 เมกาปาสกาล และมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสี่
- (3) นั่งร้านแขวนต้องสามารถรับน้ำหนักบรรทุกทุกปลอดภัยไม่น้อยกว่า 20 เมกาปาสกาล และไม่น้อยกว่าสี่เท่าของน้ำหนักใช้งาน
- (4) พื้นนั่งร้านต้องหนาไม่น้อยกว่า 30 มิลลิเมตร มีความกว้างไม่น้อยกว่า 350 มิลลิเมตร โดยยึดให้มั่นคงกับโครงนั่งร้าน

(5) ต้องมีราวกันตกตลอดแนวยาวด้านนอก มีความสูงไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร และไม่เกิน 1.10 เมตร จากพื้นนั่งร้าน

(6) นั่งร้านแขวนที่ใช้เชือกถวดเหล็กกล้า ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในหมวดการใช้เชือกเชือกถวด และระลอก

ข้อ 57 ห้ามนายจ้างใช้นั่งร้านแขวนที่ทำด้วยเชือก หรือเชือกที่ทำจากไนลอน หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกัน

หมวด 7

ค้ำยัน

ข้อ 58 ถ้ามีการใช้ค้ำยัน ให้นายจ้างจัดให้มีวิศวกรผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้คำนวณออกแบบ และกำหนดรายละเอียดอย่างน้อยให้เป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) ค้ำยันต้องสามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ไม่น้อยกว่า 2 เท่าของน้ำหนักใช้งาน
- (2) ค้ำยันไม้ต้องใช้ไม้ที่แข็งแรง ทนทาน ไม้ผุเปื่อย ไม้มีรอยแตกร้าว หรือชำรุด และจะต้องมีหน่วยแรงคดปลาย (Ultimate Bending Stress) ไม่น้อยกว่า 50 เมกาปาสกาล และมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสี่
- (3) ค้ำยันโลหะ ต้องใช้โลหะที่มีจุดคราก (Yield Point) ไม่น้อยกว่า 240 เมกาปาสกาล และมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสอง
- (4) ที่รองรับค้ำยันต้องสามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ไม่น้อยกว่าสองเท่าของน้ำหนักบรรทุกใช้งาน
- (5) ข้อต่อและจุดยึดต่าง ๆ ของค้ำยันต้องมั่นคงแข็งแรง ไม่น้อยกว่าตัวค้ำยัน
- (6) ค้ำยันต้องยึดโยง หรือตรึงกับพื้นดิน หรือส่วนของงานก่อสร้างเพื่อป้องกันมิให้เซ

ข้อ 59 เมื่อได้สร้างค้ำยันแล้ว ให้นายจ้างจัดให้วิศวกรผู้คำนวณออกแบบ หรือวิศวกรผู้ควบคุมงานตรวจรับรองว่าได้สร้างขึ้นถูกต้องตามแบบ รายละเอียด และข้อกำหนดแล้วจึงจะใช้ค้ำยันได้ และให้เก็บรักษาใบรับรองนั้นไว้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจดูได้ตลอดเวลาที่ใช้ค้ำยันนั้น

ข้อ 60 ในขณะที่มีการเทคอนกรีตบนค้ำยัน ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปอยู่ในค้ำยันนั้น

ข้อ 61 นายจ้างจะให้ลูกจ้างรื้อถอนค้ำยันได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้ควบคุมงานแล้ว

หมวด 8

เชือก เชือกลวด และรอก

ข้อ 62 ในการใช้เชือก ห้ามนายจ้างนำเชือกที่บิดงอ เป็นขมวด หรือชำรุดมาใช้งาน และถ้า นำเชือกมาใช้กับรอก ห้ามใช้รอกที่มีร่องรอกเล็กกว่าขนาดเชือก

ข้อ 63 ถ้ามีจุดที่เชือกจะครูดได้ ให้นายจ้างจัดหาลูกกลิ้งรองที่จุดนั้น

ข้อ 64 ในการใช้เชือกลวด ให้นายจ้างปฏิบัติดังนี้

- (1) อุปกรณ์ยกของต่าง ๆ รวมถึงเชือกลวด และอุปกรณ์อื่นต้องมีสภาพดี และปลอดภัย
- (2) เชือกลวดที่ใช้ยกของต้องสามารถรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่าห้าเท่าของน้ำหนักบรรทุก ใช้งาน
- (3) ห้ามใช้เชือกลวดที่พับหรือยกสิ่งของโดยเด็ดขาด

ข้อ 65 ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบและหล่อลื่นเชือกลวดที่ใช้ประจำ และห้ามมิให้ นายจ้างใช้เชือกลวดที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) ลวดวิ่ง (Running Ropes) ที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียว (Lay) ขาดตั้งแต่สามเส้นขึ้นไปในเกลียว (Strand) เดียวกัน หรือขาดตั้งแต่หกเส้นขึ้นไปในหลายเกลียว (Strands) รวมกัน
- (2) ลวดโยงยึด (Stand Ropes) ที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียว (Lay) ขาดตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป
- (3) ลวดเส้นนอกสึกไปหนึ่งในสามของเส้นผ่านศูนย์กลางของลวดเส้นนั้น
- (4) ลวดวิ่ง หรือลวดโยงยึดที่ขมวด (Kink) ถูกบดกระแทกแตกเกลียว (Bird Caging) หรือชำรุด ซึ่งเป็นสาเหตุให้การรับน้ำหนักของเชือกลวดเสียไป
- (5) เส้นผ่านศูนย์กลางมีขนาดเล็กลงเกินร้อยละห้าของเส้นผ่านศูนย์กลางเดิม
- (6) ถูกความร้อนทำลายหรือเป็นสนิมมากจนเห็นได้ชัดเจน

ข้อ 66 ในการทำห้วงเชือกลวด ให้นายจ้างทำห้วงเชือกลวดอย่างมั่นคงแข็งแรง และดูแลให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรงตลอดเวลาทำงาน ถ้าห้วงเชือกลวดใช้คลิบเป็นตัวยึดต้องใช้คลิบอย่างน้อยสามอัน และด้านรูปตัวยูของคลิบนั้นต้องกดอยู่กับปลายลวดสลิงด้านที่ไม่ได้รับแรง

ข้อ 67 ในการใช้รอก ให้นายจ้างปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ห้ามใช้รอกที่ชำรุดสึกหรอจนมีรอยคอแตก หรือร่องลึก
- (2) ให้มีครอปรอก และรอกช่วยทุกตัว เพื่อป้องกันมิให้เชือกลวดพลาดร่องรอก

- (3) ห้ามนำรอก และรอกชุด ซึ่งออกแบบสำหรับใช้กับเชือกมาใช้เชือกถวด และห้ามนำรอก และรอกชุดซึ่งออกแบบสำหรับใช้กับเชือกถวดมาใช้กับเชือก
- (4) ถ้ามีการใช้รอกเหนือระดับพื้น หรือทางเดิน ให้นายจ้างกำหนดบริเวณที่ทำงาน และห้ามบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าว

ข้อ 68 รอกที่ใช้แขวนกระเช้านั่งร้าน (Suspended Scaffold) ให้นายจ้างใช้ชุดรอกขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 150 มิลลิเมตร และอย่างน้อยต้องมีรอกคู่หนึ่งตัว และรอกเดี่ยวหนึ่งตัว

หมวด 9

การรื้อถอนทำลาย

ข้อ 69 ให้นายจ้างกำหนดเขตการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้าง ให้เป็นไปตามหมวด 2 เรื่อง เขตก่อสร้าง

ข้อ 70 ในการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้าง ให้นายจ้างจัดให้มีวิศวกรผู้ได้รับอนุญาตควบคุมตลอดเวลาและดูแลการทำงานของลูกจ้างให้ปลอดภัย

ข้อ 71 ให้นายจ้างจัดให้ติดตั้งตัดไฟฟ้า ประปา ใอน้ำ ในบริเวณก่อสร้างก่อนที่จะรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้าง

ข้อ 72 ให้นายจ้างจัด หรือเคลื่อนย้ายสารเคมี แก๊ส สารไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัสดุอื่น ๆ ให้ถูกวิธีออกไปจากบริเวณที่จะรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้าง

ข้อ 73 ถ้ามีความจำเป็นต้องใช้กระแสไฟฟ้า ท่อน้ำ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ในระหว่างการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้าง ให้นายจ้างจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายในการใช้สิ่งเหล่านั้น

ข้อ 74 ในกรณีรื้อถอนทำลายด้วยวัตถุระเบิด ให้นายจ้างจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายแก่ลูกจ้าง

ข้อ 75 ในการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้าง ให้นายจ้างจัดให้ถอดกระจกประตูหน้าต่างของสิ่งก่อสร้างที่จะรื้อถอนทำลายนั้นออกให้หมด

ข้อ 76 ไม้ที่รื้อถอนออกจากโครงสร้าง ให้นายจ้างจัดให้มีการถอนตะปู หรือพับให้มแน่นือไม้

ข้อ 77 ให้นายจ้างจัดให้มีแผงกันของตก ทำด้วยสังกะสี ผ้าใบ หรือวัสดุอื่นที่เหมาะสมในบริเวณที่จะรื้อทำลายสิ่งก่อสร้าง และทางเดิน

ข้อ 78 ในการรื้อถอนทำลาย ให้นายจ้างดูแลมิให้โครงสร้างส่วนหนึ่งส่วนใดรับน้ำหนัก วัสดุที่ถูกรื้อถอนจนเกินพิกัดที่ปลอดภัย

ข้อ 79 ในการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละออง ให้นายจ้างจัดให้มีการฉีด น้ำ หรือปฏิบัติวิธีอื่นที่เหมาะสม เพื่อป้องกัน หรือขจัดฝุ่นละอองตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 80 ให้นายจ้างดูแลมิให้ลูกจ้างโยน หรือปล่อยวัสดุลงมาจากที่สูง

ข้อ 81 ให้นายจ้างจัดให้มีราง หรือปล่องที่มิดชิดสำหรับระบายวัสดุจากที่สูงลงสู่พื้นดินภายนอกอาคาร

หมวด 10

ทางเดินยกระดับสูง

ข้อ 82 ในการใช้ทางเดินยกระดับสูงตั้งแต่ 1.50 เมตรขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีราวกันตกทำ ด้วยไม้หรือโลหะที่แข็งแรงมีความสูงจากพื้นทางเดินนั้นไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร และไม่เกิน 1.10 เมตร ตลอดทางเดินนั้น

ข้อ 83 ทางเดินที่มีความชันให้นายจ้างจัดให้มีไม้ขวางหนา 20-40 มิลลิเมตร มีความกว้าง 50-100 มิลลิเมตร แต่ละชั้นห่างกันไม่เกิน 400 มิลลิเมตร เพื่อป้องกันมิให้ลื่น

หมวด 11

งานอุโมงค์

ข้อ 84 ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบสภาพลูกจ้างก่อนรับเข้าทำงานในอุโมงค์ และต้อง ตรวจไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้งทุกหกเดือน

ข้อ 85 ให้นายจ้างจัดให้มีการอบรมวิธีทำงาน และวิธีป้องกันอันตรายของงานในอุโมงค์แก่ ลูกจ้างที่เข้าทำงานใหม่ และอบรมเป็นประจำแก่ลูกจ้างที่ทำงานในอุโมงค์ไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่ง ครั้ง

ข้อ 86 ในการขุดเจาะอุโมงค์ ให้นายจ้างจัดให้มีวิศวกรที่มีประสบการณ์ด้านอุโมงค์และมีความรู้ด้านปฐพีกลศาสตร์ ออกแบบและควบคุม และกำหนดวิธีปฏิบัติงานในอุโมงค์ตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 87 ถ้ามีการขุดเจาะอุโมงค์ที่ใช้ความดันด้านแรงน้ำใต้ดิน ห้ามมิให้นายจ้างอัดความดันเกิน 3.45 บาร์ และให้นายจ้างจัดให้มีห้องปรับความดัน (Air Lock)

ข้อ 88 ให้นายจ้างจัดให้มีการระบายอากาศ และทำให้มีออกซิเจนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของปริมาณอากาศ และมีแสงสว่างเพียงพอในอุโมงค์ตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 89 ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องวัดปริมาณแก๊สในอุโมงค์ ตรวจสอบการรั่วของแก๊สอื่นก่อนทำงานทุกวันถ้ามีแก๊สที่อาจเป็นอันตรายต่อลูกจ้าง ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานจนกว่าจะแก๊สให้ปลอดภัยเสียก่อน

ข้อ 90 ให้นายจ้างควบคุมมิให้มีการนำวัสดุ หรืออุปกรณ์ที่ทำให้เกิดประกายไฟ เช่น ไม้ขีดไฟ เชือก น้ำมันเชื้อเพลิง และเครื่องจักรที่ใช้พลังเชื้อเพลิงเข้าไปในอุโมงค์ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากวิศวกร

ข้อ 91 ห้ามมิให้นายจ้างเก็บหรืออนุญาตให้เก็บน้ำมันเชื้อเพลิง และวัตถุไวไฟอื่น ๆ ไว้ในอุโมงค์

ข้อ 92 ให้นายจ้างจัดเจ้าหน้าที่ที่สวมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลพร้อมอุปกรณ์ลงไปตรวจสอบสภาพผนังอุโมงค์ และค้ำยันต่าง ๆ ให้ปลอดภัยก่อนที่จะให้ลูกจ้างเข้าไปทำงาน

ข้อ 93 ให้นายจ้างติดตั้งสัญญาณเตือนภัย และจัดให้มีป้าย หรือเครื่องหมายเตือนภัยไว้ในอุโมงค์ให้เห็นชัดเจน

ข้อ 94 ให้นายจ้างจัดให้มีป้ายรายชื่อลูกจ้างทำงานในอุโมงค์อยู่จริงติดไว้ที่ปากทางเข้าอุโมงค์ให้เห็นได้ชัดเจน

ข้อ 95 ให้นายจ้างจัดให้มีผู้ควบคุมที่ปากทางเข้าอุโมงค์ตลอดเวลาทำงาน เพื่อดูแลด้านความปลอดภัยและให้ข้อมูลต่าง ๆ เช่น อุณหภูมิ ความชื้น สภาพในอุโมงค์ ปริมาณออกซิเจน ความเข้มข้นของคาร์บอนไดออกไซด์ หรือแก๊สอื่นที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น

ข้อ 96 ในกรณีที่ลูกจ้างทำงานในอุโมงค์ ให้นายจ้างจัดให้มีอุปกรณ์ส่งสัญญาณ เพื่อสามารถติดต่อเรียกผู้ช่วยเหลือได้ทันทีตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 97 ให้นายจ้างจัดให้มีบันได และทางเข้าออกที่สะดวกปลอดภัย

ข้อ 98 ถ้ามีการใช้เครื่องจักรกลเคลื่อนที่ในอุโมงค์ ให้นายจ้างให้มีสัญญาณเสียงและแสง และแสงสว่างที่เครื่องจักรนั้น

ข้อ 99 ในขณะเกิดอัคคีภัย หรืออุทกภัย หรือแผ่นดินไหว ห้ามมิให้นายจ้างใช้ลูกจ้างทำงานในอุโมงค์

หมวด 12

อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย

ข้อ 100 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างใช้ และให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตลอดเวลาทำงาน ดังต่อไปนี้

- (1) ในกรณีงานไม้ งานทาสี ให้สวมหมวกนิรภัย และรองเท้ายางหุ้มส้น
- (2) ในกรณีงานยก แบก หรือหามของหนักอันอาจเกิดอันตรายร้ายแรงให้สวมหมวกนิรภัย ถุงมือ ผ้าหรือหนัง และรองเท้านิรภัย
- (3) ในกรณีงานเหล็ก งานประปา งานกระจก ให้สวมหมวกนิรภัย ถุงมือผ้าหรือหนัง และรองเท้ายางหุ้มส้น
- (4) ในกรณีงานก่ออิฐฉาบปูน หรือตักแต่งผิวปูน ให้สวมหมวกนิรภัย ถุงมือผ้าหรือหนัง และรองเท้ายางหุ้มส้น
- (5) ในกรณีงานเทคอนกรีตให้สวมหมวกนิรภัย ถุงมือยาง และรองเท้ายางหุ้มส้น
- (6) ในกรณีงานเชื่อม โลหะด้วยไฟฟ้าหรือแก๊ส ให้สวมถุงมือผ้าหรือหนัง กระจับหน้าลดแสง ที่แว่นตากรองแสง และรองเท้ายางหุ้มส้น
- (7) ในกรณีงานตัด รื้อถอน สกัด ทบ เจาะวัสดุที่เป็นฝุ่น ให้สวมหมวกนิรภัย แว่นตานิรภัย ที่ปิดจมูก ถุงมือผ้า และรองเท้ายางหุ้มส้น
- (8) ในกรณีที่ทำงานมีเสียงดังเกินประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเสียง ให้สวมปลั๊กอุดเสียง หรือครอบหูดเสียง
- (9) ในกรณีงานสารพิษ ให้สวมหมวกนิรภัย ชุดหน้ากากป้องกันสารพิษ และรองเท้ายางหุ้มส้น
- (10) ในกรณีงานอุโมงค์ ให้สวมหมวกนิรภัย หน้ากากกันฝุ่น อุปกรณ์ช่วยหายใจ และรองเท้ายางหุ้มส้น
- (11) ในกรณีงานกระเช้าแขวน นั่งร้านแขวน หรืองานที่มีลักษณะ โลงแก้งในที่สูงเกินสี่ เมตร ให้สวมหมวกนิรภัย เข็มขัดนิรภัย และรองเท้ายางหุ้มส้น
- (12) ในกรณีงานทั่วไป ให้สวมหมวกนิรภัย และรองเท้ายางหุ้มส้น

ภาคผนวก ข.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานในสถานที่ที่มี

อันตรายจากการตกจากที่สูง

วัสดุกระเด็น ตกหล่น และการพังทลาย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 กระทรวงมหาดไทยจึงออกสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างที่ทำงานในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูง วัสดุกระเด็น ตกหล่นและการพังทลาย ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูง วัสดุกระเด็น ตกหล่น และการพังทลาย”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลหมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำแทนนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้างไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม

“การทำงานในลักษณะ โคดเดี่ยว” หมายความว่า การทำงานที่ที่อาจตกหล่นลงมาได้ง่าย เช่น การทำงานบนเสา ตอม่อ หลังคา ระเบียง

หมวด 1

การป้องกันการตกจากที่สูง

ส่วนที่ 1

ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อ 4 ในกรณีที่นายจ้างทำงานสูงจากพื้นที่ที่ปฏิบัติงานเกินสองเมตรขึ้นไป เช่น บนหลังคาบนขอบระเบียงด้านนอก จะต้องป้องกันการตกหล่นของลูกจ้างโดยจัดให้มีนั่งร้านมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างว่าด้วยนั่งร้านสำหรับลูกจ้างใช้ในขณะปฏิบัติงาน

ข้อ 5 ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในลักษณะ โคดเดี่ยวที่สูงเกินสี่เมตรขึ้นไป เช่น บนหลังคาหรือบนขอบระเบียงด้านนอก ต้องป้องกันการตกหล่นของลูกจ้างและสิ่งของโดยจัดทำราว

กันตกหรือตาข่ายนิรภัยหรือจัดให้มีเข็มขัดนิรภัยและสายช่วยชีวิต หรืออุปกรณ์ป้องกันอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายกัน ตลอดระยะเวลาที่มีการทำงาน

ในกรณีใช้เข็มขัดนิรภัยและสายช่วยชีวิต นายจ้างจะต้องจัดทำที่ยึดตรึงสายช่วยชีวิตไว้กับส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารหรือโครงสร้าง

ข้อ 6 ช่องเปิดหรือปล่องต่าง ๆ นายจ้างต้องจัดทำฝาปิดหรือรั้วกันที่มีความสูงไม่น้อยกว่าเก้าสิบเซนติเมตรเพื่อป้องกันการตกหล่น

ข้อ 7 ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างทำงานบนที่สูงตามข้อ 4 และข้อ 5 ในขณะที่มีพายุ ลมแรง ฝนตก หรือฟ้าคะนอง

ส่วนที่ 2

การป้องกันอันตรายจากการตกลงไปในลักษณะเก็บหรือรองรับวัสดุ

ข้อ 8 ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างทำงานบนหรือในถัง บ่อหรือกรวยสำหรับเทวัสดุหรือภาชนะอื่นใดที่ลูกจ้างอาจตกลงไปหรืออาจถูกวัสดุพังทับ เว้นแต่นายจ้างได้จัดให้ลูกจ้างสวมใส่เข็มขัดนิรภัยหรือสิ่งปิดกั้น หรือทำรั้ว หรืออุปกรณ์กันห้องอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายกัน

ส่วนที่ 3

การป้องกันการตกหล่นจากที่ลาดชัน

ข้อ 10 ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างทำงานที่ลาดชันที่ทำมุมเกินสามสิบองศาจากแนวราบ

ในกรณีที่มีการทำงานบนที่ลาดชันเกินสิบห้าองศา นายจ้างต้องจัดให้มีนั่งร้านมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างว่าด้วยนั่งร้าน หรือเข็มขัดนิรภัย และสายช่วยชีวิต หรืออุปกรณ์อื่นใดที่มีลักษณะคล้ายกัน สำหรับลูกจ้างใช้ในการปฏิบัติงาน

ข้อ 11 ในกรณีที่ลูกจ้างต้องไต่บันไดไต่ชนิดเคลื่อนย้ายได้เพื่อปฏิบัติงานบนที่สูง นายจ้างต้องดูแลการตั้งบันไดให้ระยะห่างฐานบันไดถึงผนังที่วางพาดบันไดกับความยาวของช่วงบันไดนับฐานถึงจุดพาดมีอัตราส่วนหนึ่งต่อสี่ หรือมีมุมบันไดที่ตรงข้ามผนังประมาณเจ็ดสิบห้าองศา

ข้อ 12 ในกรณีที่ลูกจ้างต้องปฏิบัติงานโดยใช้บันไดได้ชนิดติดตั้งกับที่มีความสูงเกินสิบ เมตรขึ้นไปจากพื้นดินหรือพื้นอาคาร บันไดนั้นต้องมีโครงสร้างที่แข็งแรงไม่ผุร่อน และต้องจัดทำ โครงบันไดป้องกันการตกลงของลูกจ้าง

ข้อ 13 ในกรณีที่ลูกจ้างต้องใช้ขาหยั่งหรือม้ายืนในการปฏิบัติงาน นายจ้างต้องดูแลขาหยั่ง หรือ

ม้ายืนนั้นให้มีโครงสร้างที่แข็งแรงปลอดภัย ขาแต่ละข้างต้องทำมุมกับพื้นในองศาที่เท่ากัน โดยอยู่ ระหว่างหกสิบถึงเจ็ดสิบองศา ถ้าขาหยั่งหรือม้ายืนนั้นเป็นชนิดมีบันไดขึ้นต้องมีพื้นที่สำหรับยืน ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ

หมวด 2

การป้องกันอันตรายจากการพังทลาย วัสดุกระเด็น ตกหล่น

ข้อ 14 นายจ้างที่ให้ลูกจ้างทำงานในบริเวณที่อาจมีการพังทลายตกหล่นของหิน ดิน ทราย หรือวัสดุต่าง ๆ ต้องปฏิบัติดังนี้

- (1) จัดทำไหล่หิน ดิน ทราย หรือวัสดุอื่นให้ลาดเอียงเป็นมุมที่ไม่ทำให้เกิดการพังทลาย และทำการป้องกันการกัดเซาะของน้ำ เช่น การอัดไหล่หิน ดิน ทรายให้แน่น หรือใช้ วัสดุอื่นใดที่สามารถป้องกันการรั่วซึมได้
- (2) ในกรณีที่ให้ลูกจ้างทำงานในท่อ ช่อง โพรง อุโมงค์ ถ้ำ บ่อ ที่อาจมีการพังทลายจะต้อง จัดทำผนังกันค้ำยัน หรือใช้วิธีการอื่นใดที่สามารถป้องกันอันตรายนั้นได้

ข้อ 15 ให้นายจ้างป้องกันการกระเด็น ตกหล่นของวัสดุโดยใช้แผ่นกัน ผ้าใบหรือตาข่าย ปิด กันหรือรองรับ

ข้อ 16 ให้นายจ้างปิดประกาศแสดงเขตที่มีการเหวี่ยง สาด เททิ้ง หรือโยนวัสดุจากที่สูง และมีผู้ควบคุมดูแลมิให้มีการเข้าออกขณะปฏิบัติงานจนกว่างานจะแล้วเสร็จ

ข้อ 17 ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานใกล้สถานที่ก่อสร้างที่มีความสูง หรือสถานที่ที่ อาจมีการปลิวหรือตกลงของวัสดุ รวมทั้งการให้ทำงานอื่นที่อาจมีวัสดุกระเด็นตกลงลงมา เช่น งานต่อเรือ งานเจาะ งานสกัด งานรื้อถอนทำลาย ต้องจัดหมวกแข็งป้องกันศีรษะให้ลูกจ้างใช้ตลอดเวลาการทำงาน

หมวด 3

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 18 ลูกจ้างจะต้องใช้หรือสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่นายจ้างจัดให้ใช้ตามลักษณะและสภาพของงานตลอดเวลาที่ทำงาน

ข้อ 19 ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามประกาศนี้

ข้อ 20 เมื่อปรากฏว่านายจ้างฝ่าฝืนประกาศนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจให้คำเตือนเพื่อให้นายจ้างได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำเตือนเสียก่อนก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ 18 ตุลาคม 2534

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รับรองสำเนาถูกต้อง

ณัฐวัตร มนต์เทวีญ

(นายณัฐวัตร มนต์เทวีญ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการพิเศษด้านมาตรฐานความปลอดภัย

ภาคผนวก ค.
ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับ
การตอกเสาเข็ม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับการตอกเสาเข็ม”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในประกาศนี้

“นายจ้าง” หมายความว่า นายจ้างตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ลงวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2515 และให้หมายความรวมถึงผู้รับจ้างช่วงถัดขึ้นไปหากมีตลอดสายจนถึงผู้รับจ้างขั้นต้นด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้างไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม

“วิศวกร” หมายความว่า วิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม

“ผู้ควบคุม” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตอกเสาเข็ม

“ผู้ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็ม” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็มให้ทำงานความความต้องการ

“ผู้ให้สัญญา” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำหน้าที่ให้สัญญาในการตอกเสาเข็ม จะเป็นสัญญาณมือ สัญญาณธง สัญญาณเครื่องส่งวิทยุหรือสัญญาณอื่น ซึ่งเป็นที่เข้าใจระหว่างผู้ให้สัญญากับผู้ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็ม

“งานก่อสร้าง” หมายความว่า การประกอบการเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ท่าเรือ อุโมงค์ ทางน้ำ สะพาน อุโมงค์ สะพานเทียบเรือ ท่อระบายน้ำ ถนน โทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซ หรือประปา และหมายความรวมถึงการต่อเติม ซ่อมบำรุง คัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือการรื้อถอนทำลายอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างนั้นด้วย

“อาคาร” หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

“การตอกเสาเข็ม” หมายความว่า วิธีการทำให้เสาเข็มจมลงไปในพื้นดินตามความต้องการ

“เสาเข็ม” หมายความว่า สิ่งซึ่งทำให้จมลงไปในพื้นดิน เพื่อรับน้ำหนักของโครงสร้างต่าง ๆ โดยถ่ายน้ำหนักจากโครงสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ สู่ดินชั้นล่าง หรือเพื่อใช้เป็นกำแพงกันดิน

“เครื่องตอกเสาเข็ม” หมายความว่า เครื่องจักรกลที่ใช้ตอกเสาเข็ม ประกอบด้วยโครงสร้างและเครื่องต้นกำลัง อาจแยกจากกันหรือรวมกันอยู่ในชุดเดียวกันก็ได้

“โครงเครื่องตอกเสาเข็ม” หมายความว่า โครงสร้างซึ่งเป็นที่ติดตั้งรางนำส่งเสาเข็มให้ได้แนว

“รางนำส่ง” หมายความว่า รางเหล็กหรือวัสดุอื่นใดที่มีคุณสมบัติเทียบเท่า ใช้นำส่งเสาเข็มให้ได้แนว

“รางเลื่อน” หมายความว่า รางเหล็กหรือรางวัสดุอื่นใดที่มีคุณสมบัติเทียบเท่าวางในแนวนอนสำหรับเคลื่อนเครื่องตอกเสาเข็มจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง

“แผ่นครอบหัวเสาเข็ม” หมายความว่า แผ่นครอบเหล็ก แผ่นไม้ กระสอบป่าน ผ้า หรือวัสดุอื่นใดที่ใช้วางบนหัวเสาเข็มเพื่อมิให้เสาเข็มเกิดความเสียหายเมื่อรับแรงกระแทก

“ลูกตุ้ม” หมายความว่า แท่งโลหะที่กดหรือตอกเสาเข็มให้เสาเข็มจมลงไปในพื้นดิน

“แคว่ลอย” หมายความว่า เรือ แพ หรือฐานลอยน้ำที่ใช้รองรับเครื่องตอกเสาเข็มในน้ำ

“ส่วนปลอดภัย” หมายความว่า อัตราส่วนของหน่วยแรงหรือน้ำหนักบรรทุก คาดว่าจะทำให้เกิดการวิบัติกับหน่วยแรงหรือน้ำหนักบรรทุกใช้งาน

หมวด 1

ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อ 4 ให้นายจ้างจัดสถานที่ก่อสร้างให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างด้วยเขตก่อสร้าง

ข้อ 5 ให้นายจ้างที่ใช้เครื่องตอกเสาเข็มปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะของเครื่องตอกเสาเข็มและคู่มือการใช้งานที่ผู้ผลิตเครื่องตอกเสาเข็มกำหนดไว้

ในการประกอบ การทดสอบ การซ่อมบำรุง และการตรวจสอบเครื่องตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานตามวรรคหนึ่งด้วย

ในกรณีที่มีอุปกรณ์อื่นใช้กับเครื่องตอกเสาเข็ม ห้ามมิให้นายจ้างใช้อุปกรณ์นั้นเกิน หรือ ไม่ถูกต้องตามรายละเอียดคุณลักษณะตามวรรคหนึ่ง

ถ้าไม่มีรายละเอียดคุณลักษณะหรือคู่มือการใช้งาน หรือผู้ผลิตเครื่องตอกเสาเข็มมิได้กำหนดไว้ ให้นายจ้างปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะที่วิศวกรได้กำหนดขึ้นเป็นหนังสือ

ข้อ 6 ก่อนเริ่มทำการตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจอุปกรณ์ รางเลื่อน แม่แรง และส่วนประกอบที่สำคัญทั้งหมดของเครื่องตอกเสาเข็มให้มีความปลอดภัยในการทำงาน โดยผู้ควบคุมงานการตอกเสาเข็มเป็นผู้บันทึกวันเวลาที่ตรวจและผลการตรวจไว้เป็นหลักฐาน

ให้นายจ้างเก็บเอกสารผลการตรวจไว้ให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบได้ตลอดเวลาที่ทำการตอกเสาเข็ม

ข้อ 7 ให้นายจ้างจัดให้มีคู่มือการใช้เครื่องตอกเสาเข็มและวิธีการใช้รหัสสัญญาณในการควบคุมการตอกเสาเข็ม ให้ลูกจ้างได้ศึกษาและใช้เป็นี่เข้าใจในระหว่างลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 8 ให้นายจ้างจัดให้มีป้ายพิกัดน้ำหนักยก และคำแนะนำการใช้เครื่องตอกเสาเข็มไว้ที่สูงหรือตำแหน่งที่ผู้ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็มเห็น ได้ชัดเจน

ข้อ 9 เครื่องจักรและอุปกรณ์อื่นที่ใช้กับเครื่องตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างจัดให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร

ข้อ 10 ถ้ามีการทำงานเกี่ยวกับเครื่องตอกเสาเข็มในเวลากลางวัน ให้นายจ้างจัดให้มีแสงสว่างทั่วบริเวณตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม

ข้อ 11 เสียงที่เกิดจากเครื่องตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างจัดให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม

ข้อ 12 ให้นายจ้างจัดให้มีการป้องกันมิให้ควันไอเสียของเครื่องตอกเสาเข็มฟุ้งกระจายเป็นอันตรายต่อลูกจ้าง หรือเป็นควันหนาที่บั่นผู้ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็ม หรือลูกจ้างอื่นมองไม่เห็นการทำงานของเครื่องตอกเสาเข็ม แลจัดให้มีระบบระบายอากาศเสียออกจากบริเวณนั้น

ข้อ 13 เมื่อมีการติดตั้งหรือเคลื่อนย้ายเครื่องตอกเสาเข็มใกล้สายไฟฟ้า ให้นายจ้างปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ถ้าสายไฟฟ้าแรงดันไฟฟ้าไม่เกินห้าสิบกิโลโวลท์ ให้มีระยะห่างไม่น้อยกว่าสามเมตรระหว่างสายไฟฟ้ากับส่วนหนึ่งส่วนใดของเครื่องตอกเสาเข็ม หรือกับส่วนหนึ่งส่วนใดของวัสดุที่เครื่องตอกเสาเข็มกำลังยกอยู่
- (2) ถ้าสายไฟฟ้าแรงดันไฟฟ้าเกินห้าสิบกิโลโวลท์ ให้ระยะห่างตาม (1) เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเซนติเมตรสำหรับแรงดันไฟฟ้าเพิ่มขึ้นหนึ่งกิโลโวลท์

(3) ในกรณีที่เครื่องตอกเสาเข็มเคลื่อนที่ให้ระยะห่างส่วนหนึ่งส่วนใดของเครื่องตอกเสาเข็มกับสายไฟฟ้าเป็น ดังนี้

ก. สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าไม่เกินห้าสิบกิโลโวลท์ ไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตร ยี่สิบห้าเซนติเมตร

ข. สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกินห้าสิบกิโลโวลท์แต่ไม่เกินสามร้อยสี่สิบห้า กิโลโวลท์ไม่น้อยกว่าสามเมตร

ค. สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกินสามร้อยสี่สิบห้ากิโลโวลท์ แต่ไม่เกินเจ็ดร้อยห้าสิบกิโลโวลท์ ไม่น้อยกว่าห้าเมตร

ข้อ 14 ถ้าเครื่องตอกเสาเข็มหรือวัสดุที่จะยกตั้งอยู่ใกล้เสาส่งคลื่น โทรคมนาคมก่อนใช้เครื่องตอกเสาเข็มนั้น ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจตัวเครื่องตอกเสาเข็มและวัสดุนั้นว่าเกิดประจุไฟฟ้าเหนี่ยวนำหรือไม่ ถ้าพบว่ามีประจุไฟฟ้าเหนี่ยวนำที่ตัวเครื่องตอกเสาเข็มและวัสดุที่จะยกให้นายจ้างต่อสายตัวนำกับเครื่องตอกเสาเข็มและมีประจุไฟฟ้าเหนี่ยวนำที่ตัวเครื่องตอกเสาเข็มและวัสดุที่จะยกให้นายจ้างต่อสายตัวนำกับเครื่องตอกเสาเข็มและวัสดุนั้นให้ประจุไฟฟ้าลงดิน ตลอดเวลาที่มีการใช้เครื่องตอกเสาเข็มทำงานใกล้เสาส่งคลื่น โทรคมนาคม

ข้อ 15 การใช้เชือกลวดเหล็กกล้าสำหรับเครื่องตอกเสาเข็ม นายจ้างปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ผลิตและหรือตามมาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้อ 16 ให้นายจ้างจัดให้มีการควบคุมให้มีเชือกลวดเหล็กกล้าเหลืออยู่ในที่ม้วนเชือกลวด ไม่น้อยกว่าสองรอบขณะที่ใช้เครื่องตอกเสาเข็ม

ข้อ 17 ให้นายจ้างใช้เชือกลวดเหล็กกล้า ที่มีส่วนปลอดภัยของเชือกลวดเหล็กกล้า ดังนี้

(1) เชือกลวดเหล็กกล้าที่เป็นลวดวง ไม่น้อยกว่า 3.5

(2) เชือกลวดเหล็กกล้าที่เป็นลวด โยงยัด ไม่น้อยกว่า 3.5

ข้อ 18 ในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องตอกเสาเข็ม ห้ามใช้เชือกลวดเหล็กกล้าที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ลวดวงที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียวขาดตั้งแต่สามเส้นขึ้นไปในเกลียวเดียวกัน หรือขาดตั้งแต่หกเส้นขึ้นไปในหลายเกลียวรวมกัน

(2) ลวด โยงยัดที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียวขาดตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป

(3) ลวดเส้นนอกสึกไปหนึ่งในสามของเส้นผ่านศูนย์กลาง

- (4) ลวดวิ่งหรือลวดโยงยึดที่ขมวด ถูกบดกระแทก แดกเกลียวหรือชำรุด ซึ่งเป็นเหตุให้การรับน้ำหนักของเชือกลวดเหล็กกล้าเสียไป
- (5) เส้นผ่านศูนย์กลางมีขนาดเล็กลงเกินร้อยละห้าของเส้นผ่านศูนย์กลางเดิม
- (6) ถูกความร้อนทำลายหรือเป็นสนิมมากจนเห็น ได้ชัดเจน

ข้อ 19 ห้ามนายจ้างใช้รอกในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องตอกเสาเข็มที่มีอัตราส่วนระหว่างเส้นผ่านศูนย์กลางของรอกหรือล้อใด ๆ กับเส้นผ่านศูนย์กลางของเชือกลวดเหล็กกล้าที่พันอยู่น้อยกว่ามาตรฐานที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (1) 18 ต่อ 1 สำหรับรอกของเครื่องตอกเสาเข็ม
- (2) 16 ต่อ 1 สำหรับรอกของตะขอ
- (3) 15 ต่อ 1 สำหรับรอกของตัวลากเสาเข็ม

หมวด 2

ความปลอดภัยในการตอกเสาเข็ม

ข้อ 20 ให้นายจ้างจัดให้มีผู้ควบคุมงาน ทำหน้าที่ตรวจความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับการตอกเสาเข็มก่อนทำงานและขณะทำงานทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยได้การควบคุมของวิศวกร

ข้อ 21 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งมีความชำนาญ และได้รับการฝึกอบรมวิธีการใช้เครื่องตอกเสาเข็มอย่างถูกต้องและปลอดภัยเป็นผู้ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็ม

ข้อ 22 ให้นายจ้างจัดให้มีผู้ให้สัญญาณในการตอกเสาเข็มและสัญญาณที่ใช้ต้องเป็นที่เข้าใจระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

ข้อ 23 ให้นายจ้างจัดให้บริเวณที่ตอกเสาเข็มมิให้มีสิ่งกีดขวางสายตาผู้ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็มที่จะมองเห็นการทำงานตอกเสาเข็ม

ข้อ 24 ที่ทำงานของผู้ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างจัดให้มีโครงเหล็กและหลังคา ลวดตาข่ายกันของตกอยู่เหนือศีรษะ ขนาดช่องลวดตาข่ายไม่เกินสิบสามมิลลิเมตร ซึ่งมีความแข็งแรงตามมาตรฐาน ยู.เอส.เอส.เจ. ไม่น้อยกว่าเบอร์สิบแปดหรือเทียบเท่า

ข้อ 25 ให้นายจ้างควบคุมดูแลลูกจ้างที่ทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงแผ่นครอบหัวเสาเข็มปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) เปลี่ยนแผ่นครอบหัวเสาเข็ม เมื่อลูกจ้างหยุดทำงานและอยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย
- (2) เมื่อการเปลี่ยนแผ่นครอบหัวเสาเข็มได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และลูกจ้างผู้ทำหน้าที่เปลี่ยนแผ่นครอบหัวเสาเข็มพ้นออกจากบริเวณรางนำส่งแล้ว ผู้ให้สัญญาจ้างให้สัญญาแก่ผู้ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็มทำงานต่อไป

ข้อ 26 ให้นายจ้างจัดพื้นรองรับให้มีความมั่นคงแข็งแรง สามารถรองรับน้ำหนักเครื่องตอกเสาเข็มและเครื่องจักรได้

ข้อ 27 รางเคลื่อนเสาเข็มไปยังเครื่องตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างจัดวางให้ได้ระดับและมีหมอนรองรับมั่นคง

ข้อ 28 การยกเสาเข็มขึ้นตั้งในรางนำส่งเสาเข็มเพิ่ม ให้นายจ้างควบคุมให้ลูกจ้างใช้รองหรือเชือกถ่วงยึดเสาเข็ม ที่ตำแหน่งซึ่งวิศวกรได้ออกแบบกำหนดไว้

ข้อ 29 ถ้าใช้เสาเข็มกลวงที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของด้านในเกินสิบห้าเซนติเมตร เมื่อทำการตอกเสาเข็มแล้วแต่ละหลุม ให้นายจ้างจัดให้มีการปิดปากเสาเข็มโดยทันทีด้วยวัสดุที่มีความแข็งแรงสามารถป้องกันมิให้สิ่งของหรือผู้ใดพลาดตกลงไปในรูได้

ข้อ 30 ห้ามนายจ้างจัดให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับเครื่องตอกเสาเข็มในขณะที่มีพายุ ฝนหรือฟ้าคะนอง

ข้อ 31 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างเฉพาะที่ว่ายน้ำได้ ทำงานเกี่ยวกับเครื่องตอกเสาเข็มบนแคร่ลอย

ข้อ 32 ให้นายจ้างจัดให้มีการดูแลรักษาความสะอาดพื้นแคร่ลอยที่มีเครื่องตอกเสาเข็มติดตั้งอยู่

ข้อ 33 ให้นายจ้างจัดให้มีการยึดโยง หรือตรึงโครงเครื่องตอกเสาเข็มและอุปกรณ์ซึ่งติดตั้งบนแคร่ลอยดังต่อไปนี้ ให้มั่นคงปลอดภัย

- (1) โครงสร้างรองรับอุปกรณ์การตอกเสาเข็ม
- (2) สะพานทางเดินและบันไดเชื่อมต่อยกแคร่ลอยกับฝั่งที่อยู่ใกล้เคียงกัน
- (3) สะพานทางเดินเชื่อมต่อยกแคร่ลอยที่อยู่ใกล้เคียงกัน
- (4) เครื่องตอกเสาเข็ม อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ต้องยึดกับแคร่ลอยในการตอกเสาเข็ม

ข้อ 34 ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับเครื่องตอกเสาเข็มที่ชำรุดหรืออยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัยจนกว่าจะได้รับการซ่อมแซมแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัยเสียก่อน

ข้อ 35 การซ่อมแซมเครื่องตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) เครื่องตอกเสาเข็มระบบไอน้ำ ลม หรือไฮดรอลิก ให้ลดแรงดันลงให้อยู่ในระดับปลอดภัย
- (2) เครื่องตอกเสาเข็มระบบเครื่องยนต์เผาไหม้ภายใน หรือระบบดีเซลแฮมเมอร์ ใต้ค้ำเครื่องเสียก่อน

หมวด 3

โครงสร้างเครื่องตอกเสาเข็ม

ข้อ 36 กรณีที่นายจ้างเป็นผู้จัดทำโครงสร้างเครื่องตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างจัดให้มีวิศวกรเป็นผู้ออกแบบคำนวณโครงสร้าง และกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะของโครงเครื่องตอกเสาเข็ม และลูกตุ้ม อย่างน้อยให้เป็นไปตามข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

- (1) โครงเครื่องตอกเสาเข็ม ต้องมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสองของน้ำหนักการใช้งาน
- (2) โครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องสร้างด้วยโลหะที่มีจุดครากไม่น้อยกว่าสองพันสี่ร้อย กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร
- (3) รางเลื่อนเครื่องตอกเสาเข็ม ต้องสามารถรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่าสองเท่าของน้ำหนักเครื่องตอกเสาเข็ม
- (4) คานติดตั้งรอกและฐานรองรับคาน ต้องสามารถรับน้ำหนักรอก ลูกตุ้ม และน้ำหนักเสาเข็มรวมกัน โดยมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าห้า
- (5) โครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องมีการยึดโยง ค้ำยันหรือตรึงให้มั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย
- (6) อุปกรณ์ที่ใช้ยึดเครื่องตอกเสาเข็มระบบดีเซลแฮมเมอร์กับโครงเครื่องตอกเสาเข็ม ต้องมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าหก

ข้อ 37 เมื่อนายจ้างติดตั้งเครื่องตอกเสาเข็มแล้วเสร็จ ให้นายจ้างจัดให้มีวิศวกรตรวจบันทึกวันเวลาที่ตรวจ และผลการตรวจรับรองว่าได้สร้างถูกต้องตามข้อ 36 แล้วจึงใช้เครื่องตอกเสาเข็มนั้นได้ให้นายจ้างเก็บเอกสารผลการตรวจไว้ให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบได้ตลอดเวลาที่ทำการตอกเสาเข็ม

หมวด 4

เครื่องตอกเสาเข็มระบบเครื่องยนต์เผาไหม้ภายใน

ข้อ 38 เช็กลวดเหล็กกล้าที่ใช้กับเครื่องตอกเสาเข็มของเครื่องยนต์เผาไหม้ภายใน ให้นำช่างใช้เช็กลวดเหล็กกล้าชนิดอิมปริ์ฟพลาวสตีล หรือเอ็กซ์ทราอิมปริ์ฟพลาวสตีล และให้นำช่างจัดให้มีการตรวจสอบการหล่อลื่นเช็กลวดเหล็กกล้าก่อนและหลังการใช้งานทุกครั้ง

ข้อ 39 ให้นำช่างจัดให้มีแผ่นเหล็กเหนียวกันหรือลูกกลิ้งบริเวณเหนือร่องรอกส่วนบนของเครื่องตอกเสาเข็ม เพื่อมิให้เช็กลวดเหล็กกล้าหลุดออกจากร่องรอก

ข้อ 40 ให้นำช่างจัดให้มีการยึดปลายสลักของลูกค้ำเพื่อป้องกันมิให้ลูกค้ำหลุด

ข้อ 41 เมื่อไม่มีการตอกเสาเข็ม ให้นำช่างดูแลให้ผู้ควบคุมเครื่องตอกเสาเข็มระดมลูกค้ำไว้ที่ตำแหน่งต่ำสุดของรางนำส่ง

ข้อ 42 ให้นำช่างจัดให้มีสิ่งครอบปิด คลัตช์ และก้านหรือส่วนที่หมุนได้ของเครื่องตอกเสาเข็มให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยตลอดเวลาใช้งาน

ข้อ 43 ให้นำช่างจัดให้มีการตรวจสอบก้าน ล็อคก้าน ห้ามล้อ และส่วนที่หมุนได้ของเครื่องตอกเสาเข็มให้อยู่สภาพที่ปลอดภัยตลอดเวลาใช้งาน

ข้อ 44 ให้นำช่างจัดให้มีสลักที่แม่แรงเพื่อป้องกันแกนแม่แรงเคลื่อนสูงเลยปลายแกน หรือมีเครื่องช็บออกตำแหน่งที่ถูกต้องของสลัก

ข้อ 45 ให้นำช่างจัดให้มีการตรวจสอบแม่แรงเครื่องตอกเสาเข็มรวมทั้งการหล่อลื่นทุกครั้ง เมื่อมีการติดตั้ง ถ้าแม่แรงมีรอยร้าว รอยบิดหรือชิ้นส่วนสึกหรอ ให้เปลี่ยนทันที

ข้อ 46 เมื่อใช้แม่แรงยกเครื่องตอกเสาเข็มถึงระดับความสูงที่ต้องการ ให้นำช่างจัดให้มีการสอดหมอนไม้รองรับไว้ข้างใต้ทันที

หมวด 5

เครื่องตอกเสาเข็มระบบไอน้ำ ลม หรือไฮดรอลิค

ข้อ 47 ให้นำช่างจัดให้มีการยึดโยงท่อไอน้ำ ท่อลม หรือท่อไฮดรอลิค กับตัวลูกค้ำของเครื่องตอกเสาเข็มให้มั่นคงปลอดภัยด้วยโซ่หรือเช็กลวดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่าหก มิลลิเมตร เพื่อป้องกันมิให้ท่อหลุดสะบัดออก

ข้อ 48 ให้นายจ้างจัดให้มีการติดตั้งลิ้นควบคุมแรงดันของไอน้ำ ลม หรือไฮดรอลิกของเครื่องตอกเสาเข็มให้สูงกว่าแรงดันใช้งานปกติ ไม่เกินร้อยละสิบ

ข้อ 49 หม้อไอน้ำและมาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อไอน้ำของเครื่องตอกเสาเข็ม ให้นายจ้างจัดให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร

ข้อ 50 ขณะใช้เครื่องตอกเสาเข็มระบบไอน้ำ ลม หรือไฮดรอลิก ถ้าท่อไอน้ำ ท่อลม หรือท่อไฮดรอลิกชำรุด ให้นายจ้างจัดให้มีการเปลี่ยนท่อดังกล่าวทันที

หมวด 6

เครื่องตอกเสาเข็มระบบดีเซลแสมเมอร์

ข้อ 51 ให้นายจ้างจัดให้มีบันไดพร้อมราวจับ และโครงกันตกทำด้วยโลหะติดโครงเครื่องตอกเสาเข็มระบบดีเซลแสมเมอร์

ข้อ 52 ถ้าโครงเครื่องตอกเสาเข็มระบบดีเซลแสมเมอร์มีชั้นพัก ให้นายจ้างจัดทำพื้นและทางเดินบนชั้นพักเป็นแบบกันลื่น และมีราวกันตกโดยรอบ

ข้อ 53 ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องหยุดอัตโนมัติ หยุดเครื่องดีเซลแสมเมอร์ได้ในทันทีในกรณีฉุกเฉิน

หมวด 7

การคุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ 54 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับการประกอบ ติดตั้งหรือถอดถอนโครงเครื่องตอกเสาเข็ม ซ่อมแซม ซ่อมบำรุง หรือการขน ยก แบก หาบหาม วัสดุและอุปกรณ์เครื่องตอกเสาเข็มและขณะปฏิบัติงานตอกเสาเข็มสวมใส่หมวกนิรภัย ถุงมือหนัง รองเท้านิรภัย หรืออุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอื่น ๆ ตามลักษณะและสภาพของงานที่เกี่ยวข้อง และให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติงานของสถานประกอบการตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 55 ลูกจ้างต้องใช้หรือสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล หรืออุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเครื่องจักรอื่น ๆ ที่นายจ้างจัดไว้ให้ตามลักษณะและสภาพของงาน ถ้าลูกจ้างไม่ใช้หรือไม่สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ให้นายจ้างสั่งหยุดการทำงานของลูกจ้างทันทีจนกว่าจะได้ใช้

ข้อ 56 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานเชื่อม หรือตัดชิ้นงานด้วยก๊าซ ไฟฟ้า หรือพลังงานอื่น สวมใส่แว่นตาแลคแสง หรือกระบังแลคแสง ถุงมือหนัง รองเท้าพื้นยางหุ้มส้น และแผ่นปิดหน้าอกกันประกายไฟ ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 57 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างที่ทำงานบนแคร่ลอย สวมใส่ชูชีพตลอดเวลาทำงาน หากนายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในเวลากลางคืน ชูชีพต้องติดพรายน้ำหรือวัสดุเรืองแสง

ข้อ 58 ให้นายจ้างจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้ลูกจ้างใช้หรือสวมใส่ตามมาตรฐานดังต่อไปนี้

- (1) หมวกนิรภัยให้เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- (2) ถุงมือหนังต้องมีความยาวหุ้มถึงข้อมือ มีลักษณะใช้สวมถึงนิ้วมือได้ทุกนิ้ว
- (3) รองเท้านิรภัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- (4) เข็มขัดนิรภัย ต้องทำด้วยหนัง ไนลอน ผ้าฝ้ายถัก หรือวัสดุอื่นที่มีคุณสมบัติเหมือนกัน และสามารถทนแรงดึงได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งพันหนึ่งร้อยห้าสิบกิโลกรัม สำหรับส่วนที่รัดเอวต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่าห้าเซนติเมตร

ข้อ 59 ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายตามประกาศนี้

ข้อ 60 เมื่อปรากฏว่านายจ้างฝ่าฝืนประกาศนี้ หน่วยงานตรวจแรงงานอาจให้คำเตือนเพื่อให้ นายจ้างได้ปฏิบัติกรให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำเตือนเสียก่อนก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ 21 ธันวาคม 2531

พลตรี ประमाण อติเรกสาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ง.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับบันได

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(7) และข้อ 14 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการทำงานสำหรับลูกจ้างไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่น”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ประกาศนี้มีให้ใช้บังคับแก่

- (1) ราชการส่วนกลาง
- (2) ราชการส่วนภูมิภาค
- (3) ราชการส่วนท้องถิ่น
- (4) กิจการอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยจะได้ประกาศกำหนด

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่า ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ปั้นจั่น” (Cranes หรือ Derricks) หมายความว่า เครื่องจักรกลที่ใช้ยกสิ่งของขึ้นลงตามแนวตั้งและเคลื่อนย้ายสิ่งของเหล่านั้นในลักษณะแขวนลอยไปตามแนวราบ

“ปั้นจั่นชนิดอยู่กับที่” หมายความว่า ปั้นจั่นที่ประกอบด้วยอุปกรณ์ควบคุมและเครื่องต้นกำลังอยู่ในตัวซึ่งติดตั้งอยู่บนยานที่ขับเคลื่อนในตัวเอง

“ลวดวิ่ง” หมายความว่า เชือกลวดเหล็กกล้าที่เคลื่อนที่ในขณะที่ปั้นจั่นทำงาน

“ลวดโยงยึด” หมายความว่า เชือกลวดเหล็กกล้าที่ยึดส่วนใดส่วนหนึ่งของปั้นจั่นให้มั่นคง

“ผู้บังคับปั้นจั่น” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่บังคับการทำงานของปั้นจั่น

“วิศวกร” หมายความว่า วิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ความ
 คมตามที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ
 วิศวกรรม

“ส่วนความปลอดภัย” หมายความว่า อัตราส่วนระหว่างแรงดึงที่เชือกลวดเหล็กกล้ารับได้
 สูงสุดต่อแรงดึงที่เชือกลวดเหล็กกล้ารับอยู่จริง

หมวด 1

ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อ 5 ให้นายจ้างที่ใช้ปั้นจั่นปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะของปั้นจั่น และคู่มือการใช้
 งานที่ผู้ผลิตปั้นจั่นกำหนดไว้

ในการประกอบ การทดสอบ การซ่อมบำรุง และการตรวจสอบปั้นจั่น ให้นายจ้างปฏิบัติตาม
 รายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานตามวรรคหนึ่งด้วย

ในกรณีที่มีอุปกรณ์อื่นใช้กับปั้นจั่น ห้ามมิให้นายจ้างใช้อุปกรณ์นั้นเกินหรือไม่ถูกต้องตาม
 รายละเอียดคุณลักษณะตามวรรคหนึ่ง

ถ้าไม่มีรายละเอียดคุณลักษณะหรือคู่มือการใช้งาน หรือผู้ผลิตปั้นจั่นมิได้กำหนดไว้ให้นาย
 จ้างปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะที่วิศวกรได้กำหนดขึ้นเป็นหนังสือ

ข้อ 6 ให้นายจ้างติดป้ายบอกพิกัดน้ำหนักยกไว้ที่ปั้นจั่น ปิดคำเตือนให้ระวังอันตราย และ
 ติดตั้งสัญญาณเตือนอันตรายให้ผู้บังคับปั้นจั่นเห็น ได้ชัดเจน

ข้อ 7 ในการทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่น ให้นายจ้างจัดให้มีการให้สัญญาณการใช้งานปั้นจั่นที่เข้าใจ
 ในระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่การใช้สัญญาณตามวรรคหนึ่งเป็นการใช้สัญญาณมือ ให้นายจ้างจัดให้มีรูปภาพ
 หรือคู่มือการใช้สัญญาณมือตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้ติดไว้ที่ปั้นจั่นและบริเวณที่ทำงาน

ข้อ 8 ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นทุก ๆ สาม
 เดือน ตามแบบที่กรมแรงงานกำหนด

ให้นายจ้างบันทึกเวลาที่ตรวจสอบและผลการตรวจสอบ โดยมีวิศวกรเป็นผู้รับรองไว้เป็น
 หลักฐาน ให้นักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ในระหว่างเวลาทำงาน

นี้

ข้อ 9 ในการทำงานเกี่ยวกับปั่นจั่น ห้ามมิให้นายจ้างใช้เชือกลวดเหล็กที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) ลวดวงที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียว ขาดตั้งแต่สามเส้นขึ้นไปในเกลียวเดียวกัน หรือขาดตั้งแต่หกเส้นขึ้นไปในหลายเกลียวรวมกัน
- (2) ลวดโยงยึดที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียวขาดตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป
- (3) ลวดเส้นนอกสึกไปหนึ่งในสามของเส้นผ่านศูนย์กลาง
- (4) ลวดวงหรือลวดโยงยึดที่ขมวด ถูกบดกระแทก แดกเกลียวหรือชำรุด ซึ่งเป็นเหตุให้การรับน้ำหนักของเชือกลวดเหล็กกล้าเสียไป
- (5) เส้นผ่านศูนย์กลาง มีขนาดเล็กเกินร้อยละห้าของเส้นผ่าศูนย์กลางเดิม
- (6) ถูกความร้อนทำลายหรือเป็นสนิมมากจนเห็นได้ชัดเจน

ข้อ 7 ห้ามมิให้นายจ้างใช้รอก ในการทำงานเกี่ยวกับปั่นจั่นที่อัตราส่วนระหว่างเส้นผ่านศูนย์กลางของรอกหรือล้อใด ๆ กับเส้นผ่านศูนย์กลางของเชือกลวดเหล็กกล้าที่พันอยู่น้อยกว่ามาตรฐานที่กำหนดดังต่อไปนี้

18 ต่อ 1 สำหรับรอกปลายแขนปั่นจั่น

16 ต่อ 1 สำหรับรอกของตะขอ

15 ต่อ 1 สำหรับรอกหลังแขนปั่นจั่น

ข้อ 11 ในขณะที่ทำงาน ให้นายจ้างจัดให้มีการควบคุมให้มีเชือกลวดเหล็กกล้าเหลืออยู่ในที่ม้วนเชือกลวดไม่น้อยกว่าสองรอบ

เชือกลวดเหล็กกล้าที่ใช้ ต้องมีส่วนความปลอดภัยดังนี้

- (1) เชือกลวดเหล็กกล้าที่เป็นลวดวง ไม่น้อยกว่า 6
- (2) เชือกลวดเหล็กกล้าที่เป็นลวดโยงยึด ไม่น้อยกว่า 3.5

ข้อ 12 ให้นายจ้างจัดให้มีสิ่งครอบปิดส่วนที่หมุนรอบตัวเองหรือส่วนที่เคลื่อนไหวได้ของเครื่องจักรเพื่อให้ลูกจ้างทำงานด้วยความปลอดภัย

ข้อ 13 ให้นายจ้างจัดทำเครื่องหมายแสดงเขตอันตรายหรือเครื่องหมายเขตอันตรายในรัศมีส่วนรอบของปั่นจั่นที่หมุนกวาดระหว่างทำงานเพื่อเตือนลูกจ้างให้ระวังอันตรายอันอาจเกิดขึ้นในรัศมีของส่วนที่หมุนได้

ข้อ 14 ปั่นจั่นที่มีความสูงเกินสามเมตร ให้นายจ้างจัดให้มีบันไดพร้อมราวจับและโครงโลหะกันตกให้แก่ลูกจ้างที่ทำงาน

ข้อ 15 ให้นายจ้างจัดทำพื้นและทางเดินบนบันไดเป็นชนิดกันลื่น

ข้อ 16 ให้นายจ้างติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดที่เหมาะสมใช้การได้ที่ห้องบังคับบันได

ข้อ 17 ให้นายจ้างจัดให้มีสิ่งครอบปิดหรือฉนวนหุ้มท่อไอเสียของบันไดเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากความร้อนของท่อไอเสีย

ข้อ 18 บันไดที่ใช้เครื่องยนต์ นายจ้างต้องจัดให้มีถังเก็บเชื้อเพลิงและท่อส่งเชื้อเพลิงติดตั้งอยู่ในลักษณะที่จะไม่เกิดอันตรายเมื่อเชื้อเพลิงหก ล้ม หรือรั่วออกมา

ข้อ 19 ให้นายจ้างเก็บและเคลื่อนย้ายเชื้อเพลิงที่ใช้กับบันไดด้วยความระมัดระวังมิให้เกิดอันตรายได้

ข้อ 20 เมื่อมีการใช้บันไดใกล้สายไฟฟ้า ให้นายจ้างปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ถ้าสายไฟฟ้ามีแรงดันไฟฟ้าไม่เกินห้าสิบกิโลโวลต์ ให้ระยะห่างระหว่างสายไฟฟ้านั้นกับส่วนหนึ่งส่วนใดของบันได หรือกับส่วนหนึ่งส่วนใดของวัสดุที่บันไดกำลังยกอยู่ ต้องไม่น้อยกว่าสามเมตร

(2) ถ้าสายไฟฟ้ามีแรงดันไฟฟ้าเกินห้าสิบกิโลโวลต์ ให้ระยะห่างระหว่างสายไฟฟ้านั้นกับส่วนหนึ่งส่วนใดของบันได หรือกับส่วนหนึ่งส่วนใดของวัสดุที่บันไดกำลังยกอยู่เพิ่มขึ้นจากระยะห่างตาม (1) อีกหนึ่งเซนติเมตรสำหรับแรงดันไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นหนึ่งกิโลโวลต์

(3) ในกรณีที่บันไดเคลื่อนที่โดยไม่มีกวัดและไม่มีคานขึ้นลงให้ระยะห่างระหว่างส่วนหนึ่งส่วนใดของบันไดกับสายไฟฟ้าเป็น ดังนี้

(ก) สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าไม่เกินห้าสิบกิโลโวลต์ ไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตร ยี่สิบห้าเซนติเมตร

(ข) สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกินห้าสิบกิโลโวลต์ แต่ไม่เกินสามร้อยสี่สิบห้ากิโลโวลต์ ไม่น้อยกว่าสามเมตร

(ค) สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกินสามร้อยสี่สิบห้ากิโลโวลต์ แต่ไม่เกินเจ็ดร้อยห้าสิบกิโลโวลต์ ไม่น้อยกว่าห้าเมตร

ข้อ 21 ถ้าบันไดหรือวัสดุที่ยกตั้งอยู่ใกล้เสาส่งคลื่น โทรคมนาคมก่อนใช้บันไดนี้ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจตัวบันไดและวัสดุนั้นว่าเกิดประจุไฟฟ้าเหนี่ยวนำหรือไม่ ถ้าพบว่ามีประจุไฟฟ้าเหนี่ยวนำที่ตัวบันไดและวัสดุที่จะยก ให้นายจ้างต่อสายตัวนำกับบันไดและวัสดุนั้นให้ประจุไฟฟ้าไหลลงดิน ตลอดเวลาที่มีการใช้บันไดทำงาน ใกล้เสาส่งคลื่น โทรคมนาคม

ข้อ 22 ถ้ามีสารไวไฟอยู่ในบริเวณที่ใช้ปั้นจั่น ให้นายจ้างนำสารไวไฟออกจากบริเวณที่ใช้ปั้นจั่นก่อนปฏิบัติงาน

ข้อ 23 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่นที่ชำรุดเสียหายหรืออยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัย

ข้อ 24 ถ้ามีการทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่นในเวลากลางคืน ให้นายจ้างจัดให้มีแสงสว่างทั่วบริเวณตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม

ข้อ 25 ห้ามมิให้นายจ้างหรือลูกจ้างคัดแปลงหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของปั้นจั่น หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการเช่นนั้น อันอาจทำให้ลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่นมีความปลอดภัยน้อยลง

หมวด 2

ปั้นจั่นชนิดอยู่กับที่

ข้อ 26 ให้นายจ้างติดตั้งปั้นจั่นบนฐานที่มั่นคง โดยมีวิศวกรเป็นรับรองและ ปล่อยให้ส่วนที่เคลื่อนที่หรือหมุนได้ของปั้นจั่นอยู่ห่างจากสิ่งก่อสร้างหรือวัตถุอื่นไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร

ข้อ 27 ปั้นจั่นเคลื่อนที่บนรางหรือปั้นจั่นที่มีรางล้อเลื่อนที่อยู่บนแขนปั้นจั่น ให้นายจ้างจัดให้มีสวิทช์ให้หยุดปั้นจั่นได้โดยอัตโนมัติ และให้มีกันชนหรือกันกระแทกที่ปลายทั้งสองข้างของรางด้วย

ข้อ 28 ในขณะที่ปั้นจั่นเคลื่อนที่ ให้นายจ้างจัดให้มีสัญญาณเสียงและแสงสว่างเตือนให้ลูกจ้างทราบ

ข้อ 29 ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องกวาดสิ่งของหน้าล้อทั้งสองข้างของปั้นจั่น

ข้อ 30 ถ้าลูกจ้างปฏิบัติงานบนแขนปั้นจั่น ให้นายจ้างจัดให้มีราวกันตกไว้ ณ บริเวณที่ปฏิบัติงานและจัดให้ลูกจ้างสวมใส่เข็มขัดนิรภัยและสายชูชีพตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน

หมวด 3

ปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่

ข้อ 31 ให้นายจ้างที่ใช้ปั้นจั่นจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันแขนต่อไม่ให้อยู่ห่างจากแนวเส้นตรงของแขนปั้นจั่นน้อยกว่าห้าองศา

ข้อ 32 ให้นายจ้างที่นำป็นจันชนิดเคลื่อนที่ไปติดตั้งอย่างชั่วคราวอยู่บนเรือ แพ หรือ พาหนะลอยน้ำปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ยึดป็นจันไว้กับเรือ แพ หรือพาหนะลอยน้ำให้มั่นคงโดยมีวิศวกรเป็นผู้รับรอง
- (2) เปลี่ยนป้ายบอกพิกัดน้ำหนักของป็นจันให้ตรงตามความสามารถในการยกสิ่งของได้โดยปลอดภัย โดยน้ำหนักของป็นจันรวมพิกัดน้ำหนักยกจะต้องไม่เกินระวางบรรทุกเต็มที่ของเรือ แพ หรือพาหนะลอยน้ำนั้น

หมวด 4

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 33 ให้นายจ้างจัดให้มีและให้ลูกจ้างใช้หมวกแข็ง ถุงมือ รองเท้าห้วโลหะ หรืออุปกรณ์ความปลอดภัยอื่น ๆ ตามลักษณะและสภาพของงานตลอดเวลาที่ทำงานเกี่ยวกับป็นจัน

ให้นายจ้างจัดอบรมลูกจ้างให้รู้จักวิธีใช้ วิธีทำความสะอาดและวิธีบำรุงรักษาอุปกรณ์ความปลอดภัยตลอดจนข้อกำจัดของอุปกรณ์เหล่านั้น

ข้อ 34 ให้นายจ้างออกข้อบังคับการทำงานเกี่ยวกับป็นจันกำหนดรายละเอียดในการใช้อุปกรณ์ความปลอดภัยไว้

ข้อ 35 ให้นายจ้างจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับป็นจันเป็นภาษาไทย ให้ลูกจ้างศึกษาและปฏิบัติตามโดยถูกต้อง

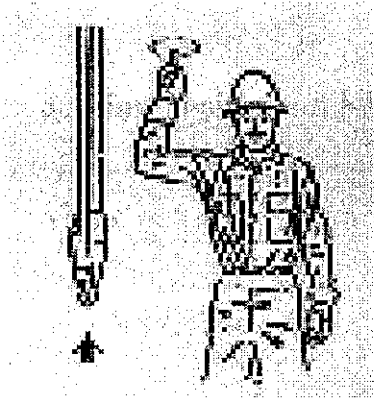
ข้อ 36 ให้นายจ้างจัดให้มีผู้ควบคุมทำหน้าที่ควบคุมการใช้ป็นจันให้เป็นไปโดยถูกต้องและปลอดภัย

ข้อ 37 ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2530

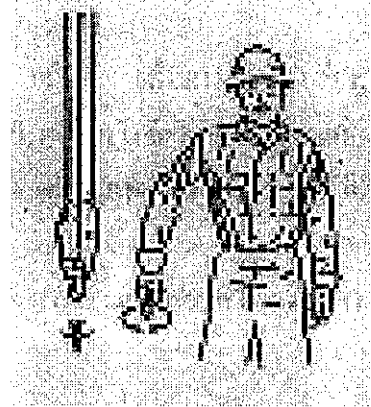
พลเอก ประจวบ สุนทรางกูร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การให้สัญญาณมือสำหรับปั้นจั่นชนิดอยู่กับที่

สัญญาณให้ยกของขึ้นได้

ให้แกว่งข้อศอกขึ้นได้มาก ใช้นิ้วชี้ชี้ขึ้น
แล้วหมุนเป็นวงกลม

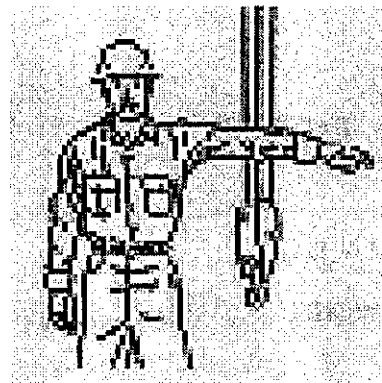
สัญญาณให้ลดของที่ยกลง

แกว่งแขนออกเล็กน้อย ใช้นิ้วชี้ชี้ลง
แล้วหมุนเป็นวงกลม

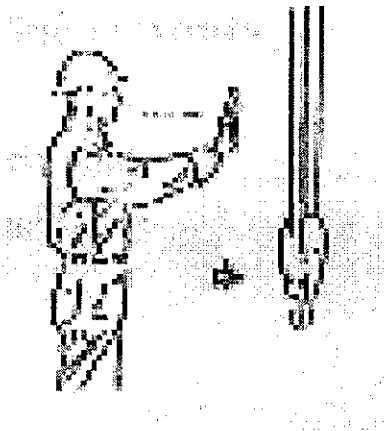
สัญญาณให้ถูกรอกเคลื่อนที่

กำมือขวาหงายขึ้นในระดับไหล่ นิ้วหัวแม่มือ
ฝ่ามือชี้ออกในทิศทางที่ต้องการให้ถูกรอกเคลื่อนที่ไป
โดยยกมือเคลื่อนที่ในทางแนวนอน

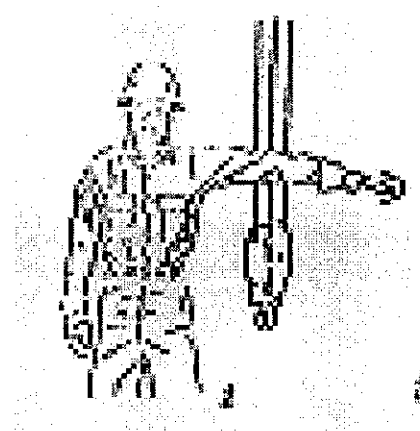
สัญญาณให้หยุดยกของ

เหยียดมือซ้ายออกข้างลำตัวระดับไหล่
คว่ำลง โดยเหยียดแขนนิ่งอยู่ในท่านี้

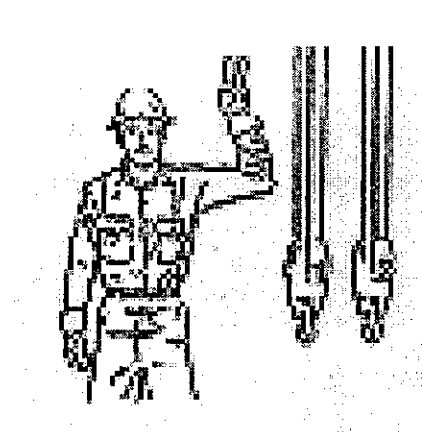
สัญญาณให้สะพานปั้นจั่นเคลื่อนที่

เหยียดฝ่ามือขวาตรงออกไปข้างหน้าในระดับไหล่
ฝ่ามือตั้งตรงทำท่าผลัก ในทิศทางที่ต้องการให้
สะพานเคลื่อนที่ไป

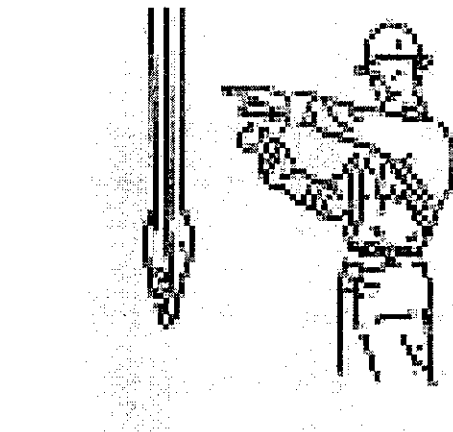
สัญญาณหยุดยกของถูกเงิน

เหยียดแขนซ้ายออกไปอยู่ในระดับไหล่ ฝ่ามือ
คว่ำลง แล้วเหวี่ยงไป-มา ในแนวระดับไหล่
อย่างรวดเร็ว

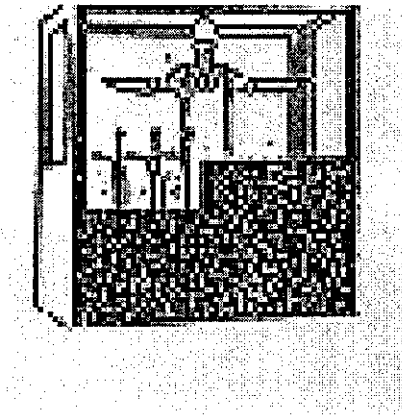
สัญญาณการใช้ลูกรอกคู่

ชูมือซ้ายระดับหรือเหนือศีรษะ งอข้อศอกเป็นมุมฉาก
(90 องศา) ชูนิ้วชี้ขึ้นเพียงนิ้วเดียว หมายถึง ให้ใช้ลูกรอก
หมายเลข 1 (หมายเลขที่เขียนบนลูกรอก) ชูนิ้วขึ้นพร้อม
กันทั้งสองนิ้ว หมายถึง ให้ใช้ลูกรอกหมายเลข 2 สัญญาณ
ต่าง ๆ ให้ทำเช่นเดียวกัน (เช่น ยกขึ้นหรือลดลง)

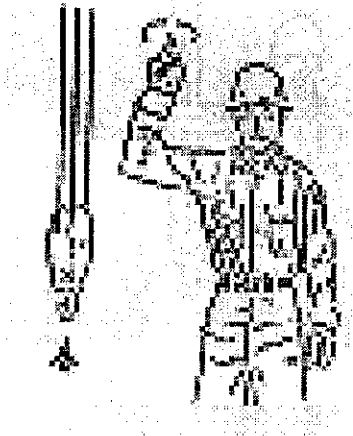
สัญญาณให้ยกของขึ้นช้า ๆ

ยกแขนคว่ำมือให้ได้ระดับคาง
แล้วใช้นิ้วชี้ของมือข้างหนึ่งชี้ตรง
กลางฝ่ามือแล้วหมุนช้า ๆ

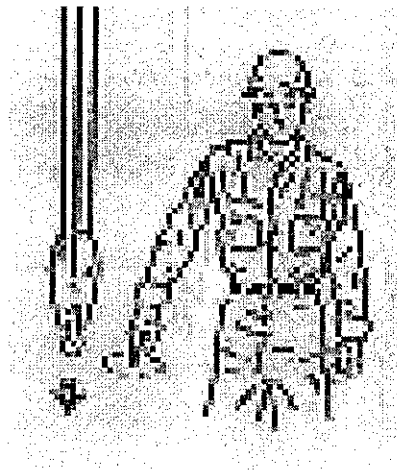

สัญญาณเลือกใช้บันจัน
ให้ผู้บังคับบันจันเหยียดแขนทั้งสองออกไป
ทางข้างลำตัว โดยหงายฝ่ามือทั้งสองข้าง

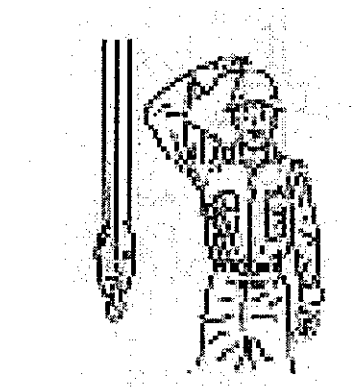
การให้สัญญาณมือสำหรับปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่

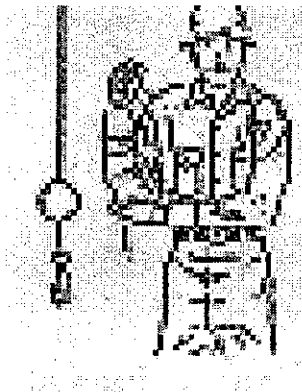
สัญญาณให้ยกของขึ้นลงได้
 ให้งอข้อศอกยกขึ้นให้ได้ฉาก ใช้นิ้วชี้ชี้ขึ้น
 แล้วหมุนเป็นวงกลม

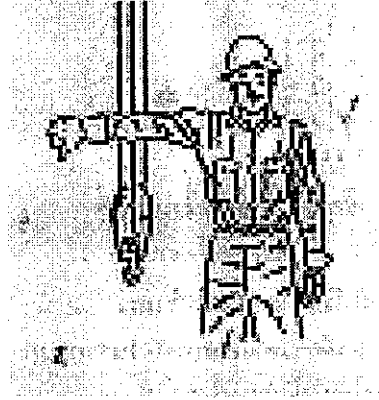
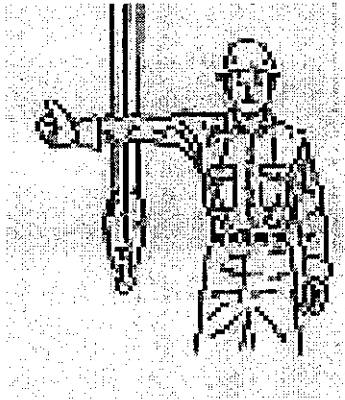
สัญญาณให้ลดของที่ยกลง
 กางแขนออกเล็กน้อย ใช้นิ้วชี้ชี้ลงแล้ว
 หมุนเป็นวงกลม

สัญญาณใช้รอกใหญ่หรือตะขอใหญ่
 กำมือยกขึ้นเหนือศีรษะ แล้วเคาะเบา ๆ บนศีรษะ
 ของตนเองหลาย ๆ ครั้ง แล้วใช้สัญญาณอื่น ๆ ที่ต้องการ

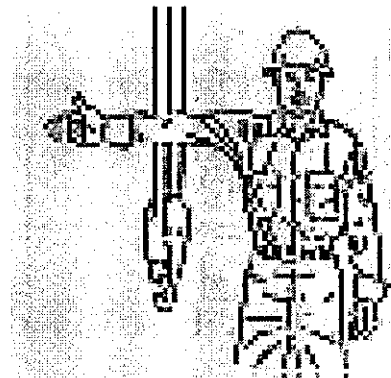
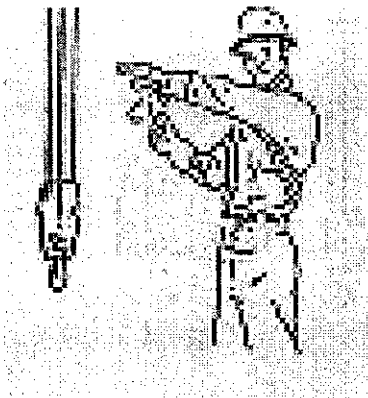

สัญญาณใช้ตะขอเกี่ยวเส้นเคเบิล
 (รอกช่วย)
 งอข้อศอกขึ้น กำมือระดับไหล่ใช้ไป
 ข้างหน้าเล็กน้อย แล้วใช้มืออีกข้างแตะ
 ที่ข้อศอกจากนั้นให้สัญญาณ
 อื่น ๆ ที่ต้องการ

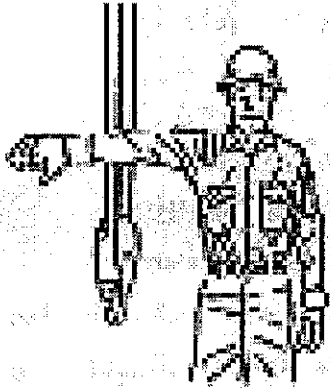
สัญญาณให้ยกแขนขึ้น
เหยียดแขนออกสุดแขน แล้วกำมือยกหัวแม่มือขึ้น

สัญญาณให้ลดแขนขึ้น
เหยียดแขนออกสุดแขน แล้วกำมือชี้หัวแม่มือลง

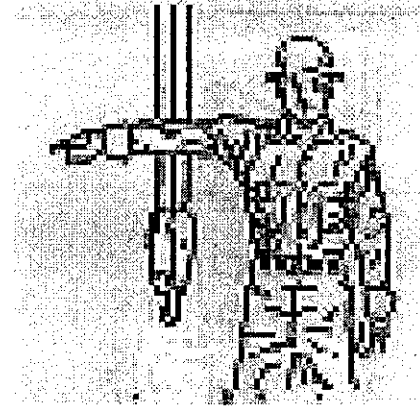

สัญญาณให้ยกของขึ้นช้า ๆ
ยกแขนคว่ำฝ่ามือให้ได้ระดับตาง แล้วใช้นิ้วชี้ของมือข้างหนึ่งชี้ตรงกลางฝ่ามือแล้วหมุนช้า ๆ

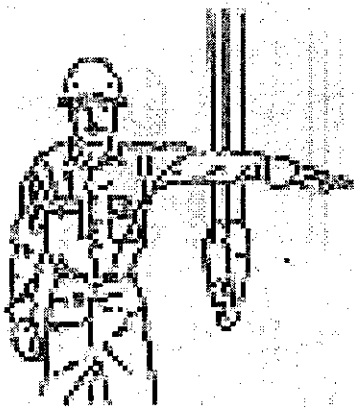
สัญญาณให้ยกแขนขึ้นแล้วหย่อนของที่กำล่างกลง
เหยียดแขนออกสุดแขน เหยียดฝ่ามือ ในลักษณะตั้งยกหัวแม่มือขึ้นแล้วกวักนิ้วทั้งสี่ไปมา(ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือ)

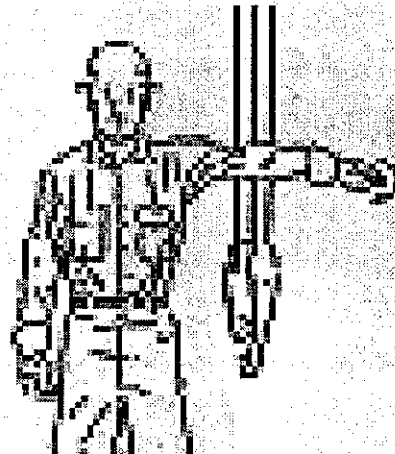
สัญญาลดแขนขึ้นลงด้วยของที่กำลงยกขึ้น
เหยียดแขนออกสุดแขน เหยียดฝ่ามือ ในลักษณะ
ตั้งหัวแม่มือชี้ลง แล้วกวักนิ้วทั้งสี่ไปมา (ยกเว้น
นิ้วหัวแม่มือ)

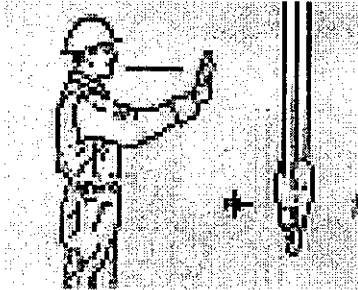
สัญญาให้แขนขึ้นขึ้นเหวี่ยงหมุน
ไปตามทิศทางที่ต้องการ
เหยียดแขนซ้ายหรือขวา ชี้ไปตามทิศ
ทางที่ต้องการที่จะให้หมุนแขนขึ้นขึ้น
ไป

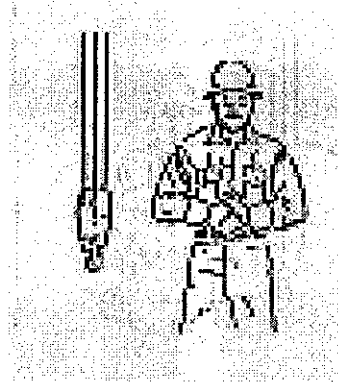
สัญญาให้หยุดยกของ
เหยียดมือซ้ายออกข้างลำตัวระดับไหล่ ฝ่ามือ
คว่ำลง โดยเหยียดแขนนิ่งอยู่ในท่านี
รวดเร็ว

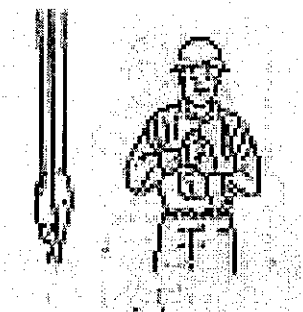
สัญญาหยุดยกของฉุกเฉิน
เหยียดแขนซ้ายออกไปอยู่ในระดับไหล่ ฝ่ามือ
คว่ำลง แล้วเหวี่ยงไป-มา ในระดับไหล่อย่าง

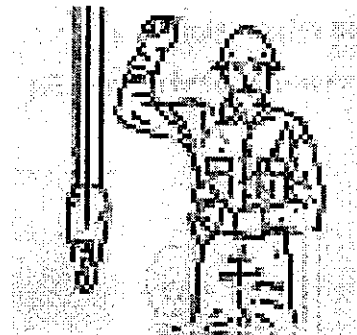
สัญญาณให้รถปั้นจั่นเคลื่อนที่
เหยียดฝ่ามือขวาตรงออกไปข้างหน้าในระดับ
ไหล่ ฝ่ามือตั้งตรงทำท่าผลักในทิศทางที่
ต้องการให้รถปั้นจั่นเคลื่อนที่ไป

สัญญาณให้หยุดและยึดเชือกถวด
ในทิศทางที่ต้องการทั้งหมด
กำมือทั้งสองเข้าหากันให้อยู่ในระดับเอว

สัญญาณให้รถปั้นจั่น (ดินตะขบ)
เดินหน้าหรือถอยหลัง
กำมือทั้งสองซ้อนกัน ยกขึ้นเสมอหน้าท้อง
แล้วหมุนมือที่กำทั้งสองข้างให้ได้จังหวะกัน
ถ้าจะให้รถปั้นจั่นเดินหน้าก็หมุนมือไปข้าง
หน้า ถ้าจะให้รถปั้นจั่นเดินถอยหลังก็หมุนมือ
ถอยหลัง

สัญญาณให้รถปั้นจั่น (ดินตะขบ)
เคลื่อนที่ทางด้านข้าง
(โดยยึดดินตะขบข้างหนึ่งไว้)
ให้ยึด (ล็อค) ดินตะขบข้างหนึ่ง โดย
กำมือขวาสูงขึ้นให้ข้อศอกงอเป็นมุมฉาก 90
องศาให้ดินตะขบตรงข้ามเคลื่อนที่ตาม
ต้องการ โดยกำมืออีกข้างหนึ่งอยู่ระดับเอวแล้ว
หมุนเข้าหาตัวแนวตั้ง(สัญญาณนี้ใช้เฉพาะรถ
ปั้นจั่นเคลื่อนที่ชนิดดินตะขบเท่านั้น)

ภาคผนวก จ.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างว่าด้วย

เขตก่อสร้าง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(7) และข้อ 14 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน ก่อสร้างด้วยเขตก่อสร้าง”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ประกาศนี้มีให้ใช้บังคับแก่งานก่อสร้างอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของตนเองที่มีความสูงจากพื้นดินถึงคานรับหลังคาไม่เกิน 7.00 เมตร

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“นายจ้าง” หมายความว่า นายจ้างตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ลงวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2515 และให้หมายความถึงผู้รับจ้างช่วงถัดขึ้นไปหากมีตลอดสายจนถึงผู้รับจ้างขั้นต้นด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับจ้างไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม

“งานก่อสร้าง” หมายความว่า การประกอบกิจการเกี่ยวกับการก่อสร้าง อาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรกราง ท่าเรือ ทางน้ำ ถนน การโทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซ หรือประปา และหมายความรวมถึงการต่อเติม ซ่อมแซม ซ่อมบำรุง คัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างนั้น ๆ

“เขตก่อสร้าง” หมายความว่า พื้นที่ดินบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ดำเนินการก่อสร้าง ซึ่งนายจ้างได้จัดทำรั้วหรือคอกกั้นไว้ตามประกาศนี้

“เขตอันตราย” หมายความว่า บริเวณที่กำลังก่อสร้าง หรือบริเวณที่ใช้ปั้นจั่น หรือบริเวณที่ติดตั้งนั่งร้านหรือติดตั้งลิฟต์ขนส่ง หรือส่วนของการก่อสร้าง หรือทางลำเลียงวัสดุเพื่อการก่อสร้าง หรือสถานที่เก็บเชื้อเพลิง หรือวัสดุเพื่อการก่อสร้าง หรือบริเวณที่ใช้เครื่องจักรกลหรือกระแสไฟฟ้าเพื่อการก่อสร้าง

ข้อ 5 ให้นายจ้างทำรั้วหรือคอกกั้นและปิดประกาศแสดงเขตก่อสร้างในบริเวณที่ดำเนินการก่อสร้าง

ข้อ 6 ให้นายจ้างกำหนดเขตอันตรายในงานก่อสร้าง โดยจัดให้มีรั้วหรือคอกกั้น หรือแผงกั้นกันของตกและเขียนป้ายแจ้ง “เขตอันตราย” ปิดประกาศให้ชัดเจน ในเวลากลางคืนให้มีสัญญาณไฟสีแดงแสดงตลอดเวลา

ข้อ 7 ห้ามมิให้นายจ้างยินยอมหรือปล่อยให้ลูกจ้างผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในเขตอันตรายนั้น

ข้อ 8 นายจ้างต้องแจ้งและปิดประกาศห้ามลูกจ้างและไม่ยินยอมให้ลูกจ้างเข้าพักอาศัยในอาคารที่กำลังก่อสร้างการปิดประกาศ ให้ปิดไว้ในที่เปิดเผยตลอดเวลา ณ เขตก่อสร้าง

ข้อ 9 ห้ามลูกจ้างไปในอาคารที่กำลังก่อสร้างหรือเขตก่อสร้างนอกเวลาทำงาน โดยมีได้รับมอบหมายหรือได้รับอนุญาตจากนายจ้าง

ประกาศ ณ วันที่ 10 กันยายน 2528

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ฉ.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(7) และข้อ 14 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับแก่นายจ้างที่ประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

- (1) การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน หรือกิจการปิโตรเลียม
- (2) การทำผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง เก็บรักษา ปรับปรุง ตกแต่ง เสริมแต่ง คัดแปลงเพื่อการคั่นคว่ำ แปรสภาพ ทำให้เสียหาย หรือทำลายซึ่งวัตถุหรือทรัพย์สิน และรวมถึงการต่อเรือ การให้กำเนิด แปลงและจ่ายไฟฟ้า หรือพลังงานอย่างอื่น
- (3) การก่อสร้าง ต่อเติม ติดตั้ง ซ่อม ซ่อมบำรุง คัดแปลงหรือรื้อถอน อาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ท่าเรือ อุโมงค์ สะพานเทียบเรือ ทางน้ำ ถนน เขื่อน อุโมงค์ สะพาน ท่อระบาย ท่อน้ำ โทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซหรือประปา หรืองานก่อสร้างอื่น ๆ รวมทั้งการเตรียมหรือวางรากฐานของงานก่อสร้าง
- (4) การขนส่งคนโดยสารหรือสินค้าโดยทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ และรวมถึงการบรรทุกขนถ่ายสินค้าด้วย

ข้อ 4 ประกาศนี้มีให้ใช้บังคับแก่

- (1) ราชการส่วนกลาง
- (2) ราชการส่วนภูมิภาค
- (3) ราชการส่วนท้องถิ่น
- (4) กิจการอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยจะได้กำหนด

ข้อ 5 ในประกาศนี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานให้นายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่า ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้าง เพื่อรับค่าจ้างไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ความปลอดภัยในการทำงาน” หมายความว่า สภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดอุบัติเหตุ การประสบอันตราย โรค การเจ็บป่วย หรือความเค็ดร่อนรำคาญเนื่องจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน

“เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน” หมายความว่า ลูกจ้างผู้ซึ่งนายจ้างแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ ตามประกาศนี้

“สถานประกอบกิจการ” หมายความว่า หน่วยงานแต่ละแห่งของนายจ้างที่ดำเนินกิจการตามลำพังเป็นหน่วย ๆ และมีลูกจ้างทำงานอยู่

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมแรงงาน

ข้อ 6 ให้นายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไปในสถานประกอบกิจการแต่ละแห่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานอย่างน้อยแห่งละหนึ่งคน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาที่มีการทำงาน ดังต่อไปนี้

- (1) ดูแลให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง
- (2) ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานแก่นายจ้างและลูกจ้าง
- (3) ควบคุมและดูแลการใช้อุปกรณ์ความปลอดภัยให้ถูกวิธีและให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
- (4) ตรวจสอบสภาพการทำงานและการปฏิบัติงานของลูกจ้างแล้วรายงานนายจ้างให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน
- (5) บันทึกจัดทำรายงานและสอบสวนเกี่ยวกับอุบัติเหตุและ โรคซึ่งเกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกับการทำงาน
- (6) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการปลอดภัยในการทำงาน

ข้อ 7 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่าสาขาอาชีวอนามัยหรือสาขาอื่นที่มีหลักสูตรเกี่ยวกับการปลอดภัยในการทำงาน หรือ
- (2) ผ่านการฝึกอบรมและทดสอบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานจากกรมแรงงานหรือสถาบันที่กรมแรงงานรับรอง หรือ
- (3) ปฏิบัติงานในหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ 8 ให้นายจ้างแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสามสิบวันนับแต่ที่ได้แต่งตั้ง

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างแสดงปริญญาบัตร หลักฐานการศึกษาอบรมและทดสอบหรือหลักฐานการปฏิบัติงานของผู้นั้นด้วย

ข้อ 9 เมื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานพ้นจากหน้าที่ ให้นายจ้างจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานคนใหม่แทน และแจ้งชื่อต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสิบวันนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเดิมพ้นหน้าที่

ข้อ 10 ให้นายจ้างส่งรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานหากปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ตามแบบที่กรมแรงงานกำหนดต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นประจำทุกหกเดือน ทั้งนี้ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2528

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ช.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง
ว่าด้วยนั่งร้าน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 จึงเห็นสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง ลงวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2519 เพื่อกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างในงานก่อสร้างได้เป็นไปโดยเหมาะสมยิ่งขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกการประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง ลงวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2519

ข้อ 2 ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง ว่าด้วยนั่งร้าน”

ข้อ 3 ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 4 ในประกาศครั้งนี้

“งานก่อสร้าง” หมายความว่า การประกอบกิจการเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ท่าเรือ ทางน้ำ ถนน การโทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซ หรือประปาและหมายความรวมถึงการต่อเติม ซ่อมแซม ซ่อมบำรุง คัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างนั้นๆด้วย

“อาคาร” หมายความว่า อาคารตามความที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

“นั่งร้าน” หมายความว่า ที่ปฏิบัติงานซึ่งจัดไว้สูงจากพื้นดิน หรือส่วนของอาคารหรือส่วนของงานก่อสร้าง สำหรับเป็นที่รองรับของผู้ปฏิบัติงานและ/หรือวัสดุในงานก่อสร้าง เป็นการชั่วคราว

“นั่งร้านเสาเรียงเดี่ยว” หมายความว่า นั่งร้านซึ่งมีที่ปฏิบัติงานเป็นคานยึดติดกับเสาแถวเดี่ยว

ข้อ 5 ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ มิให้ใช้บังคับแก่

- (1) งานก่อสร้างอาคารที่ใช้ไม้เป็นส่วนใหญ่ และมีความสูงจากพื้นดินถึงคานรับหลังคาไม่เกิน 7 เมตร
- (2) งานซ่อมแซมหรือตกแต่งอาคาร โดยใช้ผู้ปฏิบัติงานนั้นคราวละไม่เกิน 2 คน
- (3) งานติดตั้งประปา ไฟฟ้า หรืออุปกรณ์อื่น ๆ โดยใช้ผู้ปฏิบัติงานนั้นคราวละไม่เกิน 2 คน

หมวด 1 งานก่อสร้าง

ข้อ 6 การทำงานก่อสร้างซึ่งมีความสูงเกิน 2 เมตรขึ้นไป นายจ้างต้องจัดให้มีนั่งร้านสำหรับการก่อสร้างงานนั้น

หมวด 2 แบบนั่งร้าน

ข้อ 7 นั่งร้านเสาเรียงเดี่ยวที่สูงเกิน 7 เมตรขึ้นไป หรือนั่งร้านที่สูงเกิน 21 เมตรขึ้นไป นายจ้างต้องจัดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามที่ ก.ว. กำหนด เป็นผู้ออกแบบ และกำหนดรายการรายละเอียดนั่งร้าน

ข้อ 8 นั่งร้านเสาเรียงเดี่ยวที่ไม่เกิน 7 เมตร หรือนั่งร้านที่สูงไม่เกิน 21 เมตร นายจ้างต้องจัดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามที่ ก.ว. กำหนด เป็นผู้ออกแบบ และกำหนดรายการรายละเอียดนั่งร้าน หรือจะใช้ตามนั่งร้านมาตรฐานประเภทต่าง ๆ ตามกำหนดในข้อ 12 ก็ได้

ข้อ 9 ในกรณีที่นายจ้างจะให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามที่ ก.ว. กำหนด เป็นผู้ออกแบบและกำหนดรายการรายละเอียดนั่งร้าน อย่างน้อยต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- (1) นั่งร้านที่สร้างด้วยไม้ต้องใช้ไม้ที่ไม่ผุเปื่อย ไม่มีรอยแตกร้าวหรือชำรุดอื่น ๆ ที่จะทำให้ไม้ขาดความแข็งแรงทนทาน และจะต้องมีหน่วยแรงดัดประลัย (Ultimate Bending Stress) ไม่น้อยกว่า 500 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร และมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสี่เท่าของแรงดัดประลัย เว้นแต่ไม้ที่ใช้เป็นไม้ไผ่ต้องมีหลักฐานเอกสารในการทดสอบความแข็งแรงของวัสดุที่ใช้จากสถาบันที่ทางราชการเชื่อถือได้ว่ามีส่วนปลอดภัยเพียงพอ และให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ในข้อ 11 (6) ถ้าสร้างด้วยโลหะ ต้องเป็นโลหะที่มีจุดคราก (yield Point) ไม่น้อยกว่า 2,400 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร และมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสองเท่าของจุดคราก

- (2) นั้งร้านต้องสามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ไม่น้อยกว่าสองเท่าของน้ำหนักแห่งการใช้งานสำหรับนั้งร้านที่สร้างด้วยโลหะ และไม่น้อยกว่าสี่เท่าของน้ำหนักแห่งการใช้งานสำหรับนั้งร้านที่สร้างด้วยไม้
- (3) ที่รองรับนั้งร้านต้องมีความมั่นคงแข็งแรงสามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ไม่น้อยกว่าสองเท่าของน้ำหนักแห่งการใช้งาน
- (4) โครงนั้งร้านต้องมีการยึดโยงด้วยค้ำยันหรือตรึงกับพื้นดินหรือส่วนของงานก่อสร้างเพื่อป้องกันมิให้เซหรือล้ม
- (5) ต้องมีราวกันตกมีความสูงไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร และไม่เกิน 1.10 เมตร จากพื้นนั้งร้านตลอดแนวยาวด้านของพื้นนั้งร้าน นอกจากเฉพาะช่วงที่จำเป็นเพื่อขนถ่ายสิ่งของ ยกเว้นนั้งร้านเสาเรียงเดี่ยว
- (6) ต้องจัดให้มีพื้นนั้งร้านปูติดต่อกันมีความกว้างไม่น้อยกว่า 35 เซนติเมตร ยึดกับตงให้แน่น ยกเว้นนั้งร้านเสาเรียงเดี่ยว
- (7) ต้องจัดให้มีบันไดภายในของนั้งร้าน โดยใช้ไม้หรือโลหะ มีความเอียงลาดไม่เกิน 45 องศา ยกเว้นนั้งร้านเสาเรียงเดี่ยว
- (8) ต้องออกแบบเพื่อไว้ให้นั้งร้านสามารถรับน้ำหนักผ้าใบ สังกะสี ไม้แผ่น หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกันตามที่กำหนดไว้ในข้อ 10 และข้อ 11 (7) ด้วย

หมวด 3

การสร้างนั้งร้าน

ข้อ 10 การสร้างนั้งร้าน นายจ้างต้องดำเนินการตามแบบและรายละเอียดตามข้อ 9 และตามข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

- (1) นั้งร้านที่สร้างด้วยไม้ ถ้ายึดด้วยตะปู จะต้องใช้ตะปูขนาดและความยาวเหมาะสมและจะต้องตอกให้มีจำนวนเพียงพอสำหรับข้อต่อหนึ่ง ๆ เพื่อให้มีความมั่นคงแข็งแรง จะตอกตะปูในลักษณะรับแรงถอนโดยตรงมิได้ และต้องตอกให้สุดความยาวของตะปู เมื่อรื้อนั้งร้านออก จะต้องถอนตะปูจากไม้นั้งร้านหรือตีพับให้หมด

- (2) นั่งร้านที่มีการใช้ลิฟต์ขนส่งวัสดุขึ้นลง ต้องจัดให้มีการป้องกันไม่ให้เกิดการกระแทกนั่งร้านในระหว่างนำวัสดุขึ้นลงได้
- (3) ห้ามมิให้สร้างนั่งร้านยึดโยงกับทอลิฟต์
- (4) ต้องจัดให้มีผ้าใบ หรือสังกะสี หรือแผ่นไม้ หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกันปิดรอบนอกของนั่งร้าน ยกเว้นนั่งร้านเสาเรียงเดี่ยว เพื่อป้องกันอันตรายจากสิ่งของตก
- (5) เหนือช่องที่กำหนดให้เป็นทางเดิน ต้องปิดคลุมด้วยผ้าใบ หรือสังกะสี หรือไม้แผ่น หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกัน เพื่อป้องกันอันตรายแก่ผู้ใช้ทางเดินนั้น

หมวด 4

การใช้นั่งร้าน

ข้อ 11 นายจ้างต้องจัดให้มีการใช้นั่งร้านเป็นไปตามข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

- (1) ถ้านั่งร้านส่วนใดชำรุด หรือน่าจะเป็นอันตรายต่อการใช้นั่งร้านนั้น ต้องทำการซ่อมแซมส่วนนั้นทันที และห้ามมิให้ใช้ลูกจ้างทำงานบนนั่งร้านส่วนนั้นจนกว่าจะซ่อมแซมเสร็จ
- (2) ในขณะที่พายุ ห้ามมิให้ลูกจ้างทำงานบนนั่งร้าน
- (3) กรณีที่พื้นนั่งร้านลื่น ห้ามมิให้ใช้ลูกจ้างทำงานบนนั่งร้านส่วนนั้น
- (4) ในกรณีที่ลูกจ้างทำงานใกล้สายหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่มีฉนวนหุ้ม ต้องไม่ให้ใกล้เกินระยะที่กำหนดไว้ สำหรับแรงดันแต่ละระดับข้างล่างนี้ ทั้งในแนวระดับและแนวตั้ง เว้นแต่นายจ้างจะได้จัดให้มีการป้องกันอันตรายจากไฟฟ้านั้น เช่น ใช้ฉนวนหุ้มที่เหมาะสมระยะห่างไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร สำหรับแรงดันไฟฟ้าที่เกิน 50 โวลต์ถึง 12,000 โวลต์ ระยะห่างไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร สำหรับแรงดันไฟฟ้าที่เกิน 12,000 โวลต์ถึง 33,000 โวลต์ ระยะห่างไม่น้อยกว่า 3.30 เมตร สำหรับแรงดันไฟฟ้าที่เกิน 33,000 โวลต์ถึง 69,000 โวลต์ ระยะห่างไม่น้อยกว่า 3.90 เมตร สำหรับแรงดันไฟฟ้าที่เกิน 69,000 โวลต์ถึง 115,000 โวลต์ ระยะห่างไม่น้อยกว่า 5.30 เมตร สำหรับแรงดันไฟฟ้าที่เกิน 115,000 โวลต์ถึง 230,000 โวลต์
- (5) ในกรณีที่มีการทำงานแบบนั่งร้านหลาย ๆ ชั้นพร้อมกัน ต้องจัดให้มีสิ่งป้องกันมิให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่ทำงานอยู่ชั้นล่างได้

- (6) ในกรณีที่ใช้สารเคมีที่มีปฏิกิริยาทำให้เชื้อกหรือปอที่ผูกหรือมัดนั่งร้านเสื่อมคุณภาพได้ เช่น การใช้โซดาไฟบนนั่งร้านเพื่อทำความสะอาดภายนอกอาคาร ห้ามมิให้ใช้นั่งร้านที่ผูกหรือมัดด้วยเชือกหรือปอ
- (7) ในกรณีที่ใช้มาตรฐานนั่งร้านประเภทต่าง ๆ ตามกำหนดในข้อ 12 ห้ามมิให้ใช้น้ำหนักบรรทุกนั่งร้านโดยเฉลี่ยเกินกว่า 500 กิโลกรัมต่อตารางเมตร ระหว่างช่วงเสาสำหรับนั่งร้านเสาเรียงเดี่ยว ห้ามมิให้ใช้น้ำหนักบรรทุกบนนั่งร้านแต่ละชั้นโดยเฉลี่ยแล้วเกินกว่า 50 กิโลกรัมต่อความยาว 1 เมตร

หมวด 5

นั่งร้านมาตรฐาน

ข้อ 12 นั่งร้านที่สูงไม่เกิน 21 เมตร และนายจ้างมิได้ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามที่ ก.ว.กำหนด เป็นผู้ออกแบบนั่งร้าน นายจ้างต้องจัดทำนั่งร้านให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามที่ระบุไว้ในข้อ 9 และ 10 กับข้อกำหนดสำหรับนั่งร้านมาตรฐานประเภทต่างๆดังต่อไปนี้

(1) ประเภทนั่งร้านเสาเรียงเดี่ยว สูงไม่เกิน 7 เมตร สำหรับปฏิบัติงานทาสี

(ก) ถ้าใช้ไม้ไผ่ทำนั่งร้าน ไม้ไผ่ทุกลำจะต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 6 เซนติเมตร วัดตรงกลางท่อน การต่อไม้ไผ่ให้ต่อทาบ มีความยาวของส่วนที่ทาบนั้นไม่น้อยกว่า 1 เมตรมัดให้ติดกันด้วยวิธีขันชะเนาะไม่น้อยกว่าสองปลี เชือกหรือปอที่ใช้สำหรับผูกถ้าไม้ไผ่จะต้องเป็นเชือกหรือปอใหม่มีความเหนียวพอสมควร และจะต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2 เซนติเมตรการตั้งเสาไม้ไผ่ ให้ตั้งห่างกันไม่เกิน 1.50 เมตร ไม้ไผ่ที่ทำคานให้ผูกติดกับเสาทุกต้น เมื่อตั้งเสาให้ใช้ไม้ไผ่ทแยงมุมไม่เกิน 45 องศากับแนวราบ โดยให้มัดยึดโยงกับเสาทุกต้นสลับพื้นปลาดลอดแนว แล้วให้ใช้ไม้ไผ่ผูกยึดนั่งร้านกับเสาสมอฝังดิน โดยมีระยะห่างกันไม่เกิน 4.50 เมตรชั้นของนั่งร้านแต่ละชั้น จะมีระยะห่างกันเกิน 2 เมตรไม่ได้

(ข) ถ้าใช้ไม้ชนิดอื่นทำนั่งร้าน ไม้ทุกชั้นจะต้องมีขนาดพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 24 ตารางเซนติเมตร และมีหนาแคบไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร ระยะห่างของเสาคานและระยะระหว่างชั้นของนั่งร้านให้จัดทำเช่นเดียวกับนั่งร้านไม้ไผ่ และใช้ตะปูเป็นเครื่องยึดนั่งร้าน

นั่งร้านประเภทนี้ จะใช้รับน้ำหนักเก็มน้ำหนักผู้ปฏิบัติงานและวัสดุเบาที่จะนำมาใช้งาน
ไม่ได้

(2) ประเภทนั่งร้านสูงไม่เกิน 7 เมตร สำหรับงานก่อสร้าง

(ก) ถ้าใช้ไม้ไผ่ทำนั่งร้าน ไม้ไผ่ทุกลำจะต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 6 เซนติเมตร วัดตรงกลางท่อน การต่อไม้ไผ่ให้ต่อทาบมีความยาวของส่วนที่ทาบกันไม่น้อยกว่า 1 เมตร โดยมัดให้ติดกันด้วยวิธีขันชะเนาะไม่น้อยกว่าสองเปลาะ เชือกหรือปอที่ใช้สำหรับผูกไม้ไผ่ จะต้องเป็นเชือกหรือปอใหม่ มีความเหนียวพอสมควร และต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2 เซนติเมตรการตั้งเสาไม้ไผ่ ให้ตั้งห่างกันไม่เกิน 1.50 เมตร เป็นสองแถว และระยะระหว่างแถวคู่เสาต้องห่างกันไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร และไม่เกิน 75 เซนติเมตร โดยใช้ไม้ไผ่ผูกเป็นคานยึดกับเสาทุกต้นทั้งสองข้าง ตงสำหรับรองรับพื้นให้ใช้ไม้คร่ำ ซึ่งมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 24 ตารางเซนติเมตร ผูกติดกับคานไม้ไผ่ในระยะห่างกันไม่เกิน 50 เซนติเมตร ไม้ที่ใช้ปูนั่งร้านให้ใช้ไม้ที่มีความหนาไม่น้อยกว่า 2 เซนติเมตรยึดติดตงให้แน่นเมื่อตั้งเสาและผูกคานแล้ว ให้ใช้ไม้ไผ่ทแยงกับเสาทุกต้น โดยทำมุมกับแนวราบไม่เกิน 45 องศา โดยผูกสลัดพื้นปลาตตลอดทั้งแถวหน้าและแถวหลังให้ใช้ไม้ไผ่ผูกยึดนั่งร้านกับส่วนของอาคารซึ่งแข็งแรงพอหรือผูกยึดกับเสาสมอฝังดิน แต่จะห่างกันเกิน 4.50 เมตรมีได้ชั้นของนั่งร้านแต่ละชั้น จะมีระยะห่างกันเกิน 2 เมตร มีได้

(ข) ให้จัดทำราวกันตก โดยใช้ไม้ไผ่ผูกกับเสาตามแนวนอน ระยะความสูงจากพื้นนั่งร้านแต่ละชั้นไม่ต่ำกว่า 90 เซนติเมตร และสูงไม่เกิน 1.10 เมตร ทุกชั้นของนั่งร้าน

(3) ประเภทนั่งร้านสูงไม่เกิน 12 เมตร สำหรับงานก่อสร้าง

(ก) ต้องใช้เสาไม้ที่มีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 33 ตารางเซนติเมตร และหน้าแคบไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร การตั้งเสาแต่ละต้นห่างกันไม่เกิน 2 เมตร โดยตั้งเป็นสองแถวและระยะระหว่างแถวคู่เสาต้องห่างกันไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร และไม่เกิน 75 เซนติเมตร เสาไม้ต้องตั้งให้ได้ตั้งกับพื้นดิน การต่อเสาไม้ทุกแห่งต้องต่อด้วยวิธีชนกัน และมีไม้ทาบรอยชนนั้นทั้งสองต้น ไม้ทาบต้องมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่าหน้าตัดของเสาและมีความยาวไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร ไม้ที่ใช้ทำคาน ต้องมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 33 ตารางเซนติเมตร ไม้ดังกล่าวต้องมีหน้าแคบไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร และมีหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 9 เซนติเมตร ระยะห่างคานแต่ละชั้นไม่เกิน 2 เมตร การต่อคานให้ต่อที่เสา คานให้ยึดติดกับเสา และต้องมีทุกรับทุกแห่งไม้ที่ใช้ทำตง ต้องมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 24 ตารางเซนติเมตร หน้าแคบไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร ระยะห่างของตงแต่ละอันไม่เกิน 50

เซนติเมตร และตงทุกอันต้องยื่นปลายออกจากคานไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร โดยยึดให้ติดกับคานทุกแห่งไม้ที่ใช้ทำค้ำยัน ต้องมีขนาดไม่น้อยกว่าไม้ที่ใช้ทำตง ค้ำยันจากพื้นดินขึ้นไปโดยตลอดเป็นรูปสลับพื้นปลา และทแยงมุม 45 องศา ถึง 60 องศาพื้นนั่งร้านให้ใช้ไม้ที่มีความหนาไม่น้อยกว่า 2 เซนติเมตร ทุ๊ทับ ตรงรอยต่อของพื้นต้องปูชน และให้เสริมตงรับปลายของพื้นทุกแห่งที่มีรอยต่อแล้วยึดกับตงให้แน่นอุปกรณ์ที่ใช้ยึดนั่งร้านให้ใช้ตะปูที่มีความยาวพอเหมาะ หรือสลักเกลียวยึดทุกจุดการยึดนั่งร้านติดกับอาคาร คาน หรือเสาคอนกรีตรอบนอกของอาคาร ให้ฝังเหล็กกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 เซนติเมตร ยาวไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร ไว้ในคอนกรีตยื่นจากผิวคอนกรีต และมีระยะห่างกันไม่เกิน 2 เมตร เหล็กกลมดังกล่าวให้ปล่อยโผล่ไว้ เพื่อยึดเสานั่งร้านโดยรอบอาคาร และให้จัดทำไม้ค้ำยันป้องกันนั่งร้านเซหรือล้มเข้าหาอาคารทุกชั้นของอาคารนั่งร้านต้องทำบันไดสำหรับขึ้นไว้ภายใน โดยใช้ไม้ขนาดหน้าแคบไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร และหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 7 เซนติเมตร ติเป็นลูกชั้นบันได ระยะของลูกชั้นบันไดห่างกันไม่เกิน 50 เซนติเมตรต่อชั้น บันไดแต่ละชั้นต้องทำให้เอียงกัน แต่ไม่เกิน 10 เมตร

(ข) ให้จัดทำราวกันตก โดยใช้ไม้ขนาดหน้าแคบไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร และหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 7 เซนติเมตร ติดตั้งเตราด้านในของเสาโดยรอบนั่งร้าน ราวดังกล่าวต้องสูงไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร แต่ไม่เกิน 1.10 เมตรนั่งร้านประเภทนี้ จะใช้รับน้ำหนักจรเกิน 150 กิโลกรัมต่อตารางเมตร มิได้

(4) ประเภทนั่งร้านสูงไม่เกิน 21 เมตร สำหรับงานก่อสร้าง ให้เป็นไปตาม (3) ทุกประการ เว้นแต่เสาไม้สี่เหลี่ยมต้องมีหน้าแคบไม่น้อยกว่า 7 เซนติเมตร และให้เสาดังอยู่ห่างกันไม่เกิน 1.50 เมตร

หมวด 6

การคุ้มครองความปลอดภัย

ข้อ 13 นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับนั่งร้าน หรือบน หรือภายใต้ นั่งร้าน หรือบริเวณใกล้เคียงกับนั่งร้าน ตามประเภทและลักษณะการทำงาน อันอาจได้รับอันตรายจากการทำงานนั้น ๆ สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยที่เหมาะสมกับลักษณะการทำงานและภาวะอันตรายที่อาจได้รับตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน ดังต่อไปนี้

- (1) งานช่างไม้ สวมหมวกแข็ง และรองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง
- (2) งานช่างเหล็ก สวมหมวกแข็ง ถุงมือผ้าหรือหนัง และรองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง

- (3) ภาสพปูนซีเมนต์ สวมหมวกแข็ง ถุงมือยางหรือถุงมือที่ทำด้วยวัสดุอื่นที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน และรองเท้ายางชนิดหุ้มแข็ง
 - (4) งานก่ออิฐ ฉาบปูน หรือตกแต่งผิวปูน สวมหมวกแข็ง ถุงมือยาง หรือถุงมือที่ทำด้วยวัสดุที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน และรองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง
 - (5) งานประกอบโครงสร้าง ขนย้าย และติดตั้ง สวมหมวกแข็ง ถุงมือผ้าหรือหนัง และรองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง
 - (6) งานทาสี สวมหมวกแข็ง และรองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง
 - (7) งานประปา สวมหมวกแข็ง ถุงมือผ้าหรือหนัง และรองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง
 - (8) งานช่างกระจก สวมหมวกแข็ง ถุงมือหรือหนัง และรองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง
- ข้อ 14 นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานในที่สูงเกิน 4 เมตร ซึ่งมีลักษณะโคดเดี่ยว และไม่มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยหรือการป้องกันอันตรายอย่างอื่น สวมเข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยตลอดเวลาในการทำงาน

หมวด 7

มาตรฐานเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย

- ข้อ 15 อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ดังต่อไปนี้
- (1) หมวกแข็ง ต้องเป็นรูปโดมชั้นเดียว ไม่มีตะเข็บ ไม่มีรูทะลุ ตัวหมวกทำด้วยวัสดุที่ไม่ใช่โลหะหรือมีส่วนที่เป็นโลหะ มีน้ำหนักไม่เกิน 420 กรัม เมื่อทดสอบการรับแรงกระแทกและการรับแรงเจาะตามวิธีทดสอบ ต้องลึกไม่เกิน 1 เซนติเมตร ตามลำดับ ส่วนบนสุดของรองในหมวกต้องมีระยะห่างจากยอดหมวกด้านในไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร
 - (2) ถุงมือ ต้องมีความเหนียว ไม่ฉีกขาดง่าย มีความยาวหุ้มถึงข้อมือ และเป็นชนิดที่สวมนิ้วมือได้ทุกนิ้ว เมื่อสวมแล้วสามารถเคลื่อนไหวนิ้วมือได้สะดวก ถ้าเป็นถุงมือยางต้องสามารถกันน้ำและกรดหรือด่างได้ดีด้วย
 - (3) รองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง ต้องทำด้วยหนังหรือผ้าหุ้มเท้าตลอด และมีพื้นรองเท้าเป็นยางสามารถป้องกันการลื่นได้
 - (4) เข็มขัดนิรภัย ต้องทำด้วยหนัง หรือทำด้วยด้าย หรือใยไนลอน หรือวัสดุอื่นที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันถักเป็นแถบ มีความกว้างไม่น้อยกว่า 5 เซนติเมตร สามารถทนแรงดึงได้ไม่น้อยกว่า 1,150 กิโลกรัม

- (5) เชือกนิรภัย ต้องสามารถทนแรงดึงได้ไม่น้อยกว่า 1,150 กิโลกรัม ถ้าเป็นลวดสลิงต้องมีเครื่องช่วยรับแรงกระตุกติดตั้งไว้ด้วย
- (6) รองเท้ายางชนิดหุ้มแข็ง ต้องทำด้วยงานหรือวัสดุอื่นที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันหุ้มเท้าตลอดขึ้นไปมีความสูงไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของหน้าแข้ง สามารถกันน้ำและกรดหรือต่างได้ด้วย

หมวด 8

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 16 ข้อกำหนดเกี่ยวกับความปลอดภัยตามประกาศนี้ เป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ต้องปฏิบัติ
เท่านั้น

ข้อ 17 ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2525

พลเอกสิทธิ จิรโรจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ซ.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง

ว่าด้วยลิฟต์ขนส่งวัสดุชั่วคราว

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 กระทรวงมหาดไทย จึงกำหนดการคุ้มครองแรงงานในสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“งานก่อสร้าง” หมายความว่า การประกอบการเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ท่าเรือ ทางน้ำ สะพาน ถนน การโทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซ หรือการประปา และหมายความรวมถึงการต่อเติม ซ่อมแซม ซ่อมบำรุง คัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างนั้น ๆ ด้วย

“อาคาร” หมายความว่า อาคารตามความหมายที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

“ลิฟต์ขนส่งวัสดุชั่วคราว” หมายความว่า เครื่องใช้ในการก่อสร้างเพื่อขนส่งวัสดุในทางคิงประกอบด้วยหอลิฟต์หรือปล่องลิฟต์ และเครื่องจักร

“หอลิฟต์” หมายความว่า โครงสร้างเป็นหอสองจากพื้นสำหรับเป็นที่ติดตั้งตัวลิฟต์ในงานก่อสร้างเป็นการชั่วคราว

“ปล่องลิฟต์” หมายความว่า ช่องที่อยู่ภายในสิ่งก่อสร้าง สำหรับใช้เป็นทางเคลื่อนขึ้นลงของตัวลิฟต์ในงานก่อสร้างเป็นการชั่วคราว

“ตัวลิฟต์” หมายความว่า ที่สำหรับรองรับหรือบรรจุวัสดุ สามารถเคลื่อนย้ายขึ้นลงได้โดยใช้เครื่องจักรในหรือนอกหอลิฟต์หรือปล่องลิฟต์

หมวด 1

การสร้างลิฟต์ขนส่งวัสดุชั่วคราว

ข้อ 2 ลิฟต์ที่มีความสูงเกินเก้าเมตร นายจ้างจะต้องจัดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมโยธา จาก ก.ว. เป็นผู้ออกแบบและคำนวณโครงสร้าง พร้อมทั้งกำหนดรายละเอียดของหอลิฟต์และตัวลิฟต์ อย่างน้อยให้เป็นไปตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- (1) หอลิฟต์ ต้องสามารถรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่าสองเท่าของน้ำหนักแห่งการใช้งาน (Working Load)

- (2) คานสำหรับติดตั้งรอก และฐานที่รองรับคาน ต้องมีความแข็งแรงพอที่จะรับน้ำหนัก รอก น้ำหนักตัวลิฟต์ และน้ำหนักบรรทุก (Live Load) โดยมีส่วนปลอดภัย (factor of safety) ไม่น้อยกว่าห้า
- (3) หอลิฟต์ที่ทำรางด้วยไม้ ต้องสร้างด้วยไม้ที่มีหน่วยแรงคดปลาย (Ultimate Bending Stress) ไม่น้อยกว่าแปดร้อยกิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร และมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าแปด
- (4) หอลิฟต์ที่สร้างด้วยโลหะ ต้องเป็นโลหะที่มีจุดคราก (Yield Point) ไม่น้อยกว่าสองพันสี่ร้อยกิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรและมีส่วนปลอดภัยไม่น้อยกว่าสอง
- (5) ฐานรองรับหอลิฟต์ ต้องมีความมั่นคงสามารถรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่าสองเท่าของ น้ำหนักหอลิฟต์ น้ำหนักตัวลิฟต์ และน้ำหนักบรรทุก
- (6) ตัวลิฟต์ ต้องมั่นคงแข็งแรง สามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ไม่น้อยกว่าห้าเท่าของ น้ำหนักแห่งการใช้งานและต้องมีขอบกันของตกสูงไม่น้อยกว่าเจ็ดเซนติเมตรจากพื้น ของตัวลิฟต์โดยรอบ และด้านที่มีใช้ทางขนของเข้าออก ต้องมีผนังปิดกั้นด้วยไม้หรือ ลวดตาข่ายมีความสูงจากพื้นของตัวลิฟต์ไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตร เว้นแต่ตัวลิฟต์ที่มี ลักษณะเป็นถังโลหะไม่ต้องมีผนังปิดกั้นได้
- (7) หอลิฟต์ ต้องมีการยึดโยง ค้ำยัน หรือตรึงกับพื้นดิน หรือตัวอาคารให้มั่นคงแข็งแรง และปลอดภัย

ข้อ 3 เครื่องจักรและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้ยกตัวลิฟต์ นายจ้างต้องจัดให้เป็นไปตามประกาศ กระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร

ข้อ 4 ในการสร้างลิฟต์ นายจ้างต้องดำเนินการตามแบบและรายละเอียดตามข้อ 2 และ 3 และตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- (1) ในกรณีติดตั้งตัวลิฟต์ภายในหอลิฟต์ ต้องมีลวดตาข่าย หรือไม้ตีเว้นช่องห่างกันไม่น้อยกว่าสามเซนติเมตร แต่ไม่เกินสิบเซนติเมตร ปิดยึดแน่นกับ โครงหอลิฟต์ทุกด้านสูง ไม่น้อยกว่าสองเมตรจากพื้นของหอลิฟต์ เว้นแต่ช่องที่ใช้เป็นทางขนของเข้าออก
- (2) ในกรณีติดตั้งตัวลิฟต์ภายนอกหอลิฟต์ ต้องมีรั้วกันป้องกันมิให้บุคคลเข้าไปในบริเวณ ที่อาจเป็นอันตรายเนื่องจากของตกได้ตัวลิฟต์นั้น
- (3) ทางเดินระหว่างลิฟต์กับสิ่งก่อสร้าง ต้อง
 - ก. มีราวกันตกสูงไม่น้อยกว่าเก้าสิบเซนติเมตรและไม่เกินหนึ่งเมตรสิบเซนติเมตรจาก พื้นทางเดิน
 - ข. มีขอบกันของตกสูงไม่น้อยกว่าเจ็ดเซนติเมตรจากพื้นทางเดิน

ค. มีไม้หรือโลหะขวางกั้นที่สามารถปิดเปิดได้ มีความสูงไม่น้อยกว่าเก้าสิบเซนติเมตร แต่ไม่เกินหนึ่งเมตรสิบเซนติเมตรจากพื้นทางเดิน อยู่ห่างจากลิฟต์ไม่น้อยกว่าหกสิบเซนติเมตรบนทางเดิน

(4) ในกรณีที่ปล่องลิฟต์ไม่มีผนังกั้น ต้องมีรั้วที่มีความมั่นคงแข็งแรงปิดกั้นทุกด้านสูงไม่น้อยกว่าสองเมตรจากพื้นแต่ละชั้น เว้นแต่ทางเข้าออกต้องมีไม้หรือโลหะขวางกั้นที่สามารถปิดเปิดได้มีความสูงไม่น้อยกว่าเก้าสิบเซนติเมตร และไม่เกินหนึ่งเมตรสิบเซนติเมตรจากพื้น

ข้อ 5 นายจ้างได้สร้างลิฟต์แล้ว ต้องให้วิศวกรผู้ออกแบบตามข้อ 2 หรือ อี สกรผู้ควบคุมงานตรวจรับรองว่าได้สร้างถูกต้องตามแบบ รายการละเอียด และข้อกำหนดตามข้อ 4 แล้วจึงใช้ลิฟต์นั้นได้ และใบรับรองของวิศวกรดังกล่าว นายจ้างจะต้องเก็บรักษาไว้เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่กรมแรงงานตรวจดูได้ตลอดเวลาการใช้ลิฟต์นั้น

ข้อ 6 การใช้ลิฟต์ นายจ้างต้องปฏิบัติดังนี้

- (1) ให้มีผู้ได้รับการฝึกอบรมการใช้ลิฟต์มาแล้วทำหน้าที่บังคับลิฟต์ประจำตลอดเวลาที่ใช้ลิฟต์
- (2) ให้มีข้อบังคับการใช้ลิฟต์ติดไว้ให้เห็นชัดเจนในบริเวณลิฟต์ และผู้ทำหน้าที่บังคับลิฟต์ตาม (1) ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับนั้น โดยเคร่งครัด
- (3) ให้มีการตรวจสอบลิฟต์ทุกวัน ถ้ามีส่วนใดชำรุดเสียหายต้องซ่อมให้เรียบร้อยก่อนที่จะใช้งาน
- (4) ปิดป้าย “ห้ามใช้ลิฟต์” ให้ถูกข้างทราบ ในกรณีที่ลิฟต์ไม่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานหรือไม่มีผู้ทำหน้าที่บังคับลิฟต์ตาม (1)
- (5) ห้ามมิให้บุคคลใดใช้ลิฟต์ขึ้นลงอย่างเด็ดขาดเว้นแต่ในกรณีตรวจสอบหรือซ่อมแซมลิฟต์
- (6) ติดป้ายบอกพิศคนำหนักบรรทุกไว้ที่ลิฟต์ให้เห็นได้ชัดเจน
- (7) ต้องจัดวางและป้องกันมิให้วัสดุตก หรือยื่นออกมา กับ โครงหอลิฟต์
- (8) ในการใช้ลิฟต์ขนรถขนของหรือเครื่องมือที่มีล้อ ต้องป้องกันมิให้รถหรือเครื่องมือนั้นเคลื่อนที่ได้

ข้อ 7 ในกรณีที่นายจ้างใช้ลิฟต์ในการทำงานก่อสร้าง ห้ามมิให้ใช้ลิฟต์ที่มีลักษณะใช้กระป๋อง หรือภาชนะอื่นที่คล้ายกันเกี่ยวหรือเกาะเคลื่อนย้ายพร้อมกับสายพาน ลวด หรือเชือก แทนตัวลิฟต์ในงานก่อสร้าง

หมวด 2

การคุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ 8 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับการประกอบหรือติดตั้งโครงลิฟต์ ซ่อมบำรุงลิฟต์ หรือการขน ยก แบก หาบหาม สิ่งของหรือวัสดุขึ้นลงลิฟต์ สวมหมวกแข็ง ถุงมือหนัง รองเท้าหัวโลหะ ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 9 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับการควบคุมบังคับลิฟต์ สวมหมวกแข็งและรองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 10 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานมีลักษณะ โคคเคียวในที่สูงเกินสี่เมตรและไม่มีเครื่องป้องกันอันตรายหรือการป้องกันอันตรายอย่างอื่น สวมเข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 11 อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ต้องเป็นไปตามมาตรฐานดังต่อไปนี้

- (1) หมวกแข็ง ต้องมีน้ำหนักไม่เกิน สี่ร้อยยี่สิบสี่กรัม ทำด้วยวัสดุที่ไม่ใช่โลหะและมีความต้านทานสามารถทนแรงกระแทกได้ไม่น้อยกว่าสามร้อยแปดสิบห้ากิโลกรัม ภายในหมวกต้องมีรองในหมวก ทำด้วยหนัง พลาสติก ผ้า หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกัน อยู่ห่างผนังหมวกไม่น้อยกว่าหนึ่งเซนติเมตร ซึ่งสามารถปรับระยะได้ตามขนาดศีรษะของผู้ใช้ เพื่อป้องกันศีรษะกระทบกับผนังหมวก
- (2) ถุงมือหนัง ต้องมีความยาวหุ้มถึงข้อมือ มีลักษณะใช้สวมกับนิ้วได้ทุกนิ้ว
- (3) รองเท้าหนังหัวโลหะ ปลายรองเท้าต้องมีโลหะแข็งหุ้ม สามารถทนแรงได้ไม่น้อยกว่า สี่ร้อยสิบหกกิโลกรัม
- (4) เข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัย ต้องทำด้วยหนัง ไนลอน ผ้าฝ้ายถัก หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกัน และสามารถทนแรงดึงได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งพันหนึ่งร้อยห้าสิบกิโลกรัม สำหรับเข็มขัดนิรภัยต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่าห้าเซนติเมตร

ข้อ 12 ข้อกำหนดตามประกาศนี้ ถือเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ต้องปฏิบัติเท่านั้น

ข้อ 13 ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายตามประกาศนี้

ข้อ 14 ประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2524

ประเทือง กิริติบุตร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ฉ.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับ

ภาวะแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย สำหรับลูกจ้างไว้ดังต่อไปนี้

ความทั่วไป

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“สภาพความร้อน” หมายความว่า อุณหภูมิที่เป็นอยู่รอบตัวลูกจ้าง ในขณะที่ทำงานปกติ

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึง ผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ทำงานแทนนายจ้างในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่า ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้เป็นการประจำ

“ลูกจ้างชั่วคราว” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้ไม่เป็นการประจำเพื่อทำงานอันมีลักษณะเป็นการครั้งคราว เป็นการจร หรือเป็นไปตามฤดูกาล

ข้อ 2 ภายในสถานที่ประกอบการที่มีลูกจ้างทำงานอยู่ จะมีสภาพความร้อนที่ทำให้อุณหภูมิของร่างกายของลูกจ้างสูงเกินกว่า 38 องศาเซลเซียสมิได้

ข้อ 3 ในกรณีที่ภายในสถานที่ประกอบการ มีสภาพความร้อนทำให้อุณหภูมิของร่างกายของลูกจ้างสูงกว่า 38 องศาเซลเซียส ให้นายจ้างดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุง เพื่อลดสภาพความร้อนนั้น หากแก้ไขหรือปรับปรุงไม่ได้ นายจ้างจะต้องจัดให้ลูกจ้างมีเครื่องป้องกันความร้อน มิให้อุณหภูมิของร่างกายลูกจ้างสูงกว่า 38 องศาเซลเซียส

ข้อ 4 ในกรณีที่อุณหภูมิของร่างกายลูกจ้างสูงกว่า 38 องศาเซลเซียส นายจ้างจะต้องให้ลูกจ้างหยุดพักชั่วคราวจนกว่าอุณหภูมิของร่างกายลูกจ้างจะอยู่ในสภาพปกติ

ข้อ 5 ในที่ที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อน ที่มีสภาพความร้อนสูงถึงขนาดเป็นอันตรายแก่สุขภาพอนามัยของบุคคล ให้นายจ้างปิดประกาศเตือนให้ทราบ

ข้อ 6 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานใกล้แหล่งกำเนิดความร้อนที่ทำให้อุณหภูมิในบริเวณนั้นสูงกว่า 45 องศาเซลเซียส สวมชุดแต่งกาย รองเท้า และถุงมือ สำหรับป้องกันความร้อน ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด 4 ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

หมวด 2

แสงสว่าง

ข้อ 7 ภายในสถานที่ประกอบการที่ให้ลูกจ้างทำงาน ดังต่อไปนี้

- (1) งานที่ไม่ต้องการความละเอียด เช่น การขนย้าย การบรรจุ การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบคหยาบ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสง ไม่น้อยกว่า 50 ลักซ์
- (2) งานที่ต้องการความละเอียดเล็กน้อย เช่น การผลิต หรือการประกอบชิ้นงานอย่างหยาบ ๆ การสีข้าว การสาวฝ้าย หรือการปฏิบัติงานขั้นแรกในกระบวนการอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่าง ไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์

ข้อ 8 ณ ที่ที่ให้ลูกจ้างคนใดคนหนึ่งทำงาน ดังต่อไปนี้

- (1) งานที่ต้องการความละเอียดปานกลาง เช่น การเย็บผ้า การเย็บหนัง การประกอบภาชนะ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่าง ไม่น้อยกว่า 200 ลักซ์
- (2) งานที่ต้องการความละเอียดสูงกว่าที่กล่าวใน (1) แต่ไม่ถึง (2) เช่น การกลึงหรือแต่งโลหะ การซ่อมแซมเครื่องจักร การตรวจหาและทดสอบผลิตภัณฑ์ การตกแต่งหนังสือตัว และผ้าฝ้าย การทอผ้า เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่าง ไม่น้อยกว่า 300 ลักซ์
- (3) งานที่ต้องการความละเอียดมากเป็นพิเศษ และต้องใช้เวลาทำงานนาน เช่น งานประกอบเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีขนาดเล็ก นาฬิกา การเจียรไนเพชร พลอย การเย็บผ้าที่มีสีมืดทึบ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่าง ไม่น้อยกว่า 1,000 ลักซ์

ข้อ 9 ถนนและทางเดินภายนอกอาคารในบริเวณสถานที่ประกอบการต้องมีความเข้มของแสงสว่าง ไม่น้อยกว่า 20 ลักซ์

ข้อ 10 ในโกดังหรือห้องเก็บวัสดุ ทางเดิน เถลิง และบันได ในบริเวณสถานที่ประกอบการ ต้องมีความเข้มของแสงสว่าง ไม่น้อยกว่า 50 ลักซ์

ข้อ 11 ให้นายจ้างป้องกันมิให้แสงตรงหรือแสงสะท้อนของดวงอาทิตย์หรือเครื่องกำเนิดแสงที่มีแสงจ้าส่องเข้าตาลูกจ้างในขณะที่ทำงาน ในกรณีที่ไม้อาจป้องกันได้ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานในลักษณะเช่นว่านั้น สวมใส่แว่นตาหรือกระบังหน้าลดแสง ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด 4 ตลอดเวลาทำงาน

ข้อ 12 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานในถ้ำ อุโมงค์ หรือในที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ สวมหมวกแข็งที่มีอุปกรณ์และแสงสว่าง ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด 4 ตลอดเวลาทำงาน

หมวด 3

เสียง

ข้อ 13 ภายในสถานที่ประกอบการที่ให้ลูกจ้างคนใดคนหนึ่งทำงาน ดังต่อไปนี้

- (1) ไม่เกินวันละเจ็ดชั่วโมง ต้องมีระดับเสียงที่ลูกจ้างได้รับ ติดต่อกัน ไม่เกินเก้าสิบเดซิเบล (เอ)
- (2) เกินกว่าวันละเจ็ดชั่วโมง แต่ไม่เกินแปดชั่วโมง จะต้องมียกระดับเสียงที่ลูกจ้างได้รับ ติดต่อกัน ไม่เกินเก้าสิบเดซิเบล (เอ)
- (3) เกินกว่าวันละแปดชั่วโมง จะต้องมียกระดับเสียงที่ลูกจ้างได้รับ ติดต่อกัน ไม่เกินแปดสิบเดซิเบล (เอ)

ข้อ 14 นายจ้างจะให้ลูกจ้างทำงานในที่ที่มีระดับเสียงเกินกว่าร้อยสี่สิบเดซิเบล (เอ) มิได้

ข้อ 15 ภายในสถานที่ประกอบการที่มีระดับเสียงที่ลูกจ้างได้รับติดต่อกันเกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ข้อ 13 ให้นายจ้างแก้ไขหรือปรับปรุงสิ่งที่เป็นต้นกำเนิดของเสียงหรือทางผ่านของเสียง มิให้มีระดับเสียงดังเกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 13

ข้อ 16 ในกรณีที่ไม้อาจปรับปรุงหรือแก้ไขตามความในข้อ 15 ได้ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างสวมใส่ปลั๊กลดเสียง หรือครอบหูลดเสียง ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหมวด 4 ตลอดเวลาที่ทำงาน

หมวด 4

มาตรฐานเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ 17 หมวกแข็ง จะต้องมีย่านักไม่เกินสี่ร้อยสี่สิบสี่กรัม ทำด้วยวัสดุที่ไม่ใช่โลหะ และมีความสามารถต้านทานแรงกระแทกได้ไม่น้อยกว่าสามร้อยแปดสิบห้ากิโลกรัม ภายในหมวกจะต้องมีรองหมวก ทำด้วยหนัง พลาสติก ฝ้าย หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกัน อยู่ห่างผนังหมวกไม่น้อยกว่าหนึ่ง

เซนติเมตร ซึ่งสามารถปรับระยะได้ตามขนาดศีรษะของผู้ใช้ เพื่อป้องกันศีรษะกระทบกับผนังหมวก

ข้อ 18 ปลั๊กอุดเสียง (Ear Plugs) ต้องทำด้วยพลาสติก หรือยาง หรือวัสดุอื่น ใช้ครอบหูทั้งสองข้างต้องสามารถลดระดับเสียงลงได้ไม่น้อยกว่า 15 เดซิเบล (เอ)

ข้อ 19 ครอบหูลดเสียง (Ear Muffs) ต้องทำด้วยพลาสติก หรือยาง หรือวัสดุอื่น ใช้ครอบหูทั้งสองข้าง ต้องสามารถลดระดับเสียงได้ไม่น้อยกว่า 25 เดซิเบล (เอ)

ข้อ 20 แว่นตาลดแสง ตัวแว่นต้องทำด้วยกระจกสี ซึ่งสามารถลดความจ้าของแสงลง ให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา กรอบของแว่นตาต้องมีน้ำหนักเบาและมีกระบังแสงซึ่งมีลักษณะอ่อน

ข้อ 21 กระบังหน้าลดแสง ตัวกระบังต้องทำด้วยกระจกสี ซึ่งสามารถลดความจ้าของแสง ให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา ตัวกรอบต้องมีน้ำหนักเบาและต้องไม่ติดไฟง่าย

ข้อ 22 ชุดแต่งกาย รองเท้า และถุงมือ สำหรับป้องกันความร้อนตามข้อ 6 ต้องทำด้วยวัสดุที่มีน้ำหนักเบา สามารถกันความร้อนจากแหล่งกำเนิดความร้อนได้

หมวด 5

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 23 ข้อกำหนดเกี่ยวกับกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยที่กำหนดไว้ในประกาศนี้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่จะต้องปฏิบัติเท่านั้น

ข้อ 24 งานใดที่มีลักษณะไม่เหมาะสมแก่การที่จะให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลดังที่ระบุไว้ในประกาศนี้ นายจ้างอาจผ่อนผันให้ลูกจ้าง ระงับการใช้อุปกรณ์นั้น เฉพาะการปฏิบัติงานในลักษณะเช่นว่านั้นเป็นการชั่วคราวได้

ข้อ 25 ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่า สภาพความร้อน แสงสว่าง หรือเสียงในบริเวณสถานที่ประกอบการมิได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำตักเตือนเป็นหนังสือ ให้นายจ้างปฏิบัติการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

ข้อ 26 ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2519

(ลงชื่อ) คณิ่ง ภาไชย

(นายคณิ่ง ภาไชย)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ญ.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับเครื่อง

จักร

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2(7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ดังต่อไปนี้

ความทั่วไป

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“เครื่องจักร” หมายความว่า สิ่งประกอบด้วยชิ้นส่วนหลายชิ้นสำหรับให้ก่อกำเนิดพลังงานเปลี่ยนแปลงสภาพพลังงาน หรือส่งพลังงาน ทั้งนี้ด้วยกำลัง น้ำ ไอน้ำ เชื้อเพลิง ลม แก๊ส ไฟฟ้า หรือพลังงานอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน และหมายความรวมถึงเครื่องอุปกรณ์ ไฟลิวัด ปุเลล สายพาน เพลา เกียร์ หรือสิ่งอื่นที่ทำงานสัมพันธ์กัน และรวมถึงเครื่องมือกลด้วย

“หม้อไอน้ำ” หมายความว่า ภาชนะซึ่งสร้างขึ้นเพื่อผลิตไอน้ำซึ่งความดันสูงกว่าความดันของบรรยากาศปกติ

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้างในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้เป็นการประจำ

“ลูกจ้างชั่วคราว” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งนายจ้างตกลงจ้างไว้ไม่เป็นการประจำ เพื่อทำงานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นการจร หรือเป็นไปตามฤดูกาล

หมวด 1

การใช้เครื่องจักรทั่วไป

ข้อ 2 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร สวมใส่หมวก ถุงมือ แวนตา หน้ากาก เครื่องป้องกันเสียง รองเท้าพื้นยางหุ้มส้น หรือเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอื่น ๆ ตาม

สภาพลักษณะของงาน และให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติงานสถานประกอบการตลอดเวลาที่ลูกจ้างปฏิบัติงานนั้น

ข้อ 3 ให้นายจ้างดูแลลูกจ้างสวมใส่เครื่องนุ่งห่มให้เรียบร้อยรัดกุมไม่ขาดรุ่งริ่ง ในกรณีที่ทำงานเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า จะต้องให้ลูกจ้างสวมเครื่องนุ่งห่มที่ไม่เปียกน้ำ

ข้อ 4 ให้นายจ้างดูแลมิให้ลูกจ้างซึ่งมีผมยาวเกินสมควร และมีได้รวบหรือทำอย่างหนึ่งอย่างใดให้อยู่ในลักษณะที่ปลอดภัย หรือสวมใส่เครื่องประดับอื่นที่อาจเกี่ยวข้องกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้เข้าทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร

ข้อ 5 ให้นายจ้างจัดให้มีอุปกรณ์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร ดังต่อไปนี้

- (1) เครื่องจักรที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ต้องมีสายดิน เพื่อป้องกันกระแสไฟฟ้า ตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยทางไฟฟ้าของสำนักงานพลังงานแห่งชาติทุกเครื่อง
- (2) เครื่องจักรที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ต้องมีสายไฟฟ้าเข้าเครื่องจักรโดยฝังดินหรือเดินลงมาจากที่สูง ทั้งนี้ ให้ใช้ท่อร้อยสายไฟฟ้าให้เรียบร้อยเว้นแต่ใช้สายไฟฟ้านิกที่มีฉนวนหุ้มเป็นพิเศษ
- (3) เครื่องจักรสำหรับป้อนวัสดุซึ่งใช้น้ำหนักเหวี่ยง ให้ติดตั้งตัวน้ำหนักเหวี่ยงให้สูงกว่าศีรษะผู้ปฏิบัติงานพอสมควร เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงาน หรือให้จัดทำเครื่องป้องกันอย่างหนึ่งอย่างใดให้มีความปลอดภัยต่อลูกจ้าง และจะต้องไม่มีสายไฟฟ้าอยู่ในรัศมีของน้ำหนักเหวี่ยง
- (4) เครื่องจักรสำหรับป้อนวัสดุโดยใช้เท้าเหยียบ ต้องมีที่ปักเท้า และมีที่ครอบป้องกันมิให้เหยียบโดยไม่ตั้งใจ
- (5) เครื่องจักรสำหรับป้อนวัสดุโดยใช้มือป้อน ต้องมีเครื่องป้องกันมือ ให้พ้นจากแม่ป้อนหรือจัดหาเครื่องป้องกันวัตถุแทนมือ
- (6) เครื่องจักรที่ใช้พลังงานไฟฟ้า ป้อน หรือตัดวัสดุที่ใช้มือป้อน ต้องมีสวิตช์สองแห่งห่างกันเพื่อให้ผู้ปฏิบัติต้องเปิดสวิตช์พร้อมกันทั้งสองมือ
- (7) เครื่องจักรชนิดอัตโนมัติ ต้องมีสีเครื่องหมายปิดเปิดที่สวิตช์อัตโนมัติตามหลักสากล และมีเครื่องป้องกันมิให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดกระทบสวิตช์ เป็นเหตุให้เครื่องจักรทำงานโดยมิได้ตั้งใจ
- (8) เครื่องจักรที่มีการถ่ายทอดพลังงานโดยใช้เพลลา สายพาน पुलเล ไฟลิวีล ต้องมีตะแกรงเหล็กเหนียวครอบส่วนที่หมุนได้และส่วนส่งถ่ายกำลังให้มีคชิด ถ้าส่วนที่หมุนได้ หรือส่วนส่งถ่ายกำลังสูงกว่าสองเมตร ต้องมีตะแกรงหรือรั้วเหล็กเหนียวสูงไม่ต่ำกว่าสองเมตรกั้นล้อมให้มีคชิด

(9) ใบเลื่อยวงเดือนที่ใช้กับเครื่องจักร ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานได้ ต้องมีที่ครอบใบเลื่อยส่วนที่สูงเกินกว่าพื้น โต๊ะหรือแท่น

(10) เครื่องจักรที่ใช้เป็นเครื่องถัก ฝน หรือแต่งผิวโลหะ ต้องมีเครื่องปิดบังประกายไฟหรือเศษวัสดุในขณะที่ใช้งาน

ข้อ 6 ก่อนการติดตั้งหรือซ่อมเครื่องจักรหรือเครื่องป้องกันอันตรายของเครื่องจักร ให้นายจ้างทำป้ายปิดประกาศไว้ ณ บริเวณติดตั้งหรือซ่อมแซม และให้แขวนป้ายห้ามเปิดสวิตช์ไว้ที่สวิตช์ด้วย

ข้อ 7 ให้นายจ้างดูแลให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับเครื่องมือกล (Mechanical Equipment) ดังต่อไปนี้

(1) ทุกวันก่อนนำเครื่องมือกลออกใช้ ต้องตรวจดูให้แน่ใจว่าเครื่องมือกลนั้นอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีและปลอดภัย

(2) เครื่องมือกลที่ใช้ขับเคลื่อนได้ จะต้องมีสภาพที่ผู้ใช้จะสามารถมองเห็นข้างหลังได้เว้นแต่จะมีสัญญาณเสียงเตือนหรือมีผู้บอกสัญญาณเมื่อถอยหลัง

(3) ไม่นำรถยก รถปั้นจั่น หรือเครื่องมือสำหรับยกอื่น ๆ ไปใช้ปฏิบัติงานใกล้สายหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟฟ้า ใกล้กว่าระยะห่างที่ปลอดภัยตามที่กำหนดไว้ในหมวดไฟฟ้า เว้นแต่

ก. จะมีแผงฉนวนกั้นระหว่างส่วนที่มีกระแสไฟฟ้ากับเครื่องมือกลนั้น

ข. เครื่องมือกลนั้นได้ต่อสายดินไว้เรียบร้อยแล้ว

ค. มีฉนวนหุ้มอย่างดี หรือ

ง. ใช้มาตรการความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือกลนั้นเช่นเดียวกับว่ามีกระแสไฟฟ้าอยู่

ข้อ 8 ห้ามมิให้นายจ้างใช้หรือยอมให้ลูกจ้างใช้เครื่องมือกลทำงานเกินกว่าพิกัดที่ผู้ผลิตกำหนดไว้สำหรับเครื่องมือกลนั้น

ข้อ 9 ให้นายจ้างจัดให้มีทางเดินเข้าออก จากที่สำหรับปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักรมีความกว้างไม่น้อยกว่าแปดสิบเซนติเมตร

ข้อ 10 ให้นายจ้างจัดทำรั้ว คอกกั้น หรือเส้นแสดงเขตอันตราย ณ ที่ตั้งของเครื่องจักร หรือเขตที่เครื่องจักรทำงานที่อาจเป็นอันตรายให้ชัดเจนทุกแห่ง

หมวด 2 ความปลอดภัยเกี่ยวกับหม้อไอน้ำ

- ข้อ 11 ให้นายจ้างซึ่งใช้หม้อไอน้ำปฏิบัติ ดังต่อไปนี้
- (1) หม้อไอน้ำที่ใช้ต้องมีคุณภาพแข็งแรง สามารถทนความดันไอน้ำ (Safety Factor) ได้สูงไม่น้อยกว่าสี่เท่าของความดันที่ใช้งานปกติ
 - (2) รอบหม้อไอน้ำต้องมีฉนวนหุ้มกันการกระจายความร้อนตามผิวโดยรอบ
 - (3) ฐานรากที่ตั้งของหม้อไอน้ำและปล่องควัน ต้องจัดทำให้มั่นคงแข็งแรง โดยวิศวกรโยธาซึ่ง ก.ว. รับรอง เป็นผู้กำหนด และติดตั้งสายล่อฟ้าที่บนปล่องควันด้วย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงหม้อไอน้ำและปล่องควันที่ใช้ยานพาหนะ
 - (4) หม้อไอน้ำ ต้องจัดให้มีลิ้นปลอดภัย (Safety Valve) ที่ปรับความดันไอน้ำให้ถูกต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งชุด และต้องไม่มีลิ้นปิดเปิด (Stop Valve) คั่นระหว่างหม้อไอน้ำกับลิ้นปลอดภัย
 - (5) ต้องติดตั้งเครื่องวัดความดันไอน้ำที่ผลิตได้ ซึ่งมีเครื่องหมายแสดงระดับความดันอันตรายไว้ให้เห็นได้ชัด
 - (6) ต้องติดตั้งเครื่องวัดระดับน้ำชนิดเป็นหลอดแก้วไว้ให้เห็นได้ชัด และต้องมีเครื่องป้องกันหลอดแก้วไว้ด้วย
 - (7) ต้องติดตั้งสัญญาณเบ่งเสียงแจ้งอันตราย ในเมื่ออุปกรณ์หรือหม้อไอน้ำขัดข้องอันอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายได้
 - (8) แผงควบคุมอัตโนมัติและเครื่องวัดต่าง ๆ ของหม้อไอน้ำ ต้องติดตั้งไว้ ณ ที่ซึ่งผู้ควบคุมสามารถมองเห็นเปลวไฟ ระดับน้ำ และสัญญาณต่าง ๆ ได้ง่าย
 - (9) ต้องจัดทำท่อร้อยสายไฟฟ้าที่ต่อไปยังเครื่องควบคุมการทำงาน
 - (10) ภาชนะที่บรรจุแก๊ส สำหรับใช้ในการติดไฟครั้งแรกต้องเก็บไว้ในที่ปลอดภัยจากประกายไฟและลิ้นปิดเปิดต้องไม่รั่วซึม
 - (11) ถังน้ำมันเชื้อเพลิงต้องติดตั้งไว้ ณ สถานที่ปลอดภัยจากการลุกไหม้ และท่อน้ำมันเชื้อเพลิงต้องไม่รั่ว หรือซึม การวางท่อน้ำมันเชื้อเพลิงต้องวางไว้ในที่ปลอดภัยและไม่กีดขวางในกรณีที่ใช้ไม้พิน ขี้เลื่อย หรือวัสดุอื่นที่เป็นเชื้อเพลิง ต้องจัดทำที่เก็บหรือเครื่องปิดบังให้ ปลอดภัย

- (12) ต้องทำฉนวนสีแดงห่อหุ้มท่อจ่ายไอน้ำโดยตลอด
- (13) ต้องทำการตรวจซ่อมหม้อไอน้ำทุกส่วนไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง และได้รับการรับรองผลการตรวจสอบจากวิศวกรเครื่องกล ซึ่ง ก.ว. รับรอง และผลของการตรวจสอบทางไฮโดรสแตติก (Hydrostatic) ของหม้อไอน้ำ ต้องมีค่าไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของความดันสูงสุดที่กำหนดให้ใช้สำหรับหม้อไอน้ำนั้น
- (14) ต้องทำความสะอาดบริเวณรอบที่ตั้งหม้อไอน้ำ มิให้มีคราบน้ำมันหรือสิ่งอื่นที่ติดไฟง่าย

ข้อ 12 ให้นายจ้างจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการตรวจอุปกรณ์หม้อไอน้ำทุกอย่าง ก่อนลงมือทำงาน และแจ้งให้ผู้ปฏิบัติงานทราบ

ข้อ 13 ผู้ควบคุมหม้อไอน้ำ ต้องเป็นช่างชั้นต้นซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงแผนกเครื่องกล หรือแผนกช่างกลโรงงาน หรือช่างชั้น 3 ซึ่งได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน สาขาช่างยนต์ หรือช่างกลโรงงาน หรือช่างผู้ชำนาญงานที่ผ่านการทดสอบจากสถาบันของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันอื่นซึ่งกรมแรงงานรับรองว่าเป็นผู้สามารถควบคุมหม้อไอน้ำได้ หรือช่างผู้ชำนาญงานที่ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของวิศวกรซึ่ง ก.ว. รับรอง

ข้อ 14 การใช้หม้อไอน้ำที่มีอายุเกิน 10 ปี ต้องลดความดันที่ใช้งานสูงสุดลง จนหม้อไอน้ำนั้นสามารถทนความดันที่ใช้งานได้ (Safety Factor) ไม่น้อยกว่า 6 เท่า

ข้อ 15 หม้อไอน้ำที่มีการเคลื่อนย้ายที่ติดตั้งแล้ว ต้องลดความดันที่ใช้งานสูงสุดลง จนหม้อไอน้ำนั้นสามารถทนความดันที่ใช้งานได้ (Safety Factor) ไม่น้อยกว่า $5\frac{1}{2}$ เท่า

ข้อ 16 เครื่องมือไฟฟ้าที่มีที่ครอบโลหะที่ส่วนใช้สำหรับจับถือ ซึ่งใช้ในการปฏิบัติงานซ่อมและบำรุงรักษาหม้อไอน้ำในที่เปียกชื้นหรือพื้นเป็นโลหะ ต้องต่อสายดินหรือจัดทำด้วยวิธีอื่นใดที่อาจป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากไฟฟ้ารั่วได้

ข้อ 17 ถ้ามีหม้อไอน้ำติดตั้งอยู่ในห้องโดยเฉพาะ ห้องนั้นจะต้องมีทางออกได้ไม่น้อยกว่าสองทางซึ่งอยู่คนละด้าน และถ้าภายในห้องหม้อไอน้ำ มีชั้นปฏิบัติงานหลายชั้น จะต้องทำทางออกไว้ทุกชั้น และต้องไม่มีสิ่งกีดขวางทางออกด้วยและเมื่อไฟฟ้าดับให้มีแสงสว่างฉุกเฉินส่องไปยังทางออกและเครื่องวัดต่าง ๆ รวมทั้งแผงควบคุม ให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ 18 หม้อไอน้ำที่สูงเกินกว่า 10 ฟุต (3.048 เมตร) จากพื้นดิน ต้องทำบันไดและทางเดินไว้รอบหม้อไอน้ำ เพื่อให้ผู้ควบคุมหรือซ่อมแซมเดินได้ปลอดภัย บันไดและทางเดินนี้ ต้องมีราวสำหรับจับ และที่พื้นต้องมีขอบกันปลายเท้า (Toe Board)

หมวด 3

การคุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ 19 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานเชื่อมแก๊ส และงานเชื่อมไฟฟ้า สวมแว่นตาคลาดแสง หรือกระบังหน้าคลาดแสง ถุงมือหนัง รองเท้าพื้นยางหุ้มส้น และแผ่นปิดหน้าอกกันประกายไฟ ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 20 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานลับหรือฝนโลหะด้วยหินเจียรระโนสวมแว่นตาหรือหน้ากากชนิดใส ถุงมือผ้า และรองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 21 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานกลึงโลหะ กลึงไม้ งานไสโลหะ งานไสไม้ งานตัดโลหะ สวมแว่นตา หรือหน้ากากชนิดใส ถุงมือผ้า รองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 22 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบีมโลหะ สวมแว่นตาชนิดใส ถุงมือผ้า รองเท้าพื้นหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 23 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานชุบโลหะ สวมถุงมือผ้า และรองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างใช้งาน

ข้อ 24 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานพ่นสี สวมถุงมือผ้า และรองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 25 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานยก ขนย้าย ติดตั้ง สวมรองเท้าหัวโลหะ ถุงมือยาง และหมวกแข็ง ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 26 ให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งทำงานควบคุมเครื่องยนต์เครื่องจักร หรือเครื่องมือกล สวมหมวกแข็ง รองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน

ข้อ 27 งานใดที่มีลักษณะไม่เหมาะสมแก่การที่จะให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในการทำงาน ตามที่ระบุไว้ในหมวดนี้ นายจ้างอาจผ่อนผันให้ลูกจ้างระงับการใช้อุปกรณ์นั้น เฉพาะการปฏิบัติงานในลักษณะเช่นนั้น เป็นการชั่วคราวได้

หมวด 4

กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

ข้อ 28 อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ตามที่กล่าวในหมวด 4 จะต้องมีความสมบัติได้มาตรฐานขั้นต่ำ ดังต่อไปนี้

- (1) หมวกแข็ง จะต้องมึน้ำหนักรัไม่เกินสี่ร้อยยี่สิบกรัม ต้องทำด้วยวัสดุที่มิใช่โลหะ และต้องมีความต้านทานสามารถทนแรงกระแทกได้ไม่น้อยกว่าสามร้อยแปดสิบห้า กิโลกรัม ภายในหมวกจะต้องมีรองหมวก ทำด้วยหนัง พลาสติก ผ้า หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกันและอยู่ห่างผนังหมวกไม่น้อยกว่าหนึ่งเซนติเมตร ซึ่งสามารถปรับระยะได้ตามขนาดศีรษะของผู้ใช้ เพื่อป้องกันศีรษะกระทบกับผนังหมวก
- (2) ที่สวมรัดผมหรือตาข่ายคลุมผม ต้องทำด้วยพลาสติก ผ้า หรือวัสดุอื่นที่คล้ายกันเมื่อใช้สวมหรือคลุมผมแล้วสิ้นเสมอคอ
- (3) แว่นตาหรือหน้ากากชนิดใส ต้องมีตัวแว่นหรือหน้ากาทำด้วยพลาสติกใสมองเห็นได้ชัด สามารถป้องกันแรงกระทบได้ กรอบของแว่นตาต้องมีน้ำหนักรเบา
- (4) แว่นตาลดแสง ตัวแว่นต้องทำด้วยกระจกสี ซึ่งสามารถลดความจ้าของแสงลงให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตา กรอบของแว่นตา ต้องมีน้ำหนักรเบา และมีกระบังแสงซึ่งมีลักษณะอ่อน
- (5) กระบังหน้า ซึ่งสามารถลดความจ้าของแสงลงให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสายตาตัวกรอบต้องมีน้ำหนักรเบา และต้องไม่ติดไฟง่าย
- (6) ปลั๊กอุดเสียง (Ear Plugs) ต้องทำด้วยพลาสติก หรือยาง หรือวัสดุอื่น ใช้ใส่ช่องหูทั้งสองข้าง ต้องสามารถลดระดับเสียงลงได้ไม่น้อยกว่า 15 เดซิเบล (เอ)
- (7) กรอบหูลดเสียง (Ear Muffs) ต้องทำด้วยพลาสติก หรือยาง หรือวัสดุอื่น ใช้ครอบหูทั้งสองข้าง ต้องสามารถลดระดับเสียงลงได้ไม่น้อยกว่า 25 เดซิเบล (เอ)
- (8) ถุงมือหนัง ต้องมีความยาวหุ้มถึงข้อมือ มีลักษณะใช้สวมกับนิ้วมือได้ทุกนิ้ว
- (9) ถุงมือผ้า หรือวัสดุอื่นที่มีใยโลหะปน ต้องมีความยาวหุ้มถึงข้อมือ มีลักษณะใช้สวมกับนิ้วมือได้ทุกนิ้ว
- (10) รองเท้าหัวโลหะ ปลายรองเท้าจะต้องมีโลหะแข็งหุ้ม สามารถทนแรงกดได้ไม่น้อยกว่าสี่ร้อยยี่สิบหกกิโลกรัม

ข้อ 29 ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 23 กรกฎาคม 2519

(ลงชื่อ) ชูสง่า ฤทธิประศาสน์

(นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การประกันภัยเบ็ดเตล็ด

การประกันภัยเบ็ดเตล็ด คือ การประกันภัยเพื่อคุ้มครองความเสียหายเกิดจากอุบัติเหตุหรือเกิดจากเหตุที่มีได้คาดหมายไว้ ซึ่งอยู่นอกเหนือความคุ้มครองจากการประกันอัคคีภัย การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง การประกันภัยรถยนต์ การประกันภัยเบ็ดเตล็ดที่มีขายอยู่ในตลาดประกันภัยในประเทศไทยมีมากกว่า 41 ประเภท ซึ่งได้ยกตัวอย่างการประกันภัยดังกล่าวบางประเภท พอสังเขปดังนี้

การประกันภัยสำหรับวิศวกรรม

(Engineering Insurance)

การประกันภัยสำหรับวิศวกรรมในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การประกันภัยเครื่องจักรชำรุดเสียหาย (Machinery Breakdown Insurance) เรียกย่อ ๆ ว่า MB
2. การประกันภัยทุกชนิดในการติดตั้งเครื่องจักร (Erection All Risks Insurance) เรียกย่อ ๆ ว่า EAR
3. การประกันภัยทุกชนิดของผู้รับเหมาก่อสร้าง (Contractor's All Risks Insurance) เรียกย่อ ๆ ว่า CAR

1. การประกันภัยเครื่องจักรชำรุดเสียหาย (machinery Breakdown Insurance)

เป็นการให้ความคุ้มครองเพื่อชดใช้ความชำรุดเสียหาย ซึ่งอาจเกิดขึ้นแก่บรรดาเครื่องจักรกลทุกประเภท ไม่ว่าจะใช้ในธุรกิจ อุตสาหกรรม สาธารณูปโภค หรือในการศึกษาค้นคว้าวิจัย ฯลฯ

การประกันภัยเครื่องจักรนี้เป็นการประกันภัยต่างหากที่ไม่รวมความสูญเสียจากอัคคีภัย ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีแล้วในประเทศไทย เพื่อให้การคุ้มครองความชำรุดเสียหายอันเกิดจากการใช้เครื่อง และจากอุบัติเหตุอื่น ๆ ซึ่งพอจะสรุปโดยย่อได้ดังต่อไปนี้

- การออกแบบผิดพลาด (การคำนวณ แบบแปลน แบบวาด รายละเอียดต่าง ๆ ของเครื่อง ความบกพร่องในโรงงานหรือในการติดตั้ง ความบกพร่องในการหล่อ และใช้วัสดุ)
- การดำเนินงานหรือเดินเครื่องผิด ขาดความชำนาญ ประมาณ เลินเล่อ
- การถูกกลั่นแกล้งด้วยเจตนาร้าย หรือถูกก่อวินาศกรรม

- การฉีกขาดจากกัน เนื่องจากกำลังเหวี่ยงของศูนย์กลาง
- ไฟฟ้าลัดวงจรและสาเหตุทางไฟฟ้าอย่างอื่น ๆ
- การขาดน้ำในหม้อน้ำ
- การระเบิดทางฟิสิกส์ ฯลฯ

การประกันภัยเครื่องจักรนี้มีวิวัฒนาการมานับจากยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยเริ่มต้นจากการให้ความคุ้มครองแก่บรรดาเครื่องจักรกล ซึ่งใช้พลังงานไอน้ำมาจนถึงยุคปัจจุบัน ซึ่งทั่วโลกกำลังขยายการใช้พลังงานนิวเคลียร์ รวมทั้งการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องสมองกล การประกันภัยประเภทนี้ได้ขยายและติดตามให้การคุ้มครองแก่เครื่องกำเนิดพลังงาน และเครื่องมือเครื่องใช้ดังกล่าวซึ่งได้พัฒนามาตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

การประกันภัยเครื่องจักรไม่เพียงมุ่งเพื่อคุ้มครองความชำรุดเสียหายต่อทรัพย์สินหรือบรรดาเครื่องจักรกลเท่านั้น แต่ยังเป็นการช่วยปลดเปลื้องภาระของเจ้าของเครื่องจักรกล โดยเฉพาะที่เป็นอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ของเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งถ้าปราศจากการคุ้มครองประเภทนี้แล้วย่อมจะต้องจัดตั้งงบประมาณสำรองไว้ เพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินในกรณีที่เกิดความชำรุดเสียหายต่อเครื่องจักรกลซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาอย่างไม่สามารถจะคาดล่วงหน้าได้ การจัดตั้งงบประมาณสำรอง เพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินดังกล่าว ย่อมกระทบกระเทือนต่อเงินทุนหมุนเวียนของกิจกรรมนั้น ส่วนธนาคาร สถาบันการเงินผู้ให้สินเชื่อแก่อุตสาหกรรมหรือกิจการอื่นใดนั้น ในการจัดซื้อเครื่องจักรกลและอาจมีผลประโยชน์ในบรรดาเครื่องจักร-กลนั้น ตามข้อผูกพันของสัญญาสินเชื่อก็ย่อมจะต้องได้รับความกระทบกระเทือนในทางตรงหรือทางอ้อมเช่นเดียวกัน

2. การประกันภัยทุกชนิดในการติดตั้งเครื่องจักร (Erection All Risks Insurance)

การประกันภัยประเภทนี้ได้เริ่มต้นราวปี ค.ศ. 1930 นับเป็นการประกันภัยประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นต่อจากการประกันภัยเครื่องจักรชำรุดเสียหาย

การประกันภัยทุกชนิดในการติดตั้งเครื่องจักรนี้ ในการคุ้มครองอย่างกว้างขวางต่อภัยต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ณ สถานที่ติดตั้งสำหรับเครื่องจักรกลทุกประเภท และทุกขนาด นับจากเครื่องจักรเล็ก ๆ ธรรมดาไปจนถึงเครื่องกำเนิดพลังงานนิวเคลียร์ที่มีค่าสูงนับหมื่นนับล้าน การคุ้มครองพอจะกล่าวโดยย่อ ๆ ได้ดังนี้

- บรรดาเครื่องจักรกล สายไฟ รวมทั้ง โครงสร้างที่เป็นเหล็ก
- เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์ที่ใช้ในการติดตั้ง
- เครื่องกำเนิดพลังงาน และเครื่องผลิต
- งานวิศวกรรมด้านโยธา (ที่ไม่ใหญ่เกินไป)
- บรรดาทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ในสถานที่ติดตั้งแล้ว

ความรับผิดชอบตามกฎหมายของผู้รับเหมาะก่อสร้างที่มีต่อสาธารณชน คือ

1. ความเสียหายต่อทรัพย์สิน
2. ความเสียหายต่อชีวิตและร่างกาย

ภัยที่คุ้มครอง

- อัคคีภัย การระเบิด
- ภัยธรรมชาติ เช่น ฟ้าผ่า พายุทุกชนิด แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม หินถล่ม
- โจรกรรม
- ความเสียหายสืบเนื่องจากการชำรุดของไฟฟ้า หรือเครื่องจักรกล
- ขาดฝีมือหรือขาดความชำนาญ ความผิดพลาดตามวิสัยปฏิกชน เช่น ความสะเพร่า เลินเล่อ การถูกคลื่นแก๊สด้วยเจตนาร้าย หรือถูกก่อวินาศกรรม
- ความเสียหายในระหว่างเคลื่อนย้าย เก็บรอการติดตั้งหรือระหว่างการติดตั้ง

ข้อยกเว้น

บริษัทจะไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ประกันภัยสำหรับความสูญหาย เสียหาย หรือ ความรับผิดชอบซึ่งมีเหตุหรือเกิดขึ้นโดยตรงหรือโดยอ้อมจาก

(ก) สงคราม การบุกกรุก การกระทำของศัตรูต่างแดน ความเป็นปรปักษ์ (จะประกาศ สงครามหรือไม่ก็ตาม) สงครามกลางเมือง แจ็งเมือง กบฏ กำเริบ จลาจล การนัดหยุดงาน ปิดโรงงาน ความไม่สงบของประชาชน อำนาจทหาร หรืออำนาจที่ยึดมา หรือบุคคลเจตนาร้าย ซึ่งทำการแทนหรือเกี่ยวเนื่องกับองค์การทางการเมืองใด ๆ การยึดเกณฑ์ เรียกเอา หรือทำลาย หรือทำ ความเสียหายแก่ทรัพย์สิน โดยคำสั่งของรัฐบาลตามกฎหมาย หรือตามความจริง หรือโดยเจ้าหน้าที่ ราชการ

(ข) ปฏิกริยานิวเคลียร์ กัมมันตรังสีนิวเคลียร์ หรือการเปราะเปื้อนกัมมันตรังสี

(ค) การกระทำด้วยเจตนาทุจริต หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัย

ในคดีความหรือกระบวนการอย่างอื่นซึ่งบริษัทอ้างว่าการประกันภัยนี้ไม่คุ้มครองถึงความเสียหายถูกทำลาย ความเสียหายหรือความรับผิดชอบ ตามบทบัญญัติแห่งข้อกเว้นในข้อ (ก) ภาวะพิสูจน์ว่าการประกันนี้คุ้มครองถึงความสูญหาย ถูกทำลาย เสียหายหรือความรับผิดชอบดังกล่าวตกอยู่กับผู้เอาประกัน-ภัย

ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก

กรมธรรม์ประกันภัยการเสี่ยงภัยทุกชนิดในการติดตั้งเครื่องจักร นอกจากจะให้ความคุ้มครองแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยแล้ว ยังให้ความคุ้มครองความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกด้วย โดยบริษัทจะชดเชยผู้เอาประกันสำหรับจำนวนเงินทั้งหมดที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายที่จะต้องชำระค่าเสียหาย เนื่องจาก

(ก) ความบาดเจ็บทางร่างกายหรือเจ็บไข้ (จะถึงตายหรือไม่ก็ตาม) อันเกิดแก่บุคคลภายนอกโดยอุบัติเหตุ

(ข) ความสูญเสียหรือเสียหายแก่ทรัพย์สินของบุคคลภายนอกโดยอุบัติเหตุ เกิดขึ้นโดยตรงจากการปฏิบัติตามสัญญาที่ประกันตามกรมธรรม์นี้ และเกิดขึ้นในบริเวณติดต่อใกล้ชิดกับสถานที่ก่อสร้างระหว่างระยะเวลาของการประกันภัย

เกี่ยวกับการเรียกร้องค่าชดเชยความเสียหายซึ่งจะได้รับชดเชยตามหมวดนี้ บริษัทจะชดเชยผู้เอาประกันภัยเป็นการเพิ่มเติม

(ก) บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในคดีความซึ่งผู้เรียกร้องได้รับไปจากผู้เอาประกันภัย และ

(ข) บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย ซึ่งเสียไปโดยได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากบริษัทความรับผิดชอบต่อบริษัทตามหมวดนี้ต้องไม่เกินจำนวนจำกัดของการชดเชยดังระบุไว้ในตารางแห่งกรมธรรม์

ระยะเวลาคุ้มครอง

การคุ้มครองจะเริ่มทันทีที่ทรัพย์สินที่จะติดตั้งได้ขนส่งถึงสถานที่ติดตั้งแล้ว จะคุ้มครองตลอดไปจนกว่าการติดตั้งจะแล้วเสร็จ และลองเครื่องเป็นที่เรียบร้อย ซึ่งกล่าวโดยย่อก็คือให้ความคุ้มครอง

- ระหว่างการเก็บรอหรือพักรอการติดตั้ง ณ สถานที่ติดตั้ง
- ระหว่างการติดตั้ง

- ระหว่างการลองเครื่อง ภายหลังจากการติดตั้งเสร็จแล้ว
 - การคุ้มครองยังอาจจะขยายถึงการบำรุงรักษาอีกระยะหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็น 3-12 เดือน หลังจากการลองเครื่องเรียบร้อยแล้วก็ได้
 - การประกันภัยประเภทนี้ให้ประโยชน์ทั้งต่อผู้ซื้อ ผู้ผลิต ผู้จำหน่ายหรือผู้รับทำการติดตั้งเครื่อง-จักรกลต่าง ๆ ในการช่วยจัดการความเสี่ยงที่ไม่อาจจะคาดการณ์ล่วงหน้าได้ อันก่อให้เกิดความเสียหายทางการเงินอย่างร้ายแรง การเอาประกันภัยจึงอาจทำได้ในนามของผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ กับเครื่องจักรกลนั้น เช่น ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย ผู้รับเหมาการติดตั้ง ผู้ซื้อธนาคารหรือสถาบันการเงินผู้ให้สินเชื่อสำหรับจักรกลนั้น แล้วแต่กรณี
- นอกจากนี้ บริษัทประกันภัยผู้รับเสี่ยงภัยประเภทนี้ยังมีนายช่างผู้ทรงคุณวุฒิและชำนาญในวิศวกรรมด้านนี้ และจากประสบการณ์ในการเสี่ยงภัยเป็นเวลายาวนานย่อมจะสามารถให้คำแนะนำในด้านความปลอดภัยและป้องกันลดความเสียหาย อันอาจเกิดขึ้นในการติดตั้งเครื่องจักรกลชนิดต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่มีหลักประกันอันแน่นอนว่า โครงการติดตั้งเครื่องกลของตนจะต้องดำเนินไปอย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายทุกประการ

3. การประกันภัยทุกชนิดของผู้รับเหมาก่อสร้าง (Contractor's All Risks Insurance)

การประกันภัยประเภทนี้ได้เริ่มจากเจตนาที่จะให้การคุ้มครองอย่างกว้างขวางและเพียงพอแก่งานก่อสร้าง รวมทั้งเครื่องจักรกล อุปกรณ์ ฯลฯ ที่ใช้ในงานก่อสร้าง และยิ่งขยายงานคุ้มครองถึงความรับผิดชอบตามกฎหมาย ต่อสาธารณชนของผู้รับเหมาก่อสร้างด้วย

ความเจริญด้านสถาปัตยกรรมและเทคโนโลยีด้านวิศวกรรมโยชายังผลให้มีสิ่งปลูกสร้างอาคาร และโครงการก่อสร้างมหึมาเกินกว่าที่บรรพบุรุษของเราจะจินตนาการได้ สิ่งปลูกสร้างมหึมานี้มีมูลค่าสูงเป็นร้อยหรือพันล้านบาท เช่น อาคารระฟ้า ทางหลวงชั้นหนึ่ง สะพาน คลอง เจ็อน ท่าอากาศยาน ท่าเรือ และถนนใต้ดินหรือใต้ทะเล เป็นต้น การประกันภัยประเภทนี้ได้พัฒนาตัวเองจากการให้ความคุ้มครองแก่อาคารบ้านอยู่อาศัย หรืออาคารพาณิชย์ธรรมดาจนสามารถที่จะรับใช้ให้การคุ้มครองแก่งานก่อสร้างที่พิสดารและเสี่ยงต่อภัยต่าง ๆ อย่างมากมายของบรรดาสิ่งปลูกสร้างใหญ่ ๆ ที่มีมูลค่าสูงดังกล่าว

การประกันภัยทุกชนิดของผู้รับเหมาก่อสร้างนี้ให้การคุ้มครองพอสรุปได้ย่อ ๆ ดังต่อไปนี้

ทรัพย์สินและชีวิตร่างกาย

งานที่จะก่อสร้างรวมทั้งงานก่อสร้างชั่วคราวเพื่อใช้เกี่ยวกับงานก่อสร้างถาวรนั้น วัสดุเครื่องจักร-กล และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานก่อสร้าง ความรับผิดชอบตามกฎหมายของผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีต่อสาธารณชน คือ

1. ความเสียหายต่อทรัพย์สิน
2. ความเสียหายต่อชีวิตร่างกาย

ภัยที่คุ้มครอง

- อัคคีภัย การระเบิด
- ภัยธรรมชาติ เช่น พายุ น้ำท่วม พายุทุกชนิด แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม หินถล่ม
- โจรกรรม
- ความเสียหายสืบเนื่องจากการชำรุดของไฟฟ้า หรือเครื่องจักรกล
- ขาดฝีมือหรือขาดความชำนาญ ความผิดพลาดตามวิสัยปฏุชน เช่น ความสะเพร่า เส้นเลื้อ

การถูกกลั่นแกล้งด้วยเจตนาร้าย หรือถูกก่อวินาศกรรม

- ความเสียหายในระหว่างเคลื่อนย้าย เก็บรอการติดตั้งหรือระหว่างการติดตั้ง
- การออกแบบและคำนวณผิดพลาด (ในกรณีที่ต้องการให้คุ้มครองเป็นพิเศษ)

ข้อยกเว้น

บริษัทจะไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยสำหรับความสูญหาย หรือความรับผิดชอบซึ่งมีเหตุหรือเกิดขึ้น โดยตรงหรือโดยอ้อมจาก

1. สงคราม การบุกรุก การกระทำของศัตรูต่างแดน ความเป็นปรปักษ์ (จะประกาศสงครามหรือไม่ก็ตาม) สงครามกลางเมือง แจ็งเมือง กบฏ คำเรือบ จลาจล การนัดหยุดงาน ปิดโรงงาน ความไม่สงบของประชาชน อำนาจทหาร หรืออำนาจที่ยึดมา หรือบุคคลเจตนาร้าย ซึ่งทำการแทนหรือเกี่ยวเนื่องกับองค์การทางการเมืองใด ๆ การยึดเกณฑ์ เรียกเอา หรือทำลาย หรือทำความเสียหายแก่ทรัพย์สิน โดยคำสั่งของรัฐบาลตามกฎหมาย หรือตามความจริง หรือโดยเจ้าหน้าที่ราชการ

2. ปฏิกริยานิวเคลียร์ กัมมันตรังสีนิวเคลียร์ หรือการเปราะเปื้อนกัมมันตรังสี
3. การกระทำด้วยเจตนาทุจริต หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้เอาประกันภัย
4. การหยุดงานไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

ในคดีความหรือกระบวนการอื่นซึ่งบริษัทอ้างว่าการประกันภัยนี้ไม่คุ้มครองถึงความเสียหายถูกทำลาย ความเสียหายหรือความรับผิดชอบ ตามบทบัญญัติแห่งข้อยกเว้นในข้อ (ก) ภาระพิสูจน์ว่าการประกันภัยนี้คุ้มครองถึงความสูญหาย ถูกทำลาย เสียหายหรือความรับผิดชอบดังกล่าวตกอยู่กับผู้เอาประกันภัย

ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก

บริษัทจะชดใช้ค่าสินไหมให้แก่ผู้เอาประกันภัยสำหรับจำนวนเงินทั้งหมดที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายที่จะต้องชำระค่าเสียหาย เนื่องมาจาก

(ก) ความบาดเจ็บทางร่างกายหรือเจ็บไข้ (จะถึงตายหรือไม่ก็ตาม) อันเกิดแก่บุคคลภายนอกโดยอุบัติเหตุ

(ข) ความสูญเสียหรือเสียหายแก่ทรัพย์สินของบุคคลภายนอกโดยอุบัติเหตุ เกิดขึ้นโดยตรงจากการปฏิบัติตามสัญญาที่ประกันตามกรมธรรม์นี้ และเกิดขึ้นในบริเวณติดต่อใกล้เคียงกับสถานที่ก่อสร้างระหว่างระยะเวลาของการประกันภัย

เกี่ยวกับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนความเสียหายซึ่งจะได้รับชดใช้ตามกรมธรรม์นี้ บริษัทจะชดใช้ให้แก่ผู้เอาประกันภัยเป็นการเพิ่มเติมสำหรับ

(ก) บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในคดีความซึ่งผู้เรียกร้องได้รับไปจากผู้เอาประกันภัย และ

(ข) บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย ซึ่งเสียไปโดยได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากบริษัทความรับผิดชอบของบริษัทตามหมวดนี้ต้องไม่เกินจำนวนจำกัดของการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังระบุไว้ในตารางแห่งกรมธรรม์

นอกเหนือจากการคุ้มครองเพื่อชดใช้ความสูญเสียต่อทรัพย์สินและชีวิตร่างกายดังกล่าวข้างต้น การประกันภัยประเภทนี้ยังช่วยจัดปัญหายุ่งยากในด้านการเงิน และอำนวยความสะดวกทั้งต่อผู้ว่าจ้างและผู้รับเหมาก่อสร้าง ซึ่งพอจะกล่าวสรุปได้โดยย่อดังต่อไปนี้

สำหรับผู้รับเหมาก่อสร้างเป็นการปลดเปลื้องภาระและความกังวลใจที่ ต้องจัดตั้งงบประมาณไว้สำหรับใช้จ่ายฉุกเฉิน เมื่อเกิดความเสียหายที่ไม่อาจจะคาดการณ์ล่วงหน้าได้ทั้งยังไม่ต้องระงับการดำเนินงานเพราะจะจัดตั้งเป็นจำนวนเงินเท่าไรจึงจะปลอดภัย และในกรณีโชคร้ายที่เกิดความเสียหายร้ายแรงอันเกินฐานะทางการเงินของคนที่ จะก่อสร้างใหม่ทดแทนสิ่งที่เสียหายไปแล้ว ย่อมหมายถึงการต้องละทิ้งงานหรือประสบกับความหายนะทางการเงินจนอาจถึงกับต้องล้มละลายก็ได้ การทำประกันภัยไว้โดยยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยเป็นเงินจำนวนหนึ่งที่แน่นอน จึงเป็นที่ยอมรับและถือเป็นค่าใช้จ่ายรายการหนึ่งสำหรับผู้รับเหมาก่อสร้างที่ไม่ประมาททั้งหลายในปัจจุบัน เพราะนอกจากจะไม่ต้องกังวลในและจัดตั้งงบประมาณเพื่อความเสียหายซึ่งได้กล่าวมาซึ่งย่อมหมายถึงต้องกันเงินส่วนหนึ่งจากเงินทุนหมุนเวียนแล้วการคุ้มครองที่ตนได้รับจากการทำประกันภัยนี้จะเป็นหลักประกันที่ไม่ต้องเสี่ยงภัย และเสี่ยงกับความหายนะทางการเงินหรือล้มละลายในกรณีที่เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงตามที่กล่าวมาแล้ว

สำหรับผู้ว่าจ้าง

การละทิ้งงานหรือความยุ่งยากทางการเงินของผู้รับเหมาก่อสร้างอันสืบเนื่องมาจากภัยพิบัติหรือภัยอื่นใดที่อาจก่อความเสียหายให้แก่งานก่อสร้างนั้น ย่อมกระทบกระเทือนต่อผู้ว่าจ้าง

อย่างไม่ต้องสงสัย เพราะนอกจากจะทำให้โครงการนั้น ๆ ต้องหยุดชะงักลงแล้วยังจะทำให้ผู้ว่าจ้างต้องพลอยตกอยู่ในภาวะยุ่งยากทางการเงินเช่นกันด้วย เป็นต้น

* เงินค่าก่อสร้างที่ผู้ว่าจ้างได้จ่ายให้แก่ผู้รับเหมาก่อสร้างแล้ว ซึ่งอาจจะเป็นงวดหรืออาจจะจ่ายครบแล้วก็ได้ตามแต่ในสัญญา อาจต้องสูญไปเพราะงานก่อสร้างได้รับความเสียหายเกินกว่ากำลังที่ผู้รับเหมาก่อสร้างจะหาเงินมาสร้างให้ทดแทนได้ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว การประกันภัยประเภทนี้จะอำนวยความสะดวกให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างทุกชนิด การประกันภัยประเภทนี้จึงทำได้โดยระบุนามของผู้ว่าจ้าง ผู้รับเหมาก่อสร้างและผู้รับเหมาก่อสร้างช่วง เป็นผู้เอาประกันภัยร่วมกันก็ได้

นับจากที่ได้เริ่มการประกันภัยสำหรับวิศวกรรมดังกล่าวข้างต้น การประกันภัยทั้งสามแขนงนี้ได้รับความสนใจและได้พัฒนาอย่างรวดเร็วตลอดมา ปัจจุบันความจำเป็นของการประกันภัยประเภทนี้ได้เป็นที่ยอมรับของบรรดาเจ้าของโรงงาน วิศวกร ผู้รับจ้างติดตั้งเครื่องจักรกล ผู้รับเหมาก่อสร้างและสถาบันอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นของเอกชน รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นใด ในประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก สำหรับประเทศไทยเราเพิ่งจะมีการแนะนำการประกันภัยสำหรับวิศวกรรมนี้เมื่อประมาณ 15 ปี เท่านั้น และยังไม่เป็นที่แพร่หลายบรรดาเจ้าของเครื่องจักรกล วิศวกร ผู้รับเหมาก่อสร้าง และแม้แต่ธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ ที่ให้สินเชื่อแก่กิจการดังกล่าว ก็ยังขาดความสนใจ และไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการที่ควรจะได้รับ การคุ้มครองประเภทนี้จึงควรที่บริษัทประกันภัย นายหน้าประกันภัย ในประเทศเราต้องพยายามช่วยกันเผยแพร่และชี้ชวนเพื่อให้เป็นประโยชน์และความสำคัญของการคุ้มครองตามที่ได้กล่าวมา

การประกันภัยเงินค่าทดแทนคนงาน

(Workman's Compensation Insurance)

กรมธรรม์ประกันภัยเงินค่าทดแทนคนงานเป็นกรมธรรม์ประกันภัยที่นายจ้างเป็นผู้เอาประกันภัยเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้างของผู้เอาประกัน ซึ่งได้รับอันตรายถึงบาดเจ็บแก่ร่างกายโดยอุบัติเหตุขณะทำงานให้กับนายจ้าง หรือเป็นโรคซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการปฏิบัติงานตามทางการที่จ้างของนายจ้าง ซึ่งนายจ้างมีความรับผิดชอบที่จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากเหตุดังกล่าวข้างต้น

ข้อยกเว้น

บริษัทจะไม่รับผิดชอบภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยฉบับนี้อันเกี่ยวกับ

1. การบาดเจ็บใด ๆ เนื่องจากอุบัติเหตุหรือการป่วยเจ็บจากโรคใด ๆ ที่เกิดขึ้นโดยตรงหรือโดยอ้อมจากเหตุการณ์ สงคราม การรุกราน การกระทำของศัตรูต่างแดน การกระทำอันมีลักษณะคล้ายสงคราม (จะประกาศสงครามหรือไม่ก็ตาม) สงครามการเมือง การก่อการกำเริบ จลาจล กบฏ ปฏิวัติหรือการยึดอำนาจโดยทางการทหารหรือกลุ่มบุคคล

2. การป่วยเจ็บจากโรคใด ๆ ที่มีเชื้อโรคซึ่งเกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกับการทำงานดังที่ปรากฏข้อความละเอียดตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 16 เมษายน 2515 เรื่องโรคซึ่งเกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกับการทำงาน

3. ความรับผิดชอบของผู้เอาประกันภัยที่มีต่อลูกจ้างของผู้รับเหมาที่รับเหมางานจากผู้เอาประกันภัย

4. ลูกจ้างใด ๆ ที่มีได้ถือว่าเป็นลูกจ้างตามกฎหมายของกฎหมายแรงงาน

5. จำนวนเงินใด ๆ ซึ่งผู้เอาประกันภัยมีสิทธิที่จะได้รับคืนจากบุคคลอื่นแต่ได้สละสิทธิโดยมีการตกลงกันเองกับบุคคลอื่นนั้น

6. ข้อยกเว้นที่ระบุไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงานข้อ 55 ลงวันที่ 16 เมษายน 2515 เงินทดแทนคนงานนี้ ความจริงได้มีกฎหมายบังคับให้นายจ้างต้องจ่ายเงินค่าชดเชยให้ลูกจ้างอยู่แล้วตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 แต่ตามกฎหมายดังกล่าวมีความมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนของคนงานและครอบครัวของคนงานในเบื้องต้นเท่านั้น นายจ้างอาจซื้อความคุ้มครองเพื่อเป็นสวัสดิการแก่ลูกจ้างเพิ่มขึ้นตามกรมธรรม์ประกันภัยนี้ก็อาจกระทำได้

พระราชบัญญัติ เรื่อง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน

1. ให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ผู้แทนกรมอนามัย ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมโยธาธิการ และผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างละเจ็ดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ

2. คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 2.1 เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงานหรือมาตรการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง
- 2.2 เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎหมายกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- 2.3 ให้ความเห็นแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง
- 2.4 ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

3. ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎหมายกระทรวงกำหนดมาตรฐานให้นายจ้างดำเนินการในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ในกรณีที่กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งกำหนดให้การจัดทำเอกสารหลักฐาน หรือรายงานใด ต้องมีการรับรองหรือตรวจสอบโดยบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด กฎกระทรวงนั้นจะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการขึ้นทะเบียนและการเพิกถอนทะเบียน อัตราค่าธรรมเนียม การขึ้นทะเบียนไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และอัตราขั้นสูงของค่าบริการที่บุคคลดังกล่าวจะเรียกเก็บไว้ด้วยก็ได้

4. ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานพบว่า นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตาม ข้อ 3 ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้นายจ้างปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาคาร สถานที่ หรือจัดทำหรือแก้ไขเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ถูกจ้างต้องใช้ในการปฏิบัติงานหรือที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

5. ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน อาคารสถานที่ เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ถูกจ้างใช้จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ลูกจ้างหรือนายจ้างไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานตาม ข้อ 4 เมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจสั่งให้นายจ้างหยุดการใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวได้

ให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างซึ่งพนักงานตรวจแรงงานสั่งให้นายจ้างหยุดการใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ตามวรรคหนึ่งเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ถูกจ้างหยุดทำงาน ทั้งนี้ จนกว่านายจ้างจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานนั้นแล้ว

6. คำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานตาม ข้อ 4 หรือ ข้อ 5 ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นให้เป็นที่สุด

7. ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบสภาพของลูกจ้าง และส่งผลการตรวจดังกล่าวแก่พนักงานตรวจแรงงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน มีหน้าที่ดังนี้

1. แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
2. สำรวจสภาพการทำงาน และรายงานสภาพความไม่ปลอดภัยตลอดจนเสนอแนะแนวทางการแก้ไขต่อนายจ้าง
3. รายงานการเกิดการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจากการทำงานของลูกจ้างต่อนายจ้าง
4. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
5. ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานตามที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานหรือระดับบริหารมอบหมาย

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้า มีหน้าที่ดังนี้

1. กำกับ ดูแล ให้ลูกจ้างในหน่วยงานรับผิดชอบ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ
2. สอนวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแก่ลูกจ้าง
3. ตรวจสอบสภาพการทำงาน
4. ตรวจสอบหาสาเหตุการประสบอันตราย
5. ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัย
6. ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานตามที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารมอบหมาย

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำกับ ดูแล และให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน ระดับหัวหน้างาน และระดับวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบคำสั่ง
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

1. ให้นายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปในสถานประกอบการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพประจำสถานประกอบการอย่างน้อยแห่งหนึ่งคนเพื่อปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยเต็มเวลา ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ หรือภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มิใช่ลูกจ้างห้าสิบคนขึ้นไป

2. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- 2.1 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี สาขาอาชีวอนามัยหรือเทียบเท่า หรือสาขาอื่นที่มีหลักสูตรเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 2.2 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามหลักสูตรที่ อธิ บคิ กำหนดจากหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรอง
- 2.3 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานซึ่งผ่านการฝึกอบรมและทดสอบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2528 และเข้ารับการฝึกอบรมและผ่านการทดสอบอีกครั้งหนึ่งตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

2.4 ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐานอย่างน้อยห้าปีและมีผลงานการลดอัตราการประสบอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบต่อปีของอัตราการประสบอันตรายในสองปีที่ผ่านมาและผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามหลักสูตรที่อธิบดีกำหนดจากหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรอง

3. ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

3.1 ตรวจสอบและเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

3.2 จัดทำแผนงาน โครงการ มาตรการด้านความปลอดภัยในการทำงานเสนอต่อนายจ้าง

3.3 ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานประกอบกิจการให้เป็นไปตามแผนงานโครงการหรือมาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

3.4 กำกับดูแลให้ลูกจ้างปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือมาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

3.5 แนะนำ ฝึกสอน อบรมลูกจ้างเพื่อให้การปฏิบัติงานปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน

3.6 ตรวจสอบหาสาเหตุการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเค็ดรื้อน รำคาญอันเนื่องมาการทำงาน และรายงานผลรวมทั้งข้อเสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า

3.7 รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สถิติ และจัดทำรายงาน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเค็ดรื้อนรำคาญอันเนื่องมาการทำงานของลูกจ้าง

4. ให้นายจ้างส่งรายงานการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามแบบที่อธิบดีกำหนดเป็นประจำทุกสามเดือนตามปีปฏิทินทั้งนี้ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด

ส่วนอื่น ๆ

1. ให้นายจ้างแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานตามที่กล่าวมา ต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้แต่งตั้ง
การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้นายจ้างแสดงปริญญาบัตรหรือหลักสูตรการอบรมและทดสอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานนั้นด้วย
ในกรณีที่นายจ้างได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานที่มีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2528 และยังปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อมาโดยมีคุณสมบัติตามข้อ 2 ถือว่านายจ้างได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ และแจ้งชื่อตามประกาศฉบับนี้แล้ว
2. เมื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน ระดับหัวหน้างาน ระดับบริหาร หรือระดับวิชาชีพพ้นจากหน้าที่ ให้นายจ้างจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเดียวกันแทนที่และแจ้งชื่อต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานคนเดิมพ้นจากหน้าที่
3. ก่อนให้ลูกจ้างซึ่งรับเข้าทำงานใหม่ปฏิบัติงาน ให้นายจ้างจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้พื้นฐานและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
4. ในกรณีที่นายจ้างสั่งให้ให้ลูกจ้างไปทำงาน ณ สถานที่อื่นซึ่งเสี่ยงหรืออาจเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ให้นายจ้างแจ้งข้อมูลอันจำเป็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของสถานที่ดังกล่าวให้ลูกจ้างทราบก่อนการปฏิบัติงาน

สรุปลงราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

1. หลักการ สร้างหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น โดยจัดตั้งกองทุนประกันสังคมเพื่อให้การสงเคราะห์แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น ซึ่งประสบอันตราย เจ็บป่วยทุพพลภาพหรือตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงานรวมทั้งกรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และสำหรับกรณีว่างงานซึ่งให้หลักประกันเฉพาะลูกจ้าง
2. วันใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2533 เป็นต้นไป ยกเว้นการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเวลา 180 วัน นับตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2533 คือวันที่ 1 มีนาคม 2534
3. ขอบเขตการใช้บังคับ ใช้บังคับแก่ผู้มีฐานะเป็นนายจ้างและลูกจ้างในทุกประเภทกิจการและในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งนายจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ หมายความว่ารวมถึงผู้ประกอบการและในกรณีที่ได้ว่าจ้างโดยวิธีเหมาค่าแรงมอบให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่งก็ตีมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางานก็ดี โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของกระบวนการผลิตหรือธุรกิจซึ่งกระทำในสถานประกอบการหรือสถานที่ทำงานของผู้ประกอบการ และเครื่องมือที่สำคัญสำหรับใช้ทำงานนั้นผู้ประกอบการเป็นผู้จัดหาด้วย แต่ไม่ใช่บังคับแก่
 - ข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น แต่ไม่ยกเว้นการใช้บังคับแก่ลูกจ้างชั่วคราว
 - ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
 - ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศ และประจำทำงานในต่างประเทศ
 - ครู หรือครูใหญ่ของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
 - นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษาหรือแพทย์ฝึกหัดซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียน มหาวิทยาลัยหรือโรงพยาบาล
 - กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
4. ขนาดของกิจการที่อยู่ในข่ายบังคับ

ในปีแรกให้ใช้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป และเมื่อพ้น 3 ปีแล้ว จะใช้บังคับคลุมถึงกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป

5. การบริหาร

- ให้มีคณะกรรมการประกันสังคม ซึ่งเป็นองค์กรไตรภาคีประกอบด้วยฝ่ายรัฐบาลฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง ในสัดส่วนที่เท่ากันคือ 5:5:5 และมีผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 5 คน เป็นที่ปรึกษา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการนี้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางนโยบายและมาตรการในการประกันสังคมและอื่น ๆ
- ให้มีคณะกรรมการการแพทย์ซึ่งรัฐบาลแต่งตั้ง โดยมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์ การกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราสำหรับประโยชน์ทดแทนในการรับบริการทางการแพทย์ของผู้ประกันตน
- ให้จัดตั้งสำนักงานประกันสังคมขึ้นในกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดเก็บเงินสมทบกองทุนและจ่ายประโยชน์ทดแทนแก่ผู้ประกันตน ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่ตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสังคม จัดทำทะเบียนนายจ้างและผู้ประกันตนซึ่งส่งเงินสมทบเข้ากองทุน และอื่น ๆ ที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

6. กองทุนประกันสังคม

- ให้จัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้นในสำนักงานประกันสังคม เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงาน
- กองทุนฯ ประกอบด้วย
 - เงินสมทบจากรัฐบาล นายจ้างและผู้ประกันตนตามมาตรา 46
 - เงินเพิ่มที่เรียกเก็บจากนายจ้างกรณีผิดนัด ไม่นำส่งเงินสมทบ หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา 49
 - ผลประโยชน์ของกองทุนซึ่งมาตรา 26 ให้คณะกรรมการประกันสังคมเป็นผู้ออกระเบียบกำหนดวิธีการจัดหาประโยชน์ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง
 - เงินค่าธรรมเนียมกรณีนายจ้างขอรับใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคม และผู้ประกันตนขอรับใบแทนบัตรประกันสังคม เนื่องจากเอกสารดังกล่าวสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดตามมาตรา 45
 - เงินบริจาคหรือเงินอุดหนุน
 - เงินเหลือจากการยึด อาศัย และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างกรณีไม่นำส่งหรือส่งเงินสมทบไม่ครบจำนวนหลังหักค่าใช้จ่าย และชำระเงินสมทบและเงินเพิ่มที่ค้างชำระแล้วนายจ้างไม่เรียกเอาเงินคือภายใน 5 ปี ซึ่งมาตรา 50 บัญญัติให้ตกเป็นของกองทุน

- เงินอุดหนุนหรือเงินทรงพระราชการที่รัฐบาลจ่ายให้กรณีเงินกองทุนมีไม่พอจ่ายประโยชน์ทดแทน และค่าใช้จ่ายในการบริหารของสำนักงาน ตามมาตรา 24 วรรคสาม

- เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดตามมาตรา 102

- รายได้อื่น

- เงินกองทุนดังกล่าวให้เป็นของสำนักงานประกันสังคม และไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

7. การสำรวจการประกันสังคม ให้ตราพระราชกฤษฎีกา หากประสงค์จะสำรวจปัญหาข้อมูลด้านแรงงาน เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการประกันสังคม และเมื่อตราพระราชกฤษฎีกาแล้ว จะมีการส่งแบบสำรวจให้นายจ้างกรอกแบบสำรวจ

8. การเป็นผู้ประกันตน มี 2 ประเภท คือ

- ผู้ประกันตน โดยบังคับ คือ ลูกจ้าง

- ผู้ประกันตน โดยสมัครใจ คือ ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว ได้แก่ เกษตรกรผู้ไม่ ได้ทำงานในฐานะลูกจ้าง หรือบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหลาย ซึ่งจะดำเนินการประกันส่วนนี้ภายใน 4 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนโดยสมัครใจนี้ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

9. การขึ้นทะเบียนประกันสังคม ให้นายจ้างยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้าง และข้อความอื่น ตามแบบที่เลขาธิการกำหนดต่อสำนักงานภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ลูกจ้างเป็นผู้ประกันตนและให้สำนักงานออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่ นายจ้าง และออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้าง ถ้านายจ้างไม่ยื่นแบบรายการหรือยื่นแบบรายการแล้ว แต่ไม่มีชื่อลูกจ้างบางคนซึ่งเป็นผู้ประกันตน ให้สำนักงานมีอำนาจบันทึกรายละเอียดในแบบรายการได้เอง โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่ นายจ้างและหรือออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้าง

10. ความสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนโดยบังคับเมื่อ

- ตาย

- สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

ในกรณีผู้สิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามบทบัญญัติลักษณะ 3 แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในการรับบริการทางการแพทย์ สำหรับกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และกรณีคลอดบุตรต่อไปได้อีก 6 เดือน นับจากวันสิ้นสุดสภาพการเป็นลูกจ้าง

11. การเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจต่อหลังจากสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนโดยบังคับ
 ในกรณีที่ลูกจ้างเคยเป็นผู้ประกันตนมาแล้ว และต่อมากลายเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงเพราะสิ้นสภาพ
 การเป็นลูกจ้างตามข้อ 10 (2) ถ้าผู้นั้นยังประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไปเพื่อรักษาสถานภาพการ
 ได้รับประโยชน์ทดแทนเต็มสิทธิที่กฎหมายกำหนดก็ให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน พร้อมทั้งนำ
 บัตรประกันสังคมมาให้สำนักงานบันทึกการเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจต่อด้วย นับแต่วันเป็นผู้
 ประกันตนตามข้อนี้ผู้ประกันตนต้องส่งเงินสมทบ 2 เท่าของจำนวนเงินสมทบเดิมที่เคยส่ง โดย
 รัฐบาลออกเงินสมทบอีก 1 เท่า

การเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจนี้จะสิ้นสุดลง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ได้เป็นผู้ประกันตนโดยกฎหมายบังคับอีก คือ ได้รับการจ้างทำงานในฐานะ
 ลูกจ้างอีก
- (3) ลาออกจากความเป็นผู้ประกันตนโดยการแสดงความจำนงต่อสำนักงาน

12. เงินสมทบ

- การออกเงินสมทบ ให้รัฐบาล นายจ้างและลูกจ้างผู้ประกันตนออกฝ่ายละเท่า ๆ กัน ตามอัตราที่
 กำหนดในกฎกระทรวงแต่ไม่เกินบัญญัติท้ายพระราชบัญญัติ ซึ่งกำหนดดังนี้

- ไม่เกินฝ่ายละ 1.5% ของค่าจ้างของผู้ประกันตนสำหรับการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณี
 ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทูพพลภาพ ตาย และคลอดบุตร

- ไม่เกินฝ่ายละ 3% ของค่าจ้างของผู้ประกันตน สำหรับการจ่ายประโยชน์ทดแทน กรณี
 สงเคราะห์บุตรและชราภาพ

- ไม่เกินฝ่ายละ 5% ของค่าจ้างของผู้ประกันตน สำหรับการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณี
 ว่างงาน

- การนำส่งเงินสมทบ ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างส่งเป็นเงิน
 สมทบส่วนของผู้ประกันตนและนำเงินสมทบของนายจ้าง ส่งแก่สำนักงานภายในวันที่ 15 ของ
 เดือนถัดไป พร้อมทั้งยื่นรายการแสดงการการส่งเงินสมทบตามที่เลขาธิการกำหนดในกรณีจำเป็น
 ไม่อาจส่งเงินสมทบและยื่นรายการได้ทันกำหนดนายจ้างยื่นคำร้องต่อเลขาธิการขอขยายเวลาได้ ถ้า
 เลขาธิการสั่งขยายเวลาให้ก็ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดการจ่ายเงินเพิ่มซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายตาม
 ข้อ 11.3

- การผิคนัดส่งเงินสมทบ มีสภาพบังคับ 2 ประการ คือ

- ถ้านายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบ หรือนำส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดนายจ้างต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังมิได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันที่ได้นำส่งเงินสมทบ

แต่ถ้านายจ้างไม่ได้หักค่าจ้างของผู้ประกันตนเพื่อส่งเงินสมทบหรือหักไว้ไม่ครบจำนวน นายจ้างต้องรับผิดชอบใช้เงินที่ต้องส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนเต็มจำนวนและต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราข้างต้นด้วย ซึ่งในกรณีนี้สิทธิที่ผู้ประกันตนถึงได้รับยังคงมีอยู่เสมือนหนึ่งว่าผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบ

- ถ้าไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่มหรือนำส่งไม่ครบจำนวนให้เลขาธิการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายจ้างมาขายทอดตลาดเพื่อนำเงินส่งเข้ากองทุน ตามจำนวนเงินสมทบและหรือเงินเพิ่มที่ค้างชำระได้

- ความรับผิดชอบของบุคคลภายนอกในการจ่ายเงินสมทบ ได้กำหนดไว้ในกรณีที่มีการรับเหมาช่วง โดยในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้รับเหมาช่วง ให้ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไปมีตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาขั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างในหนี้เงินสมทบ ซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

- หนี้เงินสมทบและเงินเพิ่มเป็นหนี้บุริมสิทธิ หนี้ที่เกิดจากการไม่ชำระเงินสมทบและหรือเงินเพิ่มให้สำนักงานประกันสังคมมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของนายจ้างซึ่งเป็นลูกหนี้ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในมูลค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- สิทธิพิเศษทางภาษีอากร

- เงินส่วนสมทบของผู้ประกันตน ผู้ประกันตนนำมาหักลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้เท่าจำนวนที่จ่ายจริง

- เงินประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินส่วนสมทบของนายจ้างในทางปฏิบัตินายจ้างนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายตามประมวล-รัษฎากร ได้อยู่แล้ว พระราชบัญญัตินี้จึงไม่จำเป็นต้องเขียนรองรับไว้อีก

13. ประโยชน์ทดแทน มี 7 ประเภท คือ

- (1) ประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน
- (2) ประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร
- (3) ประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน
- (4) ประโยชน์ทดแทนกรณีตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน
- (5) ประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร

(6) ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

(7) ประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

โดยลำดับที่ (1)-(4) จะดำเนินการในปีแรกที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ลำดับที่ (5)-(6) จะดำเนินการภายใน 6 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ลำดับที่ (7) จะดำเนินการเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน

จ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ดังนี้

- จ่ายเป็นค่าบริการทางการแพทย์ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันสังคม ตามมาตรา 64 วรรคหนึ่ง

- จ่ายเป็นเงินทดแทนการขาดรายได้ในกรณีที่ผู้ประกันตนหยุดงาน เพื่อการรักษาพยาบาล ตามคำสั่งแพทย์ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวัน โดยเฉลี่ยตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสูงสุดไม่เกิน 365 วัน สำหรับผู้เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

สำหรับตนเองหรือหญิงคู่สมรสของผู้ประกันตนจ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 210 วัน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ สำหรับการคลอดบุตรไม่เกิน 2 ครั้ง

- จ่ายเป็นค่าบริการทางการแพทย์ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันสังคมตามมาตรา 66 วรรคหนึ่ง

- จ่ายเป็นเงินทดแทนการขาดรายได้ในกรณีที่ผู้ประกันตนหญิงต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวัน โดยเฉลี่ยตามระยะเวลาไม่เกิน 60 วัน

อนึ่ง สิทธิในการรับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามข้อ (1) และข้อ (2) นี้หากผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับค่าจ้างจากนายจ้างในระหว่างหยุดงานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานหรือตามระเบียบข้อบังคับ ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างผู้ประกันตนจะไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าสิทธิได้รับค่าจ้างนั้นจะสิ้นสุดลง จึงจะมีสิทธิได้รับเงินทดแทนดังกล่าวเท่าระยะเวลาที่คงเหลือ และถ้าเงินค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างน้อยกว่าเงินทดแทนการขาดรายได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนประกันสังคมใน ส่วนที่ขาดด้วย

ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน

จ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนทุพพลภาพ ดังนี้

- จ่ายเป็นค่าบริการทางการแพทย์ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันสังคม

- จ่ายเป็นเงินทดแทนการขาดรายได้เนื่องจากการทุพพลภาพต่อจากการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวัน โดยเฉลี่ยต่อไปอีก 15 ปี แต่ถ้าผู้ประกันตนได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายหรือจิตใจจนมีสภาพดีขึ้นแล้ว เลขาธิการสำนักงานมีอำนาจสั่งลดเงินทดแทนการขาดรายได้นี้ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันสังคม

ประโยชน์ทดแทนในกรณีตายโดยมิใช่การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

จ่ายให้แก่บุคคลตามที่กฎหมายกำหนดเป็นค่าทำศพจำนวน 100 เท่าของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

จ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และให้ได้รับสงเคราะห์ในจำนวนบุตร ไม่เกิน 2 คน ดังนี้

- (1) ค่าสงเคราะห์ความเป็นอยู่บุตร
- (2) ค่าเล่าเรียนบุตร
- (3) ค่ารักษาพยาบาลบุตร
- (4) ค่าสงเคราะห์อื่นที่จำเป็น

ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

จ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 15 ปี โดยระยะเวลาการจ่ายไม่จำเป็นต้องต่อเนื่องกันและผู้ประกันตนต้องมีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งจะจ่ายเป็นเบี้ยเลี้ยงชีพให้โดยคำนวณตามส่วนแห่งจำนวนและระยะเวลาการส่งเงินสมทบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน

จ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือนภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนการว่างงานและต้องเป็นผู้ที่อยู่ในเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดซึ่งจะจ่ายให้ตั้งแต่วันที่เปนนับแต่วันว่างงานจากการทำงานกับนายจ้างรายสุดท้ายตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

14. การยกเว้นการจ่ายเงินสมทบกรณีนายจ้างจัดสวัสดิการให้แล้ว ถ้านายจ้างจัดสวัสดิการเกี่ยวกับ ประโยชน์ทดแทนประเภทหนึ่งประเภทใดไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้แก่ลูกจ้างที่ทำงานก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าสวัสดิการนั้นให้ในอัตราที่สูงกว่าประโยชน์ทดแทน ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายจ้างและลูกจ้างนั้นได้รับการยกเว้นไม่ต้องจ่ายเงินสมทบตราเท่าที่ยัง จัดสวัสดิการให้อยู่

15. การรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนหรือหญิงคู่สมรสของผู้ประกันตนต้องรับบริการจาก สถานพยาบาลที่มีรายชื่อและอยู่ในเขตท้องที่ที่เลขานุการกำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ถ้าไปรับบริการจากสถานพยาบาลอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนค่าบริการทาง การแพทย์ที่ต้องจ่ายให้แก่สถานพยาบาลอื่นนั้นตามจำนวนที่สำนักงานกำหนด

16. การส่งลดประโยชน์ทดแทน ถ้าผู้ประกันตนหรือหญิงคู่สมรสของผู้ประกันตนไปรับบริการ ทางการแพทย์จากสถานพยาบาลแล้วละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งของแพทย์โดยไม่มี เหตุผลอันสมควร เลขานุการหรือผู้ซึ่งเลขานุการมอบหมายจะส่งลดประโยชน์ทดแทนได้

17. การตัดสิทธิรับประโยชน์ทดแทน ถ้าการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือการตายเกิดขึ้น เพราะเหตุที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิได้รับค่าทำศพกรณีผู้ประกันตนตาย จงใจก่อให้เกิดขึ้นหรือ ยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิได้รับค่าทำศพจะไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ ทดแทน

18. การอุทธรณ์กรณี นายจ้าง ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดซึ่งได้รับคำสั่งของเลขานุการหรือของ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ไม่พอใจในคำสั่งนั้นให้อุทธรณ์เป็นหนังสือ ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ซึ่งเป็นองค์กรไตรภาคีโดยรัฐมนตรีแต่งตั้งได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ ได้ รับแจ้งคำสั่ง

ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลแรงงาน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย ถ้าไม่นำคดีไปสู่ศาลภายในกำหนด ให้คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการอุทธรณ์เป็นที่สุด

19. บทกำหนดโทษ ตามความเหมาะสมแก่ลักษณะการกระทำความผิด

20. การดำเนินคดีอาญาต่อผู้ฝ่าฝืน

(1) ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือความผิดที่มีโทษปรับ โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ให้ดำเนินคดีโดยการเปรียบเทียบปรับได้

(2) ความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกเกิน 6 เดือน ต้องดำเนินคดีโดยการร้องทุกข์หรือ กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน